68. Fjórðungsþing Fjórðungssambands Vestfirðinga að hausti
Bolungarvík 6.-7. október

Þingforseti

Jón Páll Hreinsson

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Varaþingforseti og ritarar

Varaþingforseti

Ólafur Þór Ólafsson

Ritarar

Steinunn Ása Sigurðardóttir og

Guðrún Anna Finnbogadóttir

Dagskrá

Föstudagur 6. október
09:30 Skráning
09:50 68. Fjórðungsþing sett að nýju.
Kosning þingforseta og ritara
10:00 Ávarp formanns FV
10.15 Ávörp gesta
10:30 Framlagning þingmála, fyrri umræða
Fjárhags- og starfsáætlun 2024
Ákvörðun um árstillag sveitarfélaganna á næsta starfsári
Laun og þóknun til stjórna og nefnda
Fjárhags- og starfsáætlun Fjórðungssambands Vestfirðinga
Fjárhags- og starfsáætlun, Vestfjarðastofu
Ályktanir stjórnar Fjórðungssambands Vestfirðinga
Ályktanir þingfulltrúa
11:20 Þinghlé og hádegisverður
12:30 Umfjöllunarefni þingsins ***Umhverfi og ímynd Vestfjarða***
Frummælendur
Guðlaugur Þór Þórðarson, umhverfis,orku og loftlagsráðherra
Guðmundur Fertram Sigurjónsson, forstjóri Kerecis
Björgvin Sævarsson, framkvæmdastjóri Yorth Group
Hjörleifur Finnsson, verkefnastjóri Vestfjarðastofu
Anna Sigríður Ólafsdóttir, verkefnastjóri Vestfjarðastofu
14:15 Kaffihlé
14:30 Pallborð
15.35 Hlé
15:45 Vinnustofa varðandi umfjöllunarefni þingsins og auk framlagðra ályktana þingsins sem tengjast viðfangsefninu
16:30 Þinghlé
Heimsóknir á vegum Bolungarvíkurkaupstaðar
Kvöldverður í Félagsheimilinu Bolungarvík

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Dagskrá

Laugardagur 7. október

09:00 Skýrsla um framkvæmd og stöðu Sóknaráætlunar Vestfjarða
09:30 Nefndarstörf/vinnustofur
12:30 Afgreiðsla ályktana
  Kosning endurskoðanda eða endurskoðendafyrirtækis (á ekki við)
  Kosning stjórnar og varastjórnar og kosning formanns (á ekki við)
  Kosning í fastanefndir (á ekki við)
  Breytingar á samþykktum Fjórðungssambands Vestfirðinga
13:30 Önnur mál löglega fram borin.

Þingslit áætluð 14.00

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Jóhanna Ösp Einarsdóttir
Formaður Fjórðungssambands Vestfirðinga

Ályktanir frá 67. fjórðungsþingi að hausti:

- Ályktun um aukið samstarf í Velferðaþjónustu
- Ályktun um gerð svæðisskipulags
- Ályktun um notkun ásætuvarna
- Ályktun um gerð þjóðgarðs
- Ályktun um þararæktun
- Ályktun um stofnun starfshóps um skiptingu tekna úr fiskeldissjóði
- Ályktun um aukið aðgengi að fjarnámi
- Ályktun um svæðisáætlun um sorp
- Ályktun um fjárögnun málaflokks fatlaðs fólks
- Ályktun um sauðfjárrækt og byggðaþróun
- Aflstöðin Vestfirðir

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Ályktun um aukið samstarf í Velferðaþjónustu

67. Fjórðungsþing Vestfirðinga haldið á Patreksfirði 8.-10 september 2022 felur stjórn að skipa starfshóp um aukið samstarf í velferðarþjónustu á Vestfjörðum. Starfshópurinn skal skila niðurstöðum 1. desember 2022.

Greinargerð: Starfshópurinn skal hafa til hliðsjónar ályktun Ísafjarðarbæjar um aukið samstarfs í velferðarþjónustu og vinnu félagsmálastjóra sveitarfélaga á Vestfjörðum. Mikilvægt er að kallað verði til fagfólk til að starfa með starfshópnum

Ályktun um gerð svæðisskipulags

67. Fjórðungsþing Vestfirðinga að hausti haldið á Patreksfirði 8.-10. september 2022 beinir þeim tilmælum til stjórnar Fjórðungssambands Vestfirðinga að láta hefja vinnu við gerð svæðisskipulags fyrir Vestfirði hið fyrsta. Svæðisskipulagið marki meginstefnu og langtímaframtíðarsýn í umhverfis- og byggðamálum Vestfjarða,þar sem hagsmunir sveitarfélaganna fari saman til að stuðla að uppbyggingu Vestfjarða sem landfræðilegri, hagrænni og félagslegri heild sem styrkir byggðaþróun á Vestfjörðum til framtíðar

Ályktun um notkun ásætuvarna

67. Fjórðungsþing haldið á Patreksfirði 8.-10. september 2022 lýsir yfir áhyggjum sínum af notkun ásætuvarna sem innihalda koparoxíð á nótum í fiskeldiskvíum í fjörðum Vestfjarða. Í umsögnum Hafrannsóknarstofnunar og Náttúrufræðistofnunar á umsóknum fiskeldisfyrirtækjanna um að fá að nota ásætuvarnir sem innihalda koparoxíð, er bent á að nauðsynlegt sé að leggja mat á langtímaáhrif slíkra ásætuvarna og að hugsanlega geti orðið um sammögnunaráhrif frá sjókvíaeldi innan sama vatnshlots. Jafnframt kemur fram í ákvörðun Skipulagsstofnunar að áhrif af notkun slíkra ásætuvarna kunni að felast í uppsöfnun kopars í botnseti sem getur haft skaðleg áhrif á botndýralíf og ástand sjávar á tilteknum svæðum.

Ályktun um gerð þjóðgarðs

67. Fjórðungsþing Vestfirðinga haldið á Patreksfirði 8.-10. september skorar á umhverfis-, orkuog loftslagsráðherra að taka upp að nýju vinnu við stofnun þjóðgarðs á sunnanverðum Vestfjörðum í samstarfi við sveitarfélög á Vestfjörðum. Mikil tækifæri eru fólgin í stofnun þjóðgarðs. Markmið með þjóðgarði er að vernda og varðveita til framtíðar einstakt svæði sem inniheldur m.a friðlandið í Vatnsfirði og tvö náttúruvætti, Dynjanda og Surtarbrandsgil. Í drögum að friðlýsingarskilmálum sem lágu til umsagnar árið 2021 er sérstaklega tekið tillit til núverandi nýtingar innan svæðisins sem og nauðsynlegrar innviðauppbyggingar m.a. veglagningu um Dynjandisheiði. 67. Fjórðungsþing leggur áherslu á að ekki verði settar íþyngjandi takmarkanir við framtíðarorkuöflun innan marka þjóðgarðsins, viðhald og endurnýjun flutningslína raforku og orkumannvirkja verði ekki takmörkuð sem og uppbygging samgönguog fjarskiptamannvirkja, m.a. á Dynjandisheiði.

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Ályktun um þararæktun

67. Fjórðungsþing Vestfirðinga haldið á Patreksfirði 8.-10. september 2022 skorar á matvælaráðuneytið að hraða sem mest vinnu við lagaumgjörð varðandi ræktun þara og þörunga til að hægt verði að hefja markvissa starfsemi í þessari atvinnugrein. Uppbygging greinarinnar líður fyrir að ekki sé til lagarammi utan um starfsemina, málið tilheyrir engri stofnun og því ekki hægt að gefa út starfsleyfi. Þara- og þörungarækt er öflug leið til að minnka umhverfisáhrif og er talin mjög góð mótvægisaðgerð í grennd við fiskeldi. Jafnframt er mikil þróun á heimsvísu í nýtingu þörunga sem bætiefnis, íblöndunarefnis og orkugjafa. Hér þarf að bregðast fljótt við svo fullkomin samlegð náist í þörungarækt og öðrum nytjum í fjörðum Vestfjarða.

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Ályktun um stofnun starfshóps um skiptingu tekna úr fiskeldissjóði

67. Fjórðungsþing Vestfirðinga að hausti 8.-10. september 2022 leggur til að stofnaður verði starfshópur sem falið verði að ná sátt um skiptingu fjármuna sem nú renna til Fiskeldissjóðs milli fiskeldissveitarfélaga á Vestfjörðum. Fyrir liggur samfélagssáttmáli um fiskeldi og sú sameiginlega sýn sveitarfélaga að fjármunir sem nú renna í fiskeldissjóð renni í A-hluta sveitarfélaga. Ekki liggur fyrir hvernig þeirri skiptingu yrði háttað ef af yrði. Mikilvægt er að fiskeldissveitarfélög á Vestfjörðum leggi fram sameiginlega sýn þar um. Niðurstaða starfshópsins verði samþykkt af Fjórðungsþingi eða á aukaþingi samkvæmt samþykktum og þingsköpum Fjórðungssambandsins. Öll fiskeldissveitarfélög skulu fá einn fulltrúa, en auk þeirra starfi starfsmaður frá Vestfjarðastofu með nefndinni

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Ályktun um aukið aðgengi að fjarnámi

67. Fjórðungsþing Vestfirðinga haldið á Patreksfirði 8.-10. september 2022 skorar á háskóla, iðnaðar og nýsköpunarráðherra að beita sér fyrir að háskólar landsins bjóði upp á fjölbreytt fjarnám. Framboð af fjarnámi á háskólastigi er breytilegt milli háskóla og hægt er að gera mun betur í þeim efnum. Einn af lærdómum Covid tímabilsins er sá að hægt er að kenna all flestar kennslugreinar í fjarnámi, með því að bjóða upp á sveigjanlegt nám með staðarlotum. Stærsti háskóli landsins, Háskóli Íslands er eftirbátur annarra háskóla á landinu þegar kemur að fjarnámi og gera þarf meiri kröfur til skólans hvað þetta varðar. Þá er jafnframt skorað á ríkisstjórnina að tryggja jöfnuð og uppræta aðstöðumun nemenda. Það er staðreynd að fjarnemar beri meiri kostnað af sínu námi en þeir nemendur sem búa nær sínum skóla, þar sem þeir greiða oft á tíðum fyrir lesaðstöðu og próftöku, sem aftur ýtir undir ójöfnuð. Auk þess sem staðarlotur eru tímafrekar og kostnaðarsamar.

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Ályktun um svæðisáætlun um sorp

67. Fjórðungsþing Vestfirðinga haldið 8.-10. september á Patreksfirði leggur til við Vestfjarðarstofu að vinna svæðisáætlun um sorp fyrir alla Vestfirði. Svæðisáætlun verði samræmd stefna sveitarfélaga á Vestfjörðum, unnin í takt við Earthcheck umhverfisvottunina og gildandi reglur.

Ályktun um fjármögnun málaflokks fatlaðs fólks

67. Fjórðungsþing Vestfirðinga að hausti haldið á Patreksfirði 8. og 10. september 2022 tekur undir ályktun aðalfundar Byggðasamlags Vestfjarða um málefni fatlaðs fólks (BsVest) frá 5. júlí s.l. og stjórnarfundar BsVest frá 1. september s.l. þar sem lýst er þungum áhyggjum af sívaxandi halla í rekstri málaflokks fatlaðs fólks. Byggðasamlag Vestfjarða um málefni fatlaðs fólks er samstarfsverkefni sveitarfélagana á Vestfjörðum og heldur utan um þá þjónustu sem veita á samkvæmt lögum 38/2018 lög um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir. Endurskoðaðar rekstarforsendur BsVest fyrir árið 2022 gerir ráð fyrir halla á málaflokknum upp á kr. 195.000.000,- og mikilvægt er að bregðast nú þegar við þeim halla með auknu fjármagni frá ríkisvaldinu.

Ályktun um sauðfjárrækt og byggðaþróun

67. Fjórðungsþing Vestfirðinga telur mikilvægt að stofnaður verði stýrihópur með aðkomu sveitarfélaganna, landshlutasamtaka, ríkis og hagaðila til að hlúa sérstaklega að þessum svæðum. Verkefni hópsins væri að móta sértækar aðgerðir til að auka fjölbreytni í atvinnulífi svæðisins til að mæta því höggi sem sauðfjárræktin hefur orðið fyrir síðustu misseri. Með því móti er hægt að bregðast við yfirvofandi flótta úr stétt sauðfjárbænda með tilheyrandi fólksfækkun og afleiddum áhrifum hennar á svæðinu

Ályktanir frá 67. fjórðungsþingi að hausti:

67. Fjórðungsþing Vestfirðinga að hausti haldið á Patreksfirði 8. – 10. september 2022 ályktar um mikilvægi þess að styrkja samkeppnisstöðu Vestfjarða með því að bæta samgöngur, fjarskipti og orkumál á svæðinu. Á fundi sveitarstjórnarmanna á Vestfjörðum og ríkisstjórnar Íslands þann 1. september sl. var lögð áhersla á að meginviðfangsefni svæðisins snúa öll að því að styrkja samkeppnisstöðu Vestfjarða til búsetu, sem áfangastað ferðamanna og til fjárfestinga og atvinnustarfsemi. Ítrekað er að kröfur Vestfirðinga um innviðaúrbætur eru eingöngu til að samkeppnisstaða svæðisins jafnist á við önnur svæði á landsbyggðunum. Bent er á að markmið Byggðaáætlunar 2022-2036 eru að jafna tækifæri allra landsmanna til atvinnu og þjónustu, jafna lífskjör og stuðla að sjálfbærri þróun byggðarlaga um land allt. Þar er jafnframt tekið fram, í takt við ákvæði laga um byggðaáætlun og sóknaráætlanir, að sérstök áhersla skuli lögð á svæði sem búa við langvarandi fólksfækkun og einhæft atvinnulíf.

Fjórðungssamband
Vestfirðinga

Takk fyrir

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Ávörp gesta

Heiða Björg Hilmarsdóttir, formaður Sambands íslenskra sveitarfélaga

Ávörp gesta

Arnar Þór Sævarsson, framkvæmdastjóri, Sambands íslenskra sveitarfélaga

Tillögur fjárhagsnefndar
Baldur Smári Einarsson

Tillaga um laun stjórnar og nefnda

68. Fjórðungsþings Vestfirðinga að hausti, haldið 6. til 7. september 2023

- Stjórnarformaður: 9% af gildandi þingfararkaupi í mánaðarlaun (kr 124.130) og 2% (kr 27.584,-) af þingfararkaup fyrir aðra fundi en stjórnarfundi.
- Aðrir stjórnarmenn: 4,5% (kr 62.065) fyrir stjórnarfundi
- Formenn nefnda/ráða: 4,5% (kr 62.065) fyrir fund
- Fulltrúar nefnda/ráða: 3% (kr 41.377) fyrir fund

Gildandi þingfararkaup þann 1. júlí 2023, er kr. 1.379.222,- var 1. júlí 2022 kr 1.345.582.

Tillaga um árstillag sveitarfélaga til Fjórðungssambands Vestfirðinga á grundvelli 7. gr samþykkta

	Íbúar 1. janúar 2023	Tillaga um árstillag 2024	Heildarframlög sveitarfélaga 2024	Íbúar 1.jan.23	Árstilag 2023 pr. íbúa	Heildarframlög sveitarfélaga 2023
Reykhólahreppur	**242**	**5.800,24 kr.**	**1.403.659 kr.**	242	5.624,07 kr.	1.361.025 kr.
Vesturbyggð	**1182**	**5.800,24 kr.**	**6.855.888 kr.**	1182	5.624,07 kr.	6.647.649 kr.
Tálknafjarðarhreppur	**268**	**5.800,24 kr.**	**1.554.465 kr.**	268	5.624,07 kr.	1.507.250 kr.
Bolungarvík	**997**	**5.800,24 kr.**	**5.782.843 kr.**	997	5.624,07 kr.	5.607.196 kr.
Ísafjarðarbær	**3864**	**5.800,24 kr.**	**22.412.143 kr.**	3864	5.624,07 kr.	21.731.400 kr.
Súðavíkurhreppur	**235**	**5.800,24 kr.**	**1.363.057 kr.**	235	5.624,07 kr.	1.321.656 kr.
Árneshreppur	**47**	**5.800,24 kr.**	**272.611 kr.**	47	5.624,07 kr.	264.331 kr.
Kaldrananeshreppur	**116**	**5.800,24 kr.**	**672.828 kr.**	116	5.624,07 kr.	652.392 kr.
Strandabyggð	**428**	**5.800,24 kr.**	**2.482.504 kr.**	428	5.624,07 kr.	2.407.101 kr.
	7379		**42.800.000**	7.379		41.500.000
Breyting frá fyrra ári		**176,18 kr**	**1.300.000**			

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Fjórðungssamband Vestfirðinga - fjárhagsáætlun 2024

	Byggðaþróun, atvinnu og nýsköpunarmál.	Sóknaráætlun	Rekstur skrifstofu	Fjárhagsáætlun 2024	Endurskoðuð fjárhagsáætlun 2023	Fjárhagsáætlun 2023	Ársreikningur 2022	Mismunur fjárhagsáætlunar 2024 og endurkoðaðar áætlunar 2023	
Rekstrartekjur									
Framlög ríkissjóðs	30.000.000	98.000.000		**128.000.000**	166.300.000	103.500.000	170.314.752	-38.300.000	-23,0%
Framlög Jöfnunarsjóðs		11.200.000	48.000.000	**59.200.000**	51.600.000	44.600.000	46.902.267	7.600.000	14,7%
Framlag Byggðastofnunar	0			**0**	0	41.900.000	41.890.942	0	
Framlög sveitarfélaga	12.800.000		30.000.000	**42.800.000**	41.500.000	41.500.000	39.500.012	1.300.000	3,1%
Aðrar tekjur			5.000.000	**5.000.000**	10.000.000	10.000.000	2.404.121	-5.000.000	50,0%
Umframgreiðsla styrkja Uppbyggingarsjóðs innan ársins		0		**0**	0	0	0	0	
Ónotaðir styrkir færðir frá fyrra ári	0	0	0	**0**	0	0	24.283.718	0	
Ónotaðir styrkir til næsta árs						0	-40.075.000	0	
Vaxtatekjur		150.000	350.000	**500.000**	800.000	200.000	974.627	-300.000	-37,5%
Niðurfelldur styrkur Byggðaáætlun C1 /2019					0		0	0	
	42.800.000	109.350.000	83.350.000	**235.500.000**	270.200.000	241.700.000	286.195.439	-34.700.000	-12,8%
								0	
Lífeyrisskuldbinding			220.000	**220.000**	200.000	170.000	4.735.462	20.000	10,0%
Framlag til Vestfjarðastofu	12.800.000	22.200.000	71.000.000	**106.000.000**	94.700.000	134.000.000	133.398.084	11.300.000	11,9%
Áhersluverkefni		32.850.000		**32.850.000**	39.600.000	30.000.000	45.200.000	-6.750.000	-17,0%
Greiddir styrkir	0	54.300.000	0	**54.300.000**	54.150.000	54.150.000	67.100.000	150.000	0,3%
Niðurfelldir styrkir Uppbyggingarsjóðs				**0**	0			0	
Niðurfelld verkefnaframlög Byggðaáætlunar				**0**			0	0	
Aðkeyptir verktakar / þjónusta	0		2.000.000	**2.000.000**	9.000.000	0	258.251	-7.000.000	22,2%
Aðkeypt sérfræðiþjónusta		0	0	**0**	0	2.500.000	13.175.560	0	
Aðkeypt sérfræðiþjónusta aðgerðir Byggðaáætlun	30.000.000			**30.000.000**	53.600.000	0	16.857.451	-23.600.000	-44,0%
Annar skrifstofukostnaður	0		4.000.000	**4.000.000**	4.500.000	3.500.000	1.907.139	-500.000	-11,1%
Niðurfærsla viðskiptakrafna				**0**		0	168.593	0	
Önnur gjöld			5.000.000	**5.000.000**	10.000.000	10.000.000	1.050.121	-5.000.000	-50,0%
Vaxtatekjur/(vaxtagjöld) sölutap hlutafjár							0	0	
	42.800.000	109.350.000	82.220.000	**234.370.000**	265.750.000	234.320.000	283.850.661	-31.380.000	-11,8%
								0	
Rekstrarniðurstaða	0	0	**1.130.000**	**1.130.000**	4.450.000	7.380.000	2.344.778	-3.320.000	-74,6%

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Fjárhags og starfsáætlun Fjórðungssambands Vestfirðinga fyrir árið 2024

Tekjur – skipting árstillags sveitarfélaga á deildir

Gerð er tillaga um að framlag (árstillag) fyrir árið 2024 nemi **42,8 mkr,** sem er hækkun er nemur **1,3 mkr frá árstillagi 2023**.

Tillagan felur í sér að framlagið verði skipt sem hér segir á rekstrardeildir;

- Byggðaþróun og atvinnu og nýsköpunarmál, samtals 12,8 mkr hækkun um 500 þkr. Framlagið er tvískipt, 7,8 mkr sem er stuðningur sveitarfélaga við atvinnu og byggðaþróun, tillaga er um að framlagið **hækki um 500 þkr** frá árinu 2023. Síðan er tillaga um óbreytt framlag frá árinu 2023, 5 mkr, framlag til reksturs Umhverfisvottunar sveitarfélaga Earth Check.

- Rekstur skrifstofu, samtals 30,0 mkr og hækki um 800 þkr. Tillaga er um að árstillag sveitarfélaga til markaðsmála verði óbreytt frá árinu 2023, 7,7 mkr. Tillaga er um að árstillag til menningarmála verði óbreytt 9,9 mkr. Að lokum er tillaga um árstillag til rekstur skrifstofu, verði 12,4 mkr, og **hækki um 800 þkr** en hér er um að ræða framlag til reksturs skrifstofu FV.

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Fjárhags og starfsáætlun Fjórðungssambands Vestfirðinga fyrir árið 2024.

Gjöld – ráðstöfun til verkefna Vestfjarðastofu

Tillaga að áætlað framlag nemi 106 mkr og hækkar það um **11,3 mkr** og er ráðstafað samkvæmt rekstrarsamningi FV og Vestfjarðastofu skiptist á eftirfarandi deildir,

- **Byggðaþróun og atvinnu og nýsköpunarmál, samtals 12,8 mkr. Hækkun um 500 þkr,** 7,8 mkr renni til að vinna að verkefnum um atvinnu og byggðþróun. 5 mkr framlag vegna umsjónar með umhverfisvottun sveitarfélaga.
- **Sóknaráætlun.** Framlag til reksturs 22 mkr, skiptist á þrjú verkefni, rekstur Sóknaráætlunar Vestfjarða nemi 11 mkr, sértæk verkefni Sóknaráætlunar 6,2 mkr og **tímabundið framlag til stefnumörkunar Sóknaráætlunar Vestfjarða 2025-2029, 5 mkr**. Samtals nemi framlag 22,2 mkr sem er hækkun um 5 mkr.
- **Rekstur skrifstofu FV.** Alls 71 mkr hér er tillaga um **hækkun um 5 mkr** til að koma á móts við launa og verðlagshækkanir.
- Óbreytt framlag til **markaðsmála 7,7 mkr** að vinna að verkefnum á sviði markaðsmála ferðaþjónustu / Áfangastofu Vestfjarða.
- Óbreytt framlag **menningarmála.** tillaga um 9,9 mkr til að vinna að menningarstarfi sem áhersluverkefni samkvæmt samningi um Sóknaráætlun Vestfjarðar 2020-2024.

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Fjárhags og starfsáætlun Fjórðungssambands Vestfirðinga fyrir árið 2024.

Samantekt

Rekstrartekjur.

Rekstrartekjur er alls áætlaðar **235,5 mkr** og lækka um 34,7 mkr frá endurskoðaðri fjárhagsáætlun fyrir árið 2023.

Rekstargjöld

Rekstrargjöld eru alls áætluð um **234,4 mkr** og lækka um 31,4 mkr frá endurskoðaðri fjárhagsáætlun 2023

Rekstarniðurstaða.

Rekstarniðurstaða lækkar um 3,3 mkr en er jákvæð um 1,1 mkr af reglulegri starfsemi, en jákvæð rekstarniðurstaða 4,4 mkr í endurskoðaðri fjárhagsáætlun 2023 byggir á leiðréttingu á ofgreiddum styrkjum Uppbyggingarsjóðs Vestfjarða.

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Takk fyrir

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Ályktanir

Ályktun um orkumál – Vestfirðir úr biðflokk í verkefnaflokk

Þingskjal nr. 6

68. Fjórðungsþing Vestfirðinga að hausti, haldið í Bolungarvík 6. og 7. október 2023, harmar þá erfiðu stöðu sem orkuskortur á Vestfjörðum hefur nú um áratuga skeið, hindrað eðlilega framþróun atvinnulífs og samfélags á Vestfjörðum.

Fjórðungsþing Vestfirðinga minnir á einróma samþykkt þingsályktunar Alþingis frá 2018 að setja Vestfirði í forgang í raforkumálum. Byggði ályktunin á greinargerðum Landsnets og skýrslum starfshópa um afhendingaröryggi raforku á Vestfjörðum. Í ályktun Alþingi kemur fram að Vestfirðir verði líkt og aðrir landshlutar eigi síðar en árið 2030 með hringtengt flutningskerfi eða ígildi þess.

Fjórðungsþing Vestfirðinga telur því, að nú að fimm árum liðnum frá ákvörðun Alþingis að setja Vestfirði í forgang, þá liggi allar forsendur málsins nú fyrir. Krafa Fjórðungsþings Vestfirðinga að stjórnvöld taki fyrir lok árs 2023 þær ákvarðanir sem nauðsynlegar eru til að umbylta flutningsmálum raforku og framleiðslu raforku innan Vestfjarða.

Flutningsmaður: Jóhanna Ösp Einarsdóttir, Reykhólahreppur

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Ályktun um gerð loftlagsstefnu

68. Fjórðungsþing Vestfirðinga að hausti haldið í Bolungarvík 6. og 7. október 2023, beinir þeim tilmælum til stjórnar Fjórðungssambands Vestfirðinga að láta hefja vinnu við gerð Loftslagsstefnu fyrir Vestfirði. Loftslagsstefnan verði hluti af svæðiskipulagi sem markar m.a. meginstefnu og langtímaframtíðarsýn í umhverfis- og byggðamálum Vestfjarða. Stefnan, ásamt markmiðum um samdrátt í losun og aukningu í kolefnisjöfnun og tilsvarandi aðgerðaáætlun, verði einn af lyklunum að sjálfbærri þróun á Vestfjörðum. Loftslagsstefnan verði unnin í samræmi við aðra áætlanagerð í umhverfismálum, eins og t.d. svæðisáætlun um úrgang.

Flutningsmaður: Jóhanna Ösp Einarsdóttir, Reykhólahreppur

Ályktun – Samgöngur út frá ímynd Vestfjarða

68. Fjórðungsþings Vestfirðinga að hausti, haldið í Bolungarvík 6. og 7. október 2023 bendir á að markmið stjórnvalda í samgöngumálum eru jákvæð en verulega vanfjármögnuð.

Fjórðungsþing beinir því til stjórnvalda að auka þegar á árinu 2023 fjármagn til vetrarþjónustu og viðhalds vega á Vestfjörðum til að bæta ásýnd Vestfjarða til búsetu, fjárfestinga og heimsókna.

Flutningsmaður: Jóhanna Ösp Einarsdóttir, Reykhólahreppur

Ályktun um endurmat snjóflóðahættu

Þingskjal nr. 9

68. Fjórðungsþing Vestfirðinga að hausti haldið í Bolungarvík 6. -7. október 2023, skorar á umhverfis-, orku- og loftslagsráðherra og fjármálaráðherra að leita allra leiða til þess að flýta vinnu við að endurmeta hættu á snjóflóðum þar sem þegar hafa verið byggðar snjóflóðavarnir. Fjórðungsþing minnir á upphaflegt hlutverk Ofanflóðasjóðs um verndun byggða og flokkun og nýtingu hættusvæða.

Flutningsmaður: Jóhanna Ösp Einarsdóttir, Reykhólahreppur

Ályktun um samfélag – menningu og menntun

68. Fjórðungsþing Vestfirðinga að hausti haldið í Bolungarvík 6.-7. október 2023 hvetur Alþingi og ráðuneyti til að standa vörð um Sóknaráætlanir landshlutanna og tryggja verulega meira fjármagn til þeirra en gert er ráð fyrir í frumvarpi til fjárlaga fyrir árið 2024 og Fjármálaáætlun 2024-2028.

Fjármögnun menningarstofnana og viðburða í héraði á sér að mestu stað í gegnum fjármagn úr Sóknaráætlunum til Uppbyggingasjóða landshlutanna. Það fjármagn hefur rýrnað mikið síðustu ár og útlit fyrir að það rýrni enn meira á næstu árum.

Miklu máli skiptir fyrir sjálfsmynd íbúa að unnt sé að halda úti metnaðarfullum mennta- og menningarstofnunum og fjölbreyttum viðburðum á Vestfjörðum. Í gegnum menningu er sérstaða svæðisins, íbúa þess og sérkenni staða dregin fram bæði fyrir íbúa og gesti.

Menningu má kalla límið í hverju samfélagi og gildi þess að hægt sé að hafa stærstu söfn opin allt árið, að menningarviðburðir séu í boði er ótvírætt bæði fyrir íbúa og gesti. Áningarstaðir sem byggja á menningu geta eins og dæmin sýna um land allt haft mikið aðdráttarafl allt árið um kring og styðja þannig jafnframt markmið um dreifingu ferðamanna um landið og lengingu ferðamannatímabilsins.

Flutningsmenn: Jóhanna Ösp Einarsdóttir, Reykhólahreppur

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Ályktun um Menntastefnu Vestfjarða

68. Fjórðungsþing Vestfirðinga að hausti haldið í Bolungarvík 6-7. október 2023 ályktar um fyrirliggjandi drög að Menntastefnu Vestfjarða sem send verða sveitarfélögum til umfjöllunar að loknu Fjórðungsþingi.

Einn helsti drifkraftur þróunar á Vestfjörðum er þekkingarstig íbúa svæðisins. Aukin menntun er forsenda nýsköpunar og vaxtar í samfélaginu, hún eflir og bætir lífsgæði og afkomu íbúa.

Þau drög að menntastefnu sem nú eru til umfjöllunar innihalda metnaðarfulla framtíðarsýn sem sveitarfélögin á Vestfjörðum sammælast um að innleiða og nýta við mótun skólastefnu fyrir hvert sveitarfélag og leggja í þeim til aðgerðir sem styðja við framtíðarsýn, leiðarljós og markmið Menntastefnu Vestfjarða.

68. Fjórðungsþing Vestfirðinga að hausti beinir því jafnframt til mennta- og barnamálaráðuneytis, háskóla, iðnaðar og nýsköpunarráðuneytis og félags- og vinnumarkaðsráðuneytis að nýta og styðja við Menntastefnu Vestfjarða við mótun aðgerða og stefnumótun í viðeigandi málaflokkum.

Greinargerð:

Drög að Menntastefnu Vestfjarða.

Flutningsmaður: Jóhanna Ösp Einarsdóttir, Reykhólahreppur

Tillaga að breytingu samþykkta FV - Ungmennaráð

Þingskjal nr. 12

Við samþykktir FV bætist við ný grein, 16. gr. Ungmennaráð og ungmennaþing. Þær greinar sem á eftir koma breyta um númer í samræmi.

„16. gr. Ungmennaráð og ungmennaþing

Á vegum Fjórðungssambandsins er árlega haldið ungmennaþing. Þingið fer fram einu sinni á ári, að hausti til. Á þinginu er kjörið ungmennaráð Vestfjarða, sem starfar sem ráðgefandi nefnd fyrir stjórn FV. Ráðið er kjörið til eins árs í senn og á þinginu er kjörinn einn aðalmaður og einn varamaður úr hverju sveitarfélagi á Vestfjörðum þar sem ungmenni eru búsett. Kjörgeng eru þau sem verða 13-18 ára á árinu sem þingið fer fram og eiga lögheimili á Vestfjörðum.

Ráðið fundar þrisvar sinnum á ári hið minnsta, þar af einn staðfundur. Á fyrsta fundi ráðsins skal ráðið skipta með sér verkum.

Stjórn FV setur ungmennaráði erindisbréf

Flutningsmaður: Jóhanna Ösp Einarsdóttir, Reykhólahreppur

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Ályktun um Súðavíkurgöng

Þingskjal nr. 13

68. Fjórðungsþing Vestfirðinga, haldið í Bolungarvík 6-7 október 2023, ályktar að næstu göng á Vestfjörðum, verði Súðavíkurgöng.

Greinargerð

Súðavíkurhlíð er augljós farartálmi og skapar mikið hættuástand á hverjum vetri. Slys hafa orðið á þessum vegi og það er tímaspursmál hvenær alvarlegt slys verður þar. Með göngum til Súðavíkur, er suðurleiðin um Djúp fær oftar en nú er, að því gefnu að vetrarþjónusta á Steingrímsfjarðarheiði verði efld.

Fyrir utan öryggi íbúa og vegfaranda, eru miklir hagsmunir fólgnir í því að klára þessi göng, því uppbygging fiskeldis og aukin flutningur eldisafurða, sem og annars varnings, mun þá geta treyst á suðurleiðina um Djúp.

Flutningsmenn: Sveitarstjórn Strandabyggðar

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Ályktun um ljósleiðaravæðingu á Vestfjörðum

Þingskjal nr. 14

68. Fjórðungsþing Vestfirðinga, haldið í Bolungarvík 6-7 október 2023, skorar á stjórnvöld að mæta þeirri mismunum sem sveitarfélög á Vestfjörðum og víðar á landsbyggðinni standa frammi fyrir, hvað varðar ljóðleiðaravæðingu minni sveitarfélaga.

Greinargerð

Ríkið seldi á sínum tíma grunnnetið til einkaaðila, sem í dag ákvaða; a) í hvaða sveitarfélögum ljósleiðari skuli lagður í hús, íbúum að kostnaðarlausu og b) að í minni sveitarfélögum úti á landi, verði ljósleiðari ekki lagður ókeypis í hús. Þarna er kostnaði varpað á íbúa minni sveitarfélaga af þessum þjónustuaðilum. Minni sveitarfélög á landsbyggðinni, sem áður höfðu tryggingu fyrir aðgerðum sem fólust í eignarhaldi ríkisins á grunnnetinu og þeirri þjónustu sem það veitti, standa nú frammi fyrir verulegum kostnaðarauka til að komast til jafns við stærri sveitarfélög hvað ljósleiðaravæðingu í hús varðar. Þetta er mismunun sem ríkið þarf að leiðrétta.

Flutningsmenn: Sveitarstjórn Strandabyggðar

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Ályktun um heilbrigðisþjónustu á Vestfjörðum

Þingskjal nr. 15

68. Fjórðungsþing Vestfirðinga, haldið í Bolungarvík 6-7 október 2023, varar stjórnvöld við þeirri þróun sem virðst vera að festast í sessi á Íslandi, þar sem viðvarandi fækkun stöðugilda í heilbrigðisþjónustu, niðurskurður á fjármagni til bráðaaðila og tækjakaups, sem og umræða um sameiningar þjónustusvæða sem fela í sér fækkun lækna, hjúkrunarfólks og heilbrigðisstarfsmanna, verða augljós afleiðing. Á sama tíma fagna stjórnvöld aukinni og gjaldeyrisskapandi ásókn ferðamanna til Íslands og þar með aukinni umferð um vegi landsins. Vitað er að Vestfirðir hafa hingað til fengið sáralítinn hluta þess fjölda ferðamanna sem sækja Ísland heim á hverju ári og má þar nefna að gistinætur á Vestfjörðum eru aðeins um 4% af fjölda gistinátta á Íslandi. Á sama tíma er því spáð að á næstu árum verði Vestfirðir ofarlega við val á áfangastað meðal ferðamanna. Það fer ekki saman að hvetja til aukinna heimsókna ferðamanna, aukinnar umferðar um misjafnlega góða og örugga vegi, á sama tíma og skorðið er niður til innviðauppbygginar, heilbrigðisþjónustu og löggæslu á Vestfjörðum, sem og víða á landsbyggðinni.

Fjórðungsþing Vestfirðinga skorar á stjórnvöld að viðurkenna það ósamræmi sem felst í þessum aðgerðum sínum og snúa þeirri þróun við. Ótalin er að auki sá ávinningur sem fælist í eflingu heilbrigðisþjónustu og löggæslu fyrir íbúa þessa svæðis, sem í dag búa við annað aðgengi og oft á tíðum mun minna öryggi en víða annars staðar. Traust heilbrigðiskerfi væri ein meginforsenda þess að fólk flytti búferlum til Vestfjarða. Traust heilbrigðiskerfi styður við alla atvinnuuppbyggingu og skapar forsendur fyrir vöxt.

Flutningsmenn: Sveitarstjórn Strandabyggðar

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Ályktun um fjarveru þingmanna á þingmannafundi

Þingskjal nr. 16

68. Fjórðungsþing Vestfirðinga, haldið í Bolungarvík 6-7 október 2023, harmar mjög þá staðreynd, að vegna fjarveru vel flestra þingmanna var ekki hægt að halda þingmannafund í kjördæmaviku, daginn fyrir helsta viðburð stjórnsýslunnar á Vestfjörðum; Fjórðungsþing.

Greinargerð:

Fjórðungsþing er sá vettvangur þar sem saman koma á einum stað, einu sinni á ári, lang flestir fulltrúar sveitarfélaga á Vestfjörðum. Þarna eru kjörnir fulltrúar, framkvæmdastjórar sveitarfélaganna, starfsmenn þeirra og nefndarmenn. Þarna fer fram á hverjum tíma sú umræða sem tekur á helstu álitamálum, helstu og mikilvægustu hagsmunamálum fjórðungsins og þarna á sér stað mikilvæg grasrótarumræða. Það er því sérlega slæmt fyrir eðlileg samskipti og hagsmunaumræðu þingmanna, sem jú eru fulltrúar kjósenda kjördæmisins og þeirra sem vinna við að efla hag sveitarfélaganna, að aflýsa þurfi þingmannafundi vegna fjarveru þingmanna.

Fjórðungsþing skorar á þingmenn að hugleiða þessa stöðu og tengsl sín við grasrótina og stjórnsýslu Vestfjarða.

Flutningsmenn: Sveitarstjórn Strandabyggðar

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Ályktun - Tillaga um að málefni Heilbrigðiseftirlits Vestfjarðasvæðis verði rædd á haustþingi

Á vorþingi Fjórðungssambands Vestfirðinga sem haldið var á Ísafirði 12.apríl 2023 var samþykkt að á haustþingi verði rædd málefni Heilbrigðiseftirlits Vestfjarða með það að markmiði að efla starfsemi eftirlitsins til að gera því kleift að sinna öllum þeim skyldum sem á eftirlitinu hvíla.

Þá er sérstaklega horft til umhverfiseftirliti og hreinsunar lóða og lenda til að unnt sé að fylgja eftir að fjarlægja númerslausar bifreiðar, brotajárnshauga og annað sem safnast hefur upp á nokkrum stöðum á Vestfjörðum. Stjórnsýslan í kringum ferilinn að fjarlægja númerslausar bifreiðar er orðin viðamikil og flókin og telur Heilbrigðisnefnd Vestfjarða nauðsynlegt að bæta við starfsmanni hjá eftirlitinu til að annast þennan málaflokk svo sómi sé að. Slík ráðning kallar á aukið fjármagn frá sveitarfélögunum og því nauðsynlegt að ræða málefni Heilbrigðiseftirlitsins á sameiginlegum vettvangi sveitarfélaga á Vestfjörðum.

Í fundargerð Heilbrigðisnefndar frá 07.09.2023 sem send hefur verið öllum sveitarfélögum á Vestfjörðum kom fram í greinargerð með fjárhagsáætlun rökstuðningur fyrir því að bæta við starfsmanni hjá Heilbrigðiseftirliti Vestfjarða. Þar kemur fram að fyrirsjáanlegt er að eftirlitið kemst ekki yfir þau verkefni sem það á að sinna samkvæmt lögum með núverandi mönnun.

Úr greinargerð: „Í fjárhagsáætlun 2024 er lagt til að starfsmenn heilbrigðiseftirlits verði 3. Starfsmannaþörf eftirlitsins samkvæmt fyrirtækjaskrá er 1770 einingar, með núverandi starfsmannafjölda höfum við til ráðstöfunar 1320 einingar, með viðbótarheilbrigðisfulltrúa verða virkar vinnustundir við eftirlit 1782.“ Jafnframt var lagt til að gjaldskrá verði endurnýjuð og innheimtu breytt.

Hér með er tillaga frá vorþingi lögð fram að nýju ásamt fylgigögnum og óskað eftir samþykki Fjórðungsþings að málefni Heilbrigðiseftirlits Vestfjarðasvæðis verði rædd á þinginu í samhengi við aðra umfjöllun um umhverfi og ímynd Vestfjarða þannig að tryggt sé að Heilbrigðiseftirlit Vestfjarðasvæðis geti sinnt lögbundnum skyldum sínum.

Flutningsmaður: Lilja Magnúsdóttir, Tálknafirði

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Ályktun um fiskeldi

68. Fjórðungsþing Vestfirðinga haldið í Bolungarvík 6.-7. október 2023 lýsir yfir stuðningi við áframhaldandi uppbyggingu sjókvíaeldis á Vestfjörðum. Jafnframt skorar Fjórðungsþing Vestfirðinga á stjórnvöld að auka fjármagn til rannsókna á áhrifum fiskeldis á lífríkið og til miðlunar fræðslu um umhverfisleg, efnahagsleg og samfélagsleg áhrif sjókvíaleldis á Íslandi.

Á undanförnum árum hefur sjókvíaeldi byggst upp á Vestfjörðum og með þeirri uppbyggingu hefur orðið algjör viðsnúningur í atvinnulífi og byggðaþróun á Vestfjörðum. Byggðir sem áður töldust vera deyjandi samfélög eru nú farnar að blómstra og bjartari framtíð blasir við íbúum Vestfjarða. Mikilvægt er að sjókvíaeldið fái að þróast og að þekking á eldinu verði bætt með auknum rannsóknum og aukinni fræðslu um áhrifin af þessari nýju atvinnugrein sem er að skjóta rótum á Íslandi.

Flutningsmaður: Kristján J Guðmundsson

Ályktun um skiptingu gjalds vegna fiskeldis í sjó

68. Fjórðungsþing Vestfirðinga haldið í Bolungarvík 6.-7. október 2023 fagnar tillögum um að leggja fiskeldissjóð niður sem samkeppnissjóð, en skorar jafnframt á stjórnvöld að taka til endurskoðunar tekjuskiptingu af gjaldi vegna fiskeldis í sjó með það að markmiði að auka þá hlutdeild sem rennur til fiskeldissveitarfélaga í gegnum Fiskeldissjóð.

Með lögum nr. 89/2019 lögð á gjaldskylda vegna fiskeldis í sjó og er þar rekstrarleyfishöfum fiskeldisstöðva gert að greiða gjald í ríkissjóð sem nemur allt að 3,5% af meðaltali alþjóðlegs markaðsverðs á atlantshafslaxi. Ráðstöfunarfé Fiskeldissjóðs er ákveðið á fjárlögum og hefur hingað til verið miðað við að 1/3 gjaldsins renni í Fiskeldissjóðs sem síðan útlutar styrkjum til innviðaverkefna í fiskeldissveitarfélögum. Álagning gjaldsins er á grundvelli magns slátraðs eldisfisks hverju sinni. Ljóst má vera að skipting þessa gjalds, þar sem nú fer 1/3 þess til sveitarfélaganna í gegnum Fiskeldissjóð, er ekki sanngjörn því verið er að nýta staðbundnar náttúruauðlindir með tilheyrandi þörf á stækkun innviða þeirra sveitarfélaga þar sem fiskeldið er stundað. Því er skorað á stjórnvöld að taka til endurskoðunar tekjuskiptinguna með það að markmiði að auka þá hlutdeild sem rennur til fiskeldissveitarfélaga í gegnum Fiskeldissjóð.

Flutningsmaður: Kristján J Guðmundsson

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Ályktun um gjald í jarðgöng

68. Fjórðungsþing Vestfirðinga að hausti haldið í Bolungarvík 6. og 7. október 2023 ályktar að gjaldtaka í jarðgöngum skuli leyfð til að tryggja fjármögnun framkvæmda í nýjum göngum til að flýta fyrir gerð þeirra og kosti viðhald þeirra í framtíðinni. Brýn nauðsyn er að flýta sem mest framkvæmdum við jarðgöng á Vestfjörðum og slík gjaldtaka gæti flýtt fyrir ákvörðun um slíkar framkvæmdir.

Greinargerð

Samstarfsnefnd Vesturbyggðar og Tálknafjarðarhrepps hefur sammælst um að gjaldtaka skuli vera heimil til að tryggja fjármögnum í nýjum göngum.

Á 65. Fjórðungsþingi var ályktað um að gjaldtöku í jarðgöngum mótmælt, því er um breytingu á fyrri ályktun

Flutningsmenn: Fulltrúar Vesturbyggðar og Tálknafjarðarhrepps

Breytingatillaga við greinagerð við ályktun um samgöngumál

Breytingartillaga við greinargerð við tillögu stjórnar

Lögð fram af Vesturbyggð og Tálknafjarðarhreppi

Sjá á vef þingsins

Flutningsmaður tillögu er Lilja Magnúsdóttir

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Ályktun um lagareldi

Þingskjal nr. 22

68. Fjórðungsþing Vestfirðinga að hausti, haldið í Bolungarvík 6. og 7. október 2023, fagnar útkomnum drögum að nýrri stefnumótun lagareldis og samþykktu strandsvæðaskipulagi.

Markmið stefnumótunarinnar er að framtíðaruppbygging í lagareldi byggi á skýrum viðmiðum sjálfbærrar nýtingar, vistkerfisnálgunar og varúðar. Áhersla á eftirlit, vöktun og rannsóknir með framleiðslunni standist ítrustu kröfur til að koma í veg fyrir að greinin hafi neikvæð áhrif á umhverfið í framtíðinni.

Markmið strandsvæðaskipulags í byggðamálum eru meðal annars að nýting og vernd strandsvæðis Vestfjarða styðji aðliggjandi byggðarlög með tækifærum til fjölbreyttrar starfsemi og nýsköpunar og styðji lífsgæði íbúa.

Þessi markmið eru í takt við vilja sveitarstjórnarfulltrúa á Vestfjörðum sem hafa kallað eftir aðgerðum að hálfu stjórnvalda um árabil. 68. Fjórðungsþing Vestfirðinga telur að aðgerðaleysi Alþingis, ríkisstjórna, ráðuneyta og stofnana í málefnum fiskeldis hafi gert að verkum að uppbygging eftirlits og rannsókna í nærumhverfi atvinnugreinarinnar og að skýr stefna hafi ekki verið mótuð fyrir atvinnugreinina fyrr en nú. Afleiðingar aðgerðaleysis hafa nú mjög neikvæð áhrif á umhverfi og ímynd Vestfjarða.

Samfélög á Vestfjörðum eiga mikið undir að atvinnugreinin vaxi. Skýrsla Boston Consulting Group staðfestir tækifæri og mögulegan vöxt í framtíðinni. Til að það geti orðið þá þarf ramminn og umgjörð greinarinnar að vera skýr.

Þessu til áréttingar bendum við á auglýsingar bæði Hafrannsóknarstofnunar og Mast á liðnum vikum, þar sem störf er tengjast fiskeldi, rannskónum og eftirliti eru ekki staðsett á fiskeldissvæðum heldur óstaðbundar. Við teljum uppbygginu starfa við eftirlit og rannsóknir í nærumhverfi lykilþátt í sjálbærri uppbyggingu atvinnugreinarinnar.

Flutningsmenn: Ísafjarðabær

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Ályktun um jöfnun kostnað vegna flokkunar og förgunar úrgangs

68. Fjórðungsþing Vestfirðinga að hausti haldið í Bolungarvík 6. og 7. október 2023 beinir því til stjórnvalda að jafna kostnað sem dreifbýli sveitarfélög sem eru langt frá móttökustöð verða fyrir.

Greinargerð

Með breytingum á lögum vegna meðhöndlunar úrgangs er sveitarfélögum skylt að innheimta gjald sem næst raunkostnaði við þjónustu um meðhöndlun úrgangs. Við gildistöku þessa ákvæðis kom skýrt fram að sveitarfélög sem eru bæði dreifbýl og langt frá móttökustöð standa höllum fæti þegar kemur að kostnaði af meðhöndlun úrgangs og aðstöðumunur sveitarfélaga sláandi. Gjöld á íbúa í Vesturbyggð árið 2023 vegna meðhöndlunar úrgangs er með því hæsta sem gerist á landinu og langtum hærri en það sem þekkist á höfuðborgarsvæðinu, en dugir þó ekki til fyrir rekstri þjónustunnar.

Flutningsmenn: Fulltrúar Vesturbyggðar og Tálknafjarðarhrepps

Ályktun um Suðurfjarðagöng

Þingskjal nr. 24

68. Fjórðungsþing Vestfirðinga, haldið í Bolungarvík 6.-7. október 2023, ályktar að næstu göng á Vestfjörðum verði Suðurfjarðargöng, þ.e. göng undir Mikladal og Hálfdán.

Hálfdán og Miklidalur er augljós farartálmi og skapar mikið hættuástand allt árið um kring. Árið 2019 var Bíldudalsvegur dæmdur ónýtur með öllu af Vegagerðinni, göngin munu leysa hluta af því vegakerfi af. Um er að ræða göng sem leysa af tvo fjallvegi milli byggðarlaga. Annars vegar Mikladal sem er fjölfarnasti fjallvegur á Vestfjörðum en meðalumferð á dag yfir landið 355 bílar á dag árið 2022 og hins vegar Hálfdán sem er hæsti fjallvegur Vestfjarða ásamt Dynjandisheiði. Núverandi veg er ekki hægt að gera við nema að fara í algjöra endurnýjun vegarins, hann er of mjór, of mikill hliðarhalli er á veginum, hann er í hættulegum hlykkjum og hluti vegarins er með 12% halla sem er langt umfram viðmið. Suðurfjarðagöng eru ekki einungis innan þess sem á að kallast sama búsetu-, þjónustu- og atvinnusvæðis heldur innan sama sveitarfélags og milli þriggja stærstu þéttbýliskjarna þeirra sveitarfélaga sem nú eru í sameiningarviðræðum. Í þessum þremur þéttbýliskjörnum er fiskeldi einnig komið hvað lengst, uppbygging innviða bæði á vegum fyrirtækja og sveitarfélagsins komin hvað lengst og mesti útflutningur afurða úr fiskeldi á árinu 2023 kom frá sunnanverðum Vestfjörðum. Flutningur á þessum afurðum hefur staðið yfir í mörg án þess að vegakerfið hafi verið bætt að neinu leiti.

Lítil heilbrigðisþjónusta er á Tálknafirði og Bíldudal og þarf því að fara um einn til tvo fjallvegi til að sækja almenna heilbrigðisþjónustu eða fá bráðaþjónustu. Einnig er vert að hafa í huga að allt sjúkraflug á sunnanverða Vestfirði er á Bíldudalsflugvelli, þ.e.a.s. tveim háum og hættulegum fjallvegum frá Heilbrigðisstofnun Vestfjarða á Patreksfirði. Í könnun sem Rannsóknamiðstöð Háskólans á Akureyri vann fyrir Vestfjarðastofu árið 2022 voru niðurstöður sláandi um hversu hátt hlutfall íbúa sunnanverðra Vestfjarða veigra sér að fara milli byggðarlaga annars vegar vegna lélegra samgangna og hins vegar vegna lélegrar vetrarþjónustu. 76% íbúa sunnanverðra Vestfjarða voru frekar sammála eða mjög sammála fullyrðingunni "Ég veigra mér við að fara á milli byggðarlaga vegna lélegra samgangna" Enn meiri munur er á þeim sem eru sammála fullyrðingunni um að veigra sér við að fara á milli byggðarlaga vegna lélegra vetrarþjónustu en 86% íbúa voru sammála fullyrðingunni, þar af voru 62% mjög sammála fullyrðingunni. Þar að auki eru 7% þeirra sem tóku þátt í könnuninni sem fara aldrei um Mikladal og Hálfdán að vetri til. Eru þessi hlutföll mun hærri en það sem á við um aðra hluta Vestfjarða. .

Unnið er að sameiningu sveitarfélaganna Vesturbyggðar og Tálknafjarðar sem kosið verðum um núna í október. Hefur komið mjög skýrt fram að Suðurfjarðagöng eru forsenda þess að svæðið sé eitt atvinnusvæði og hægt sé að byggja upp öflugt samfélag.

Suðurfjarðagöng:

- Eykur öryggi á vegum allan ársins hring
- Kemur að hluta til í stað vegkafla sem hafa verið metnir ónýtir af Vegagerðinni
- Tengja byggðakjarna innan sama sveitarfélags
- Eru sett í forgang í sameiningaviðræðum Tálknafjarðarhrepps og Vesturbyggðar
- Taka út tvo fjallvegi innan sama sveitarfélags, þann hæsta og þann fjölfarnasta
- Eru á því svæði sem hlutfallsleg fjölgun íbúa hefur verið hvað mest undanfarin ár og er á mesta vaxtasvæði Vestfjarða, bæði m.t.t. atvinnuþróunar og íbúafjölda

Flutningsmenn: Þórkatla Soffía Ólafsdóttir

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Þinghlé og hádegisverður

Hvar stöndum við í loftslagsmálum?

Fjórðungsþing Vestfjarða 5. október 2023

Loftslagssamningar og skuldbindingar Íslands

Loftslagssamningur Sameinuðu Þjóðanna. (1992)

- Grundvöllur allra skuldbindinga okkar
- Samið er um markmið og skuldbindingar á COP ráðstefnu SÞ.

Þrjár stórar viðbætur við samninginn

- Kýótó-bókunin 1. tímabil – 2008-2012 (1997) **Uppgert**
- Kýótó-bókunin 2. tímabil – 2013-2020 (2012) **Uppgert**
- Parísarsamkomulagið – 2015-?? (2015) **Uppgjör 2030**

Parísarsamkomulagið

- Ísland er í **samfloti við ESB** í markmiðum Evrópu, gagnvart Parísarsáttmálanum, um **40%** samdrátt í losun miðað við 1990 (2005 er ESB viðmiðunarárið)
- Ísland fékk úthlutað 29% samdrætti í losun miðað við 2005, þ.e. varðandi losun á beinni ábyrgð íslenskra stjórnvalda
- Markmiðið var hert árið 2019 í 55% hjá ESB
- Okkar hlutdeild í því verður um 40% í stað 29%
- **Við erum skuldbundin til þess að minnka losun á beina ábyrgð Íslands um ca 40% árið 2030 miðað við árið 2005**

PARIS2015
UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE
COP21·CMP11

Losun Co2 skiptist í þrjá flokka

Viðskiptakerfi ESB
með losunarheimildir
(ETS)

Bein ábyrgð
Íslands

Landnotkun og
skógrækt (LULUCF)

ETS
European Trading System

ESR
Effort Sharing Regulation

LULUCF
Land-use, land-use change and forestry

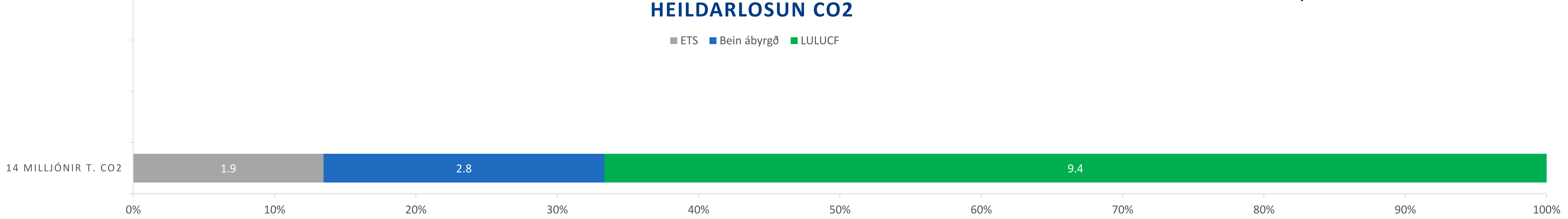

Bein ábyrgð Íslands

2022

Hvernig skiptist losun á beina ábyrgð Íslands

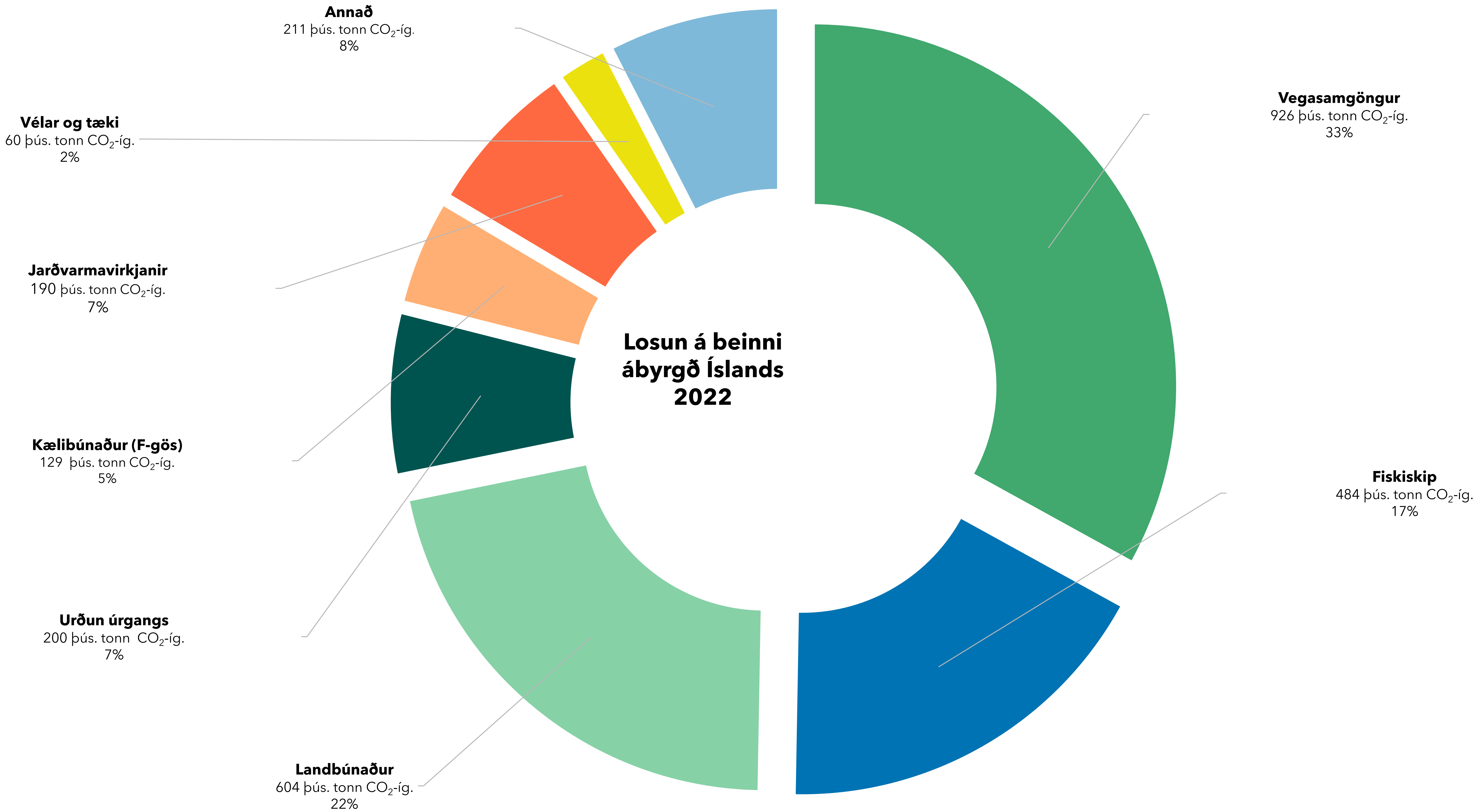

Bein ábyrgð Íslands

2005-2022

Hvar stöndum við?

2022:

2,8 milljón tonn CO_2-íg.

— Nánast engin breyting frá árinu 2021

— 12% samdráttur miðað við losun árið 2005

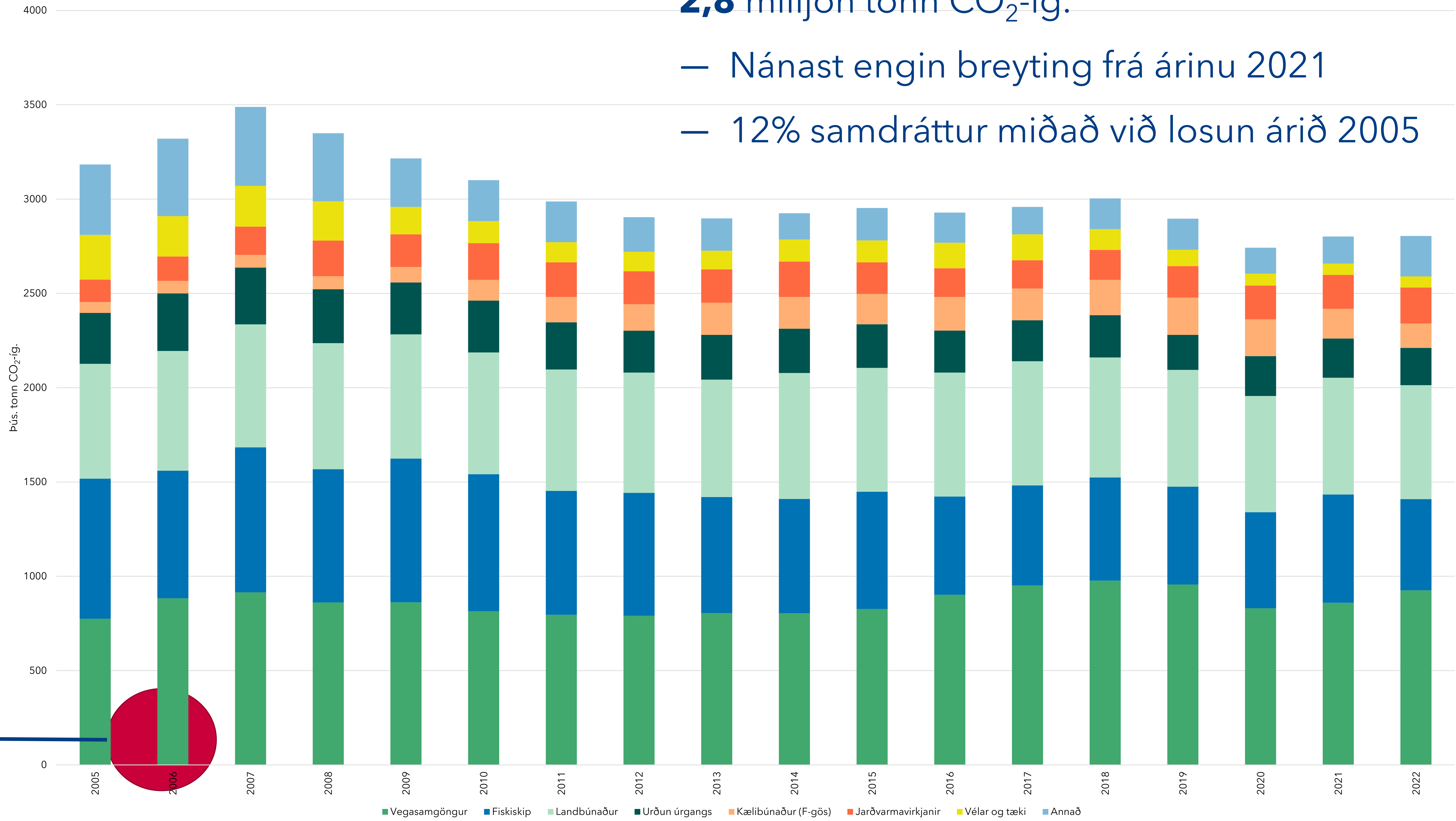

300. þúsund ferðamenn á ári

Bein ábyrgð Íslands

Helstu breytingar

2021-2022

Aukning í losun frá fyrra ári

Fiskimjölsverksmiðjur
+485%
+56,9kt

Rafmagn og húshitun
+230%
+7,3kt

Vegasamgöngur
+8%
+66kt

Jarðvarmavirkjanir
+6%
+10,6kt

Samdráttur í losun frá fyrra ári

Fiskiskip
-16%
-90,3kt

F-gös
-18%
-28,5kt

Landbúnaður
-2%
-15,4kt

Hvað gerist ef við náum ekki 40% samdrætti 2030

350 milljónir í Kýótó-bókunina var einskiptiskostnaður

Óvissa ríkir enn um verð á einingum við uppgjör 2030 markmiða

Skv. þeim upplýsingum sem nú liggja fyrir mun kostnaður vera á bilinu 1-10 milljarðar á ári

Úr raforkuspá Landsnets

Lítið sem ekkert gerst á fimmtán árum

384 MW

- 24 MW á ári

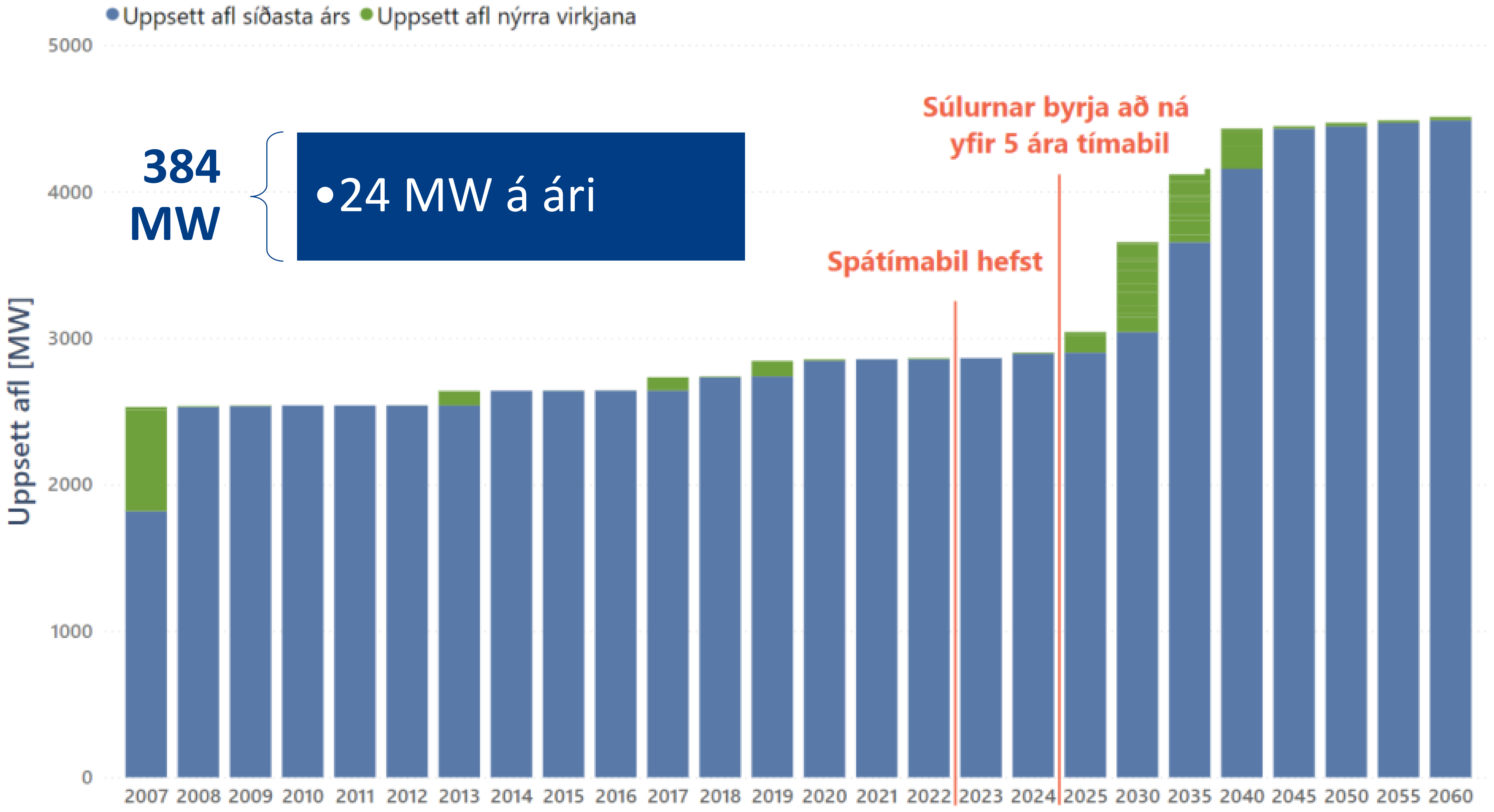

Breytingar á **hlutverki** ofanflóðasjóðs

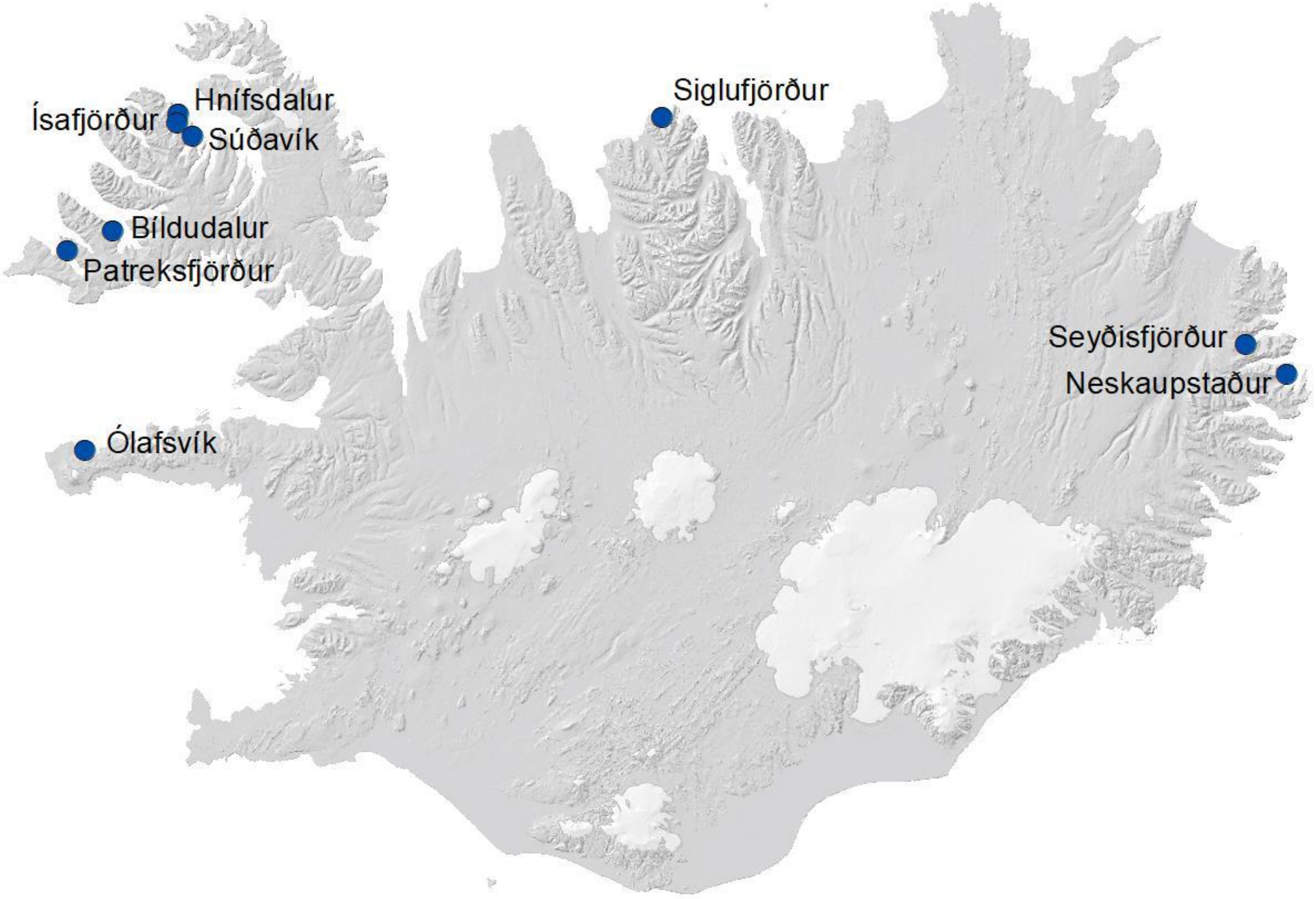

- Nær til atvinnusvæða
- Mismunandi aðstæður hverju sinni
- Engin ein lausn fyrir öll svæðin

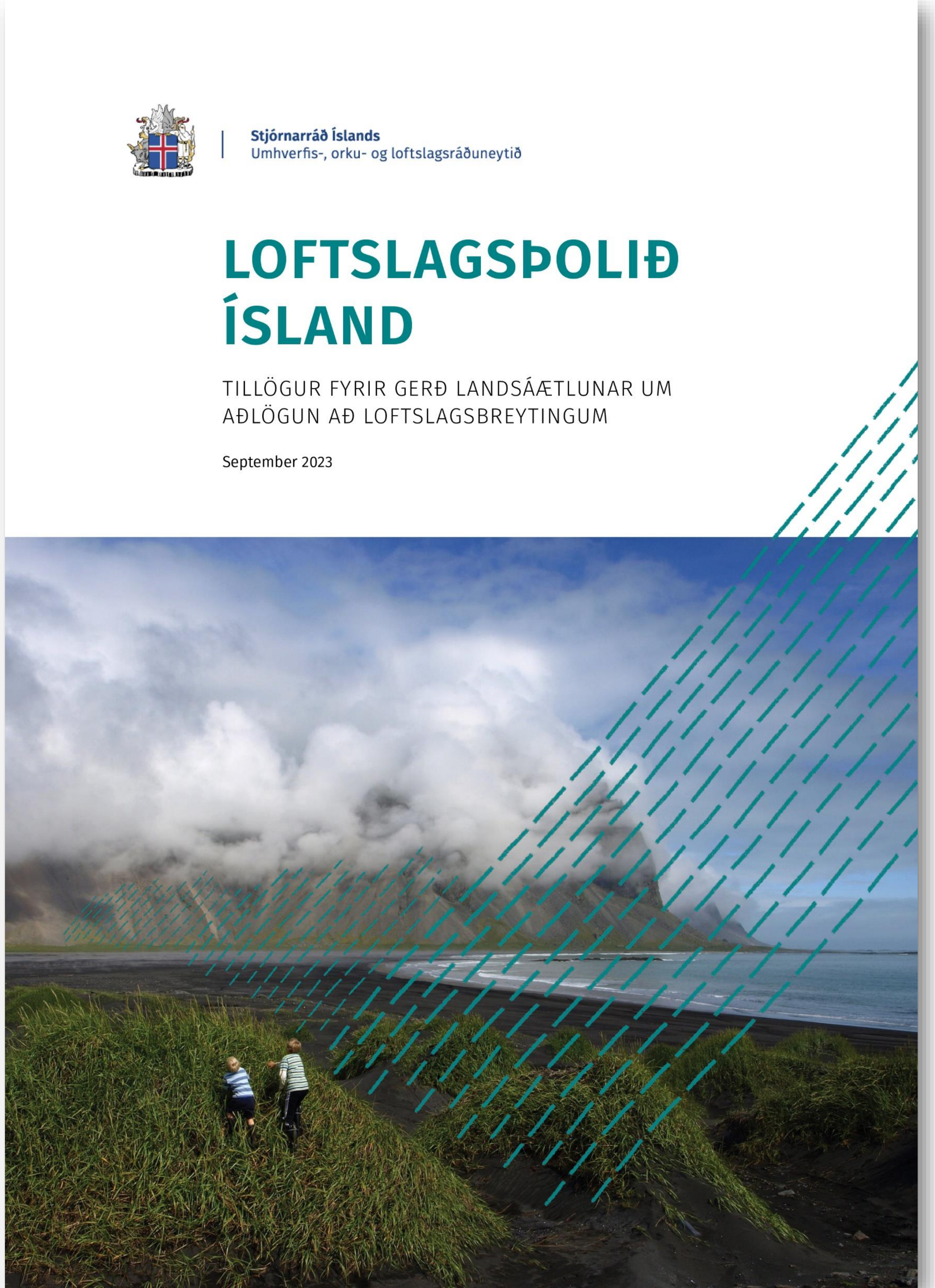

Aðlögun að loftslagsbreytingum

Mikilvægt samvinnuverkefni allra

Heildrænt skipulag til að takast á við áhrif loftslagsbreytinga

Fjórar **forgangsaðgerðir**

Úr skýrslunni

1. Loftslagsatlas Íslands

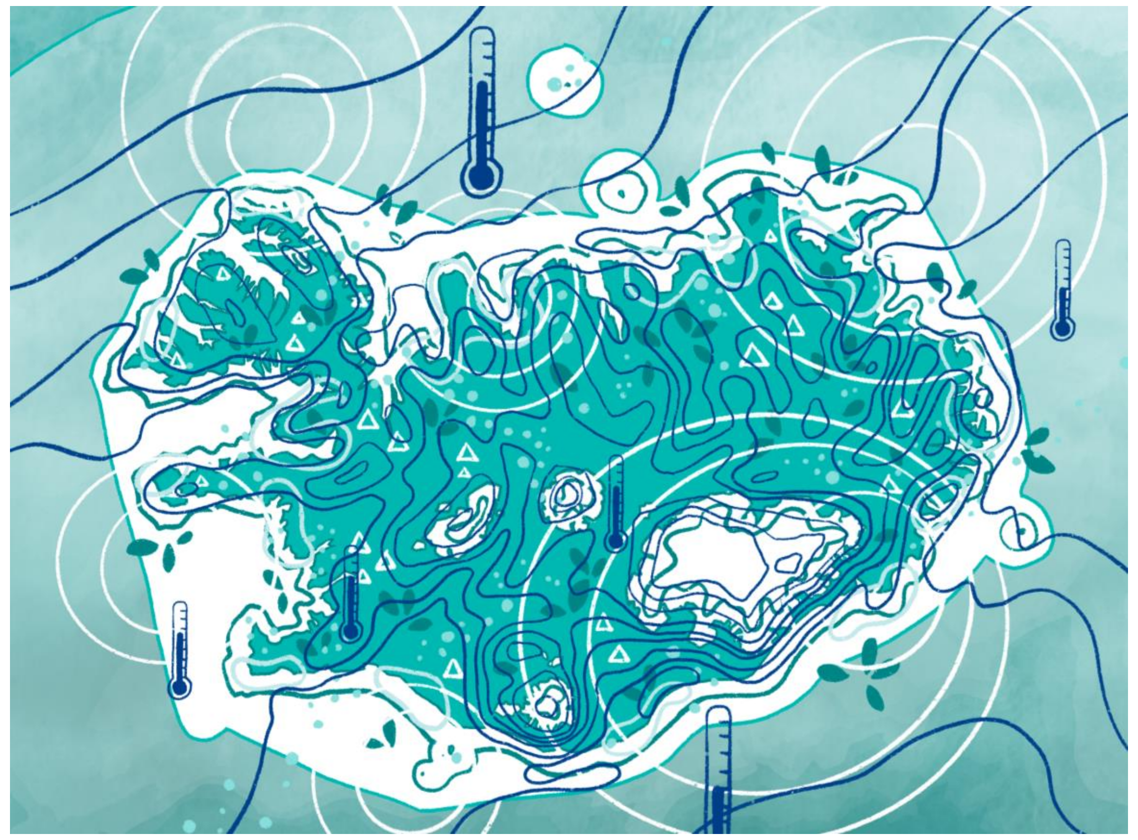

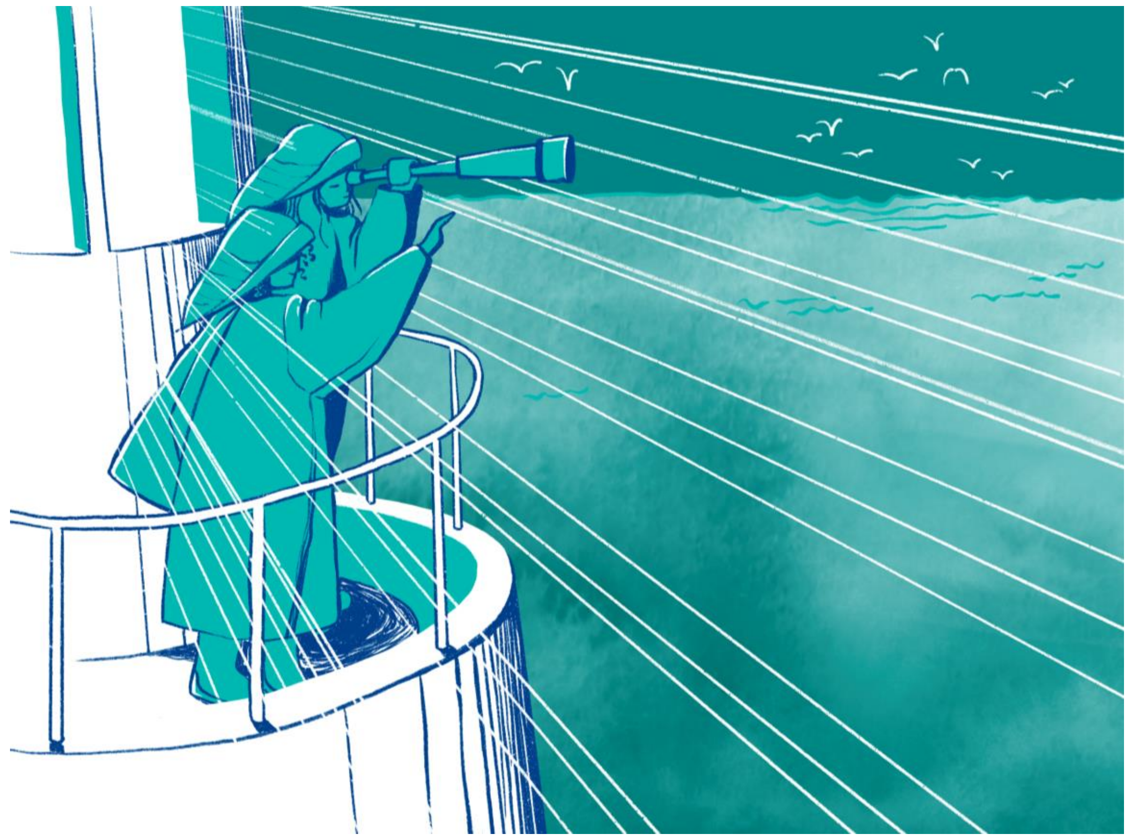

2. Vöktunaráætlun – átak í rannsóknum

3. Gagnagátt fyrir náttúruvá

4. Kerfislægir loftslagsáhættuvísar

Ný vísindanefndarskýrsla frá IPCC

Kemur í október

Frumorkunotkun Íslands

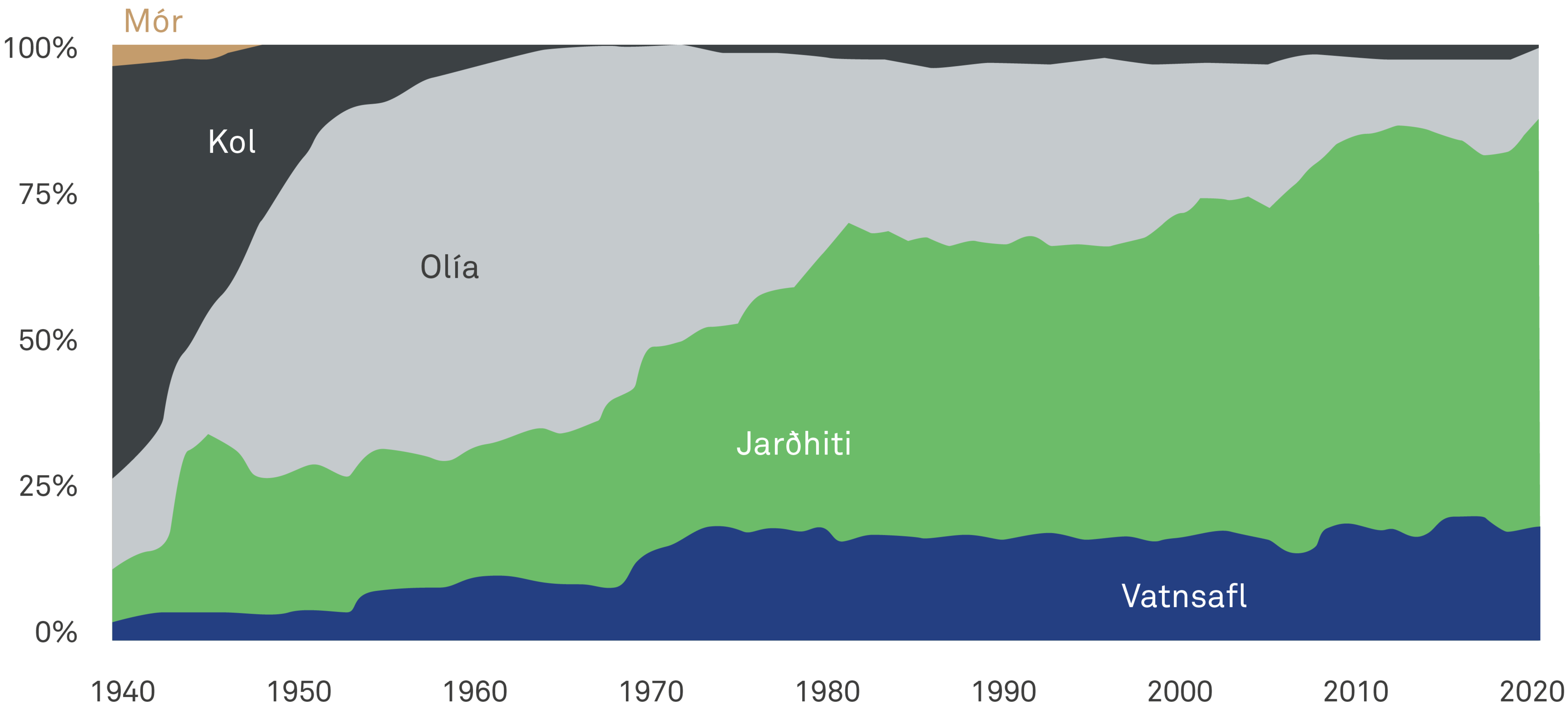

Orkuskipti 3 næsta verkefni

Græn orka í samgöngur
í stað grárrar

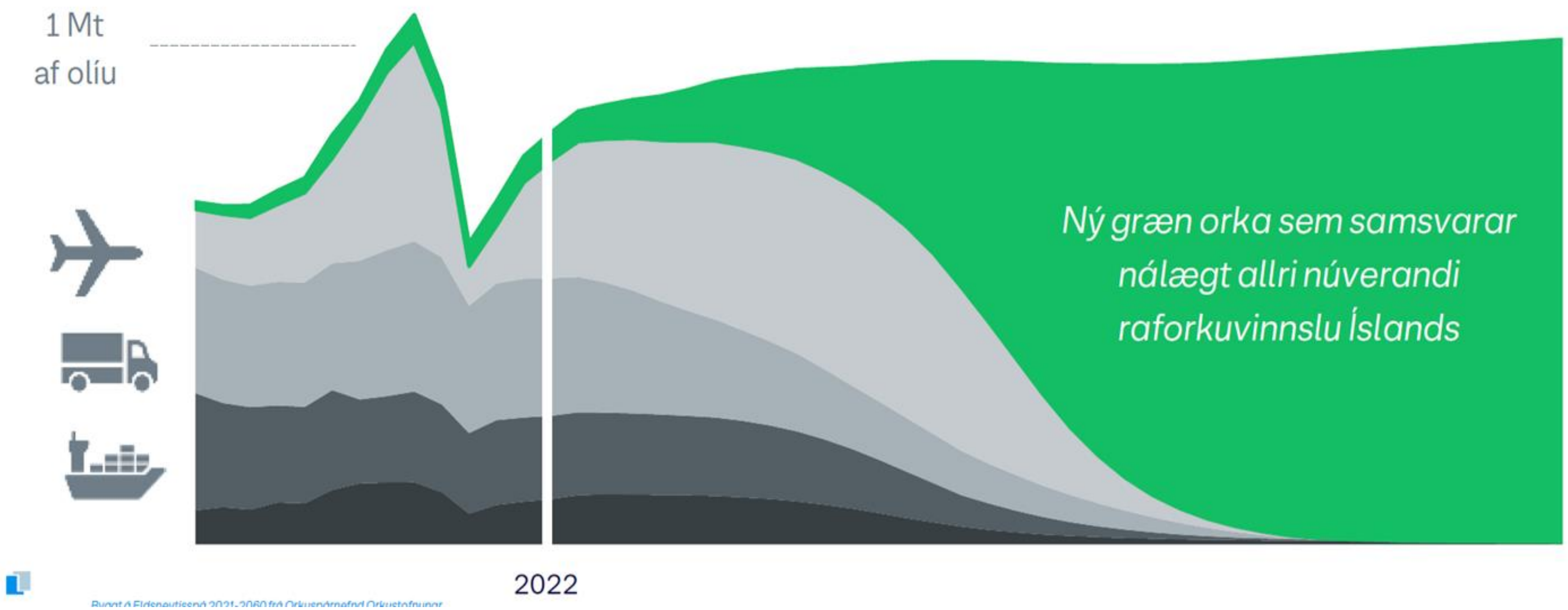

Munum söguna

Munum söguna

Pólitískur slagur um hitaveitu

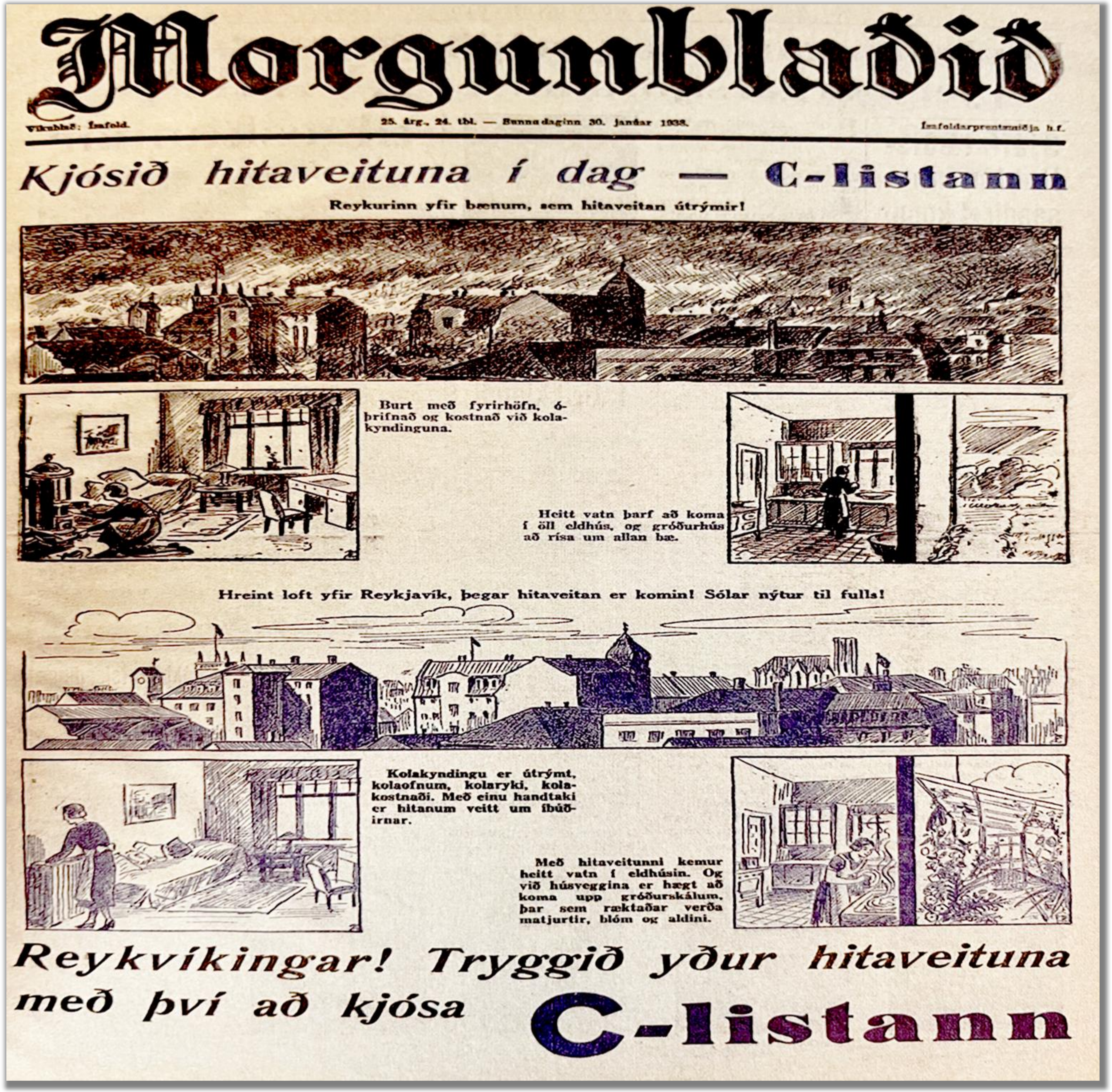
Morgunblaðið

Vikublað: Ísafold. 25. árg., 24. tbl. — Sunnudaginn 30. janúar 1938. Ísafoldarprentsmiðja h.f.

Kjósið hitaveituna í dag — C-listann

Reykurinn yfir bænum, sem hitaveitan útrýmir!

Burt með fyrirhöfn, óþrifnað og kostnað við kolakyndinguna.

Heitt vatn þarf að koma í öll eldhús, og gróðurhús að rísa um allan bæ.

Hreint loft yfir Reykjavík, þegar hitaveitan er komin! Sólar nýtur til fulls!

Kolakyndingu er útrýmt, kolaofnum, kolaryki, kolakostnaði. Með einu handtaki er hitanum veitt um íbúðirnar.

Með hitaveitunni kemur heitt vatn í eldhúsin. Og við húsveggina er hægt að koma upp gróðurskálum, þar sem ræktaðar verða matjurtir, blóm og aldini.

Reykvíkingar! Tryggið yður hitaveituna með því að kjósa C-listann

„Kjósið hitaveituna í dag“
– C-listinn

„Burt með fyrirhöfn, óþrifnað og kostnað við kolakyndinguna“

„Heitt vatn þarf að koma í öll eldhús, og gróðurhús að rísa um allan bæ”

„Hreint loft yfir Reykjavík, þegar hitaveitan er komin!”

Staðan í dag??

Innlent | mbl | 18.1.2023 | 15:03

Loka sundlaugum vegna skorts á heitu vatni

Kuldakastið reynist hitaveitum erfitt

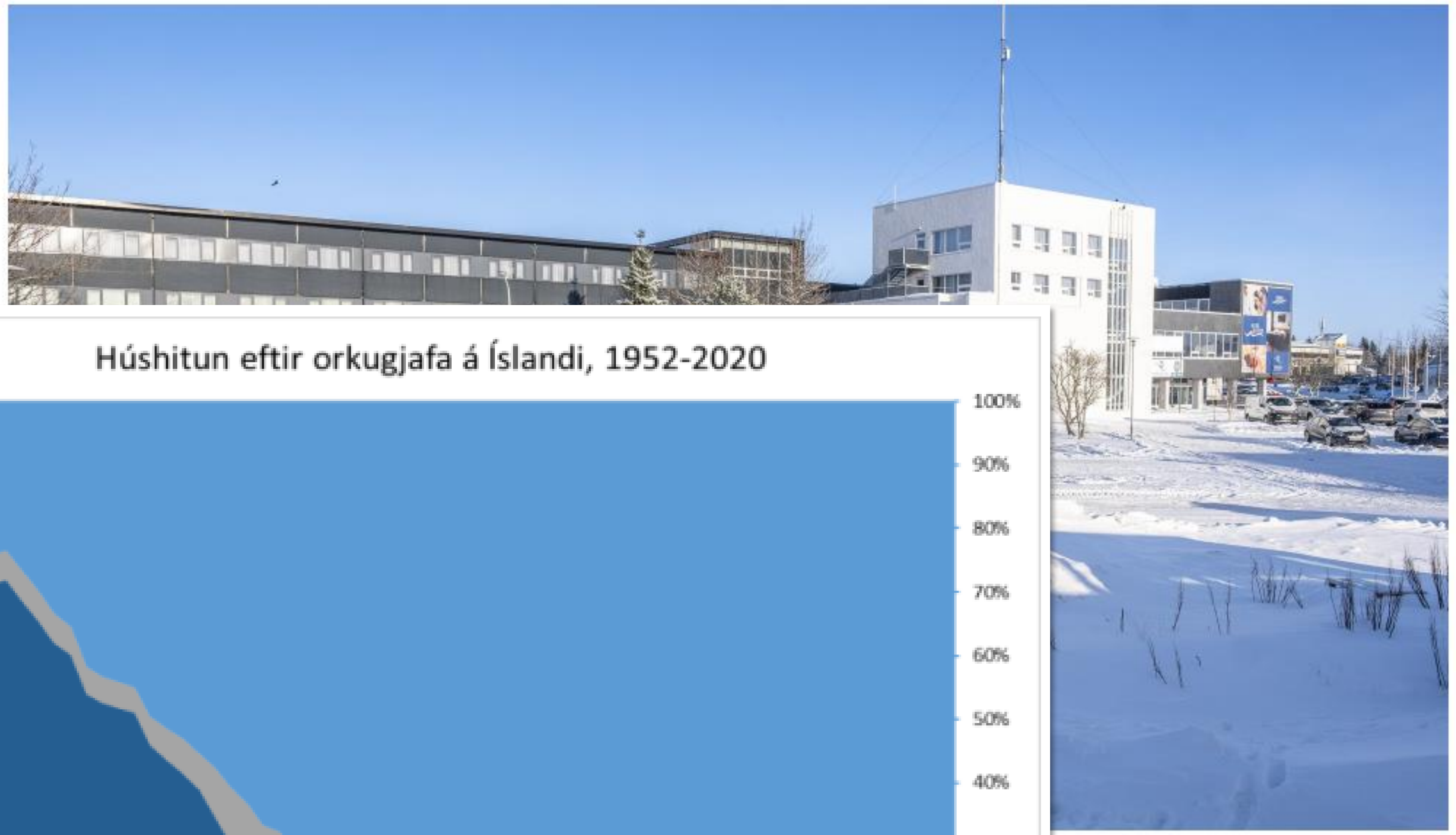

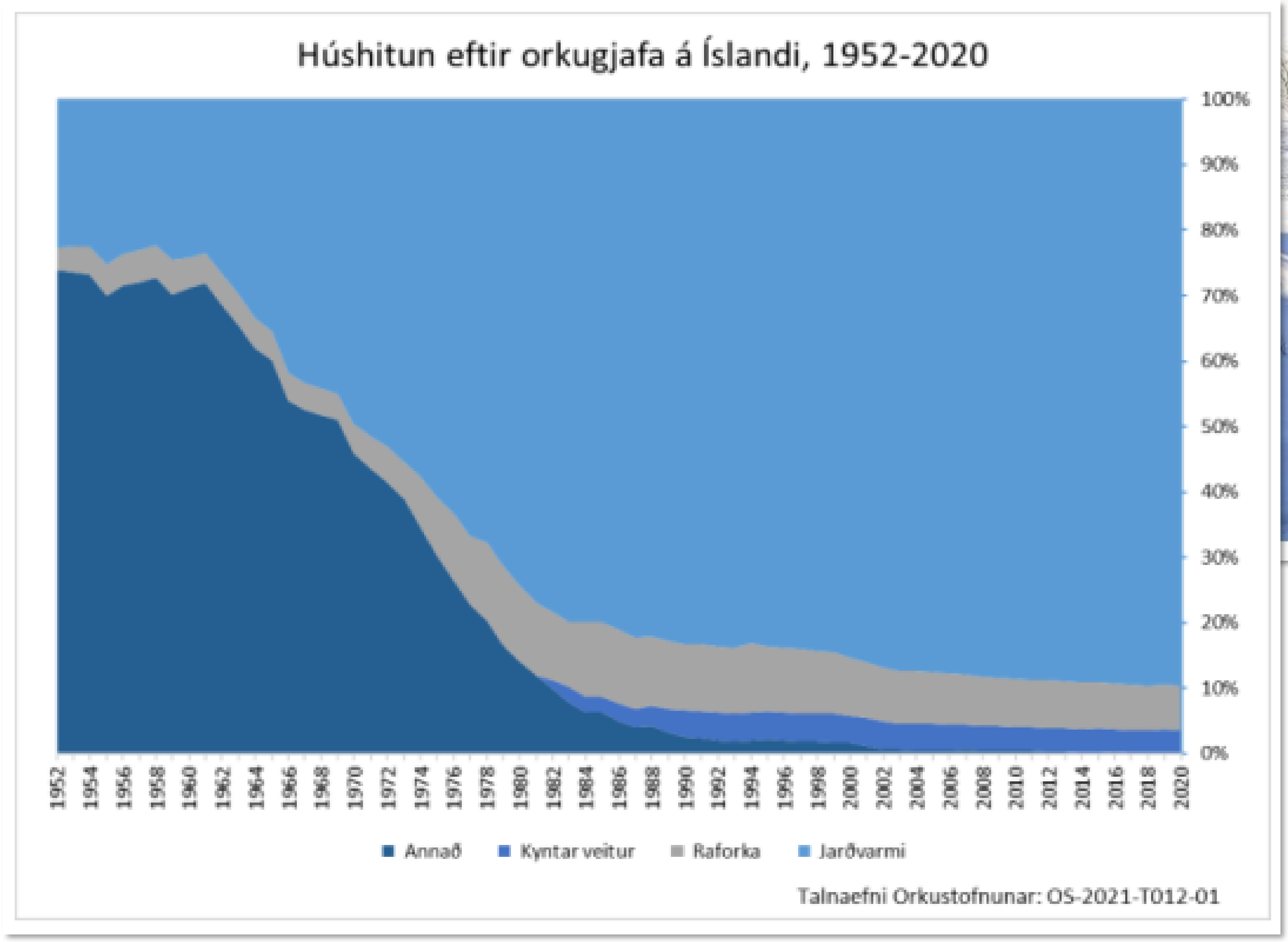

Kuldinn er hitaveitum erfiður

Kristján Kristjánsson
Miðvikudaginn 14. desember 2022 09:00

Djúpavogsbúar búnir að bíða lengi eftir hitaveitu

15.02.2022 - 14:48 Innlent · Austurland

Mynd: Rúnar Snær Reynisson - RÚV

Skýrar niðurstöður ÍSOR

Um 2/3 hluti hitaveitna sjá fram á aukna eftirspurn og eru í vandræðum með að mæta henni

Tæpur helmingur sér fram á kostnaðarsamt viðhald á innviðum og dreifikerfi

Fimm **stór skref** í Orkumálum

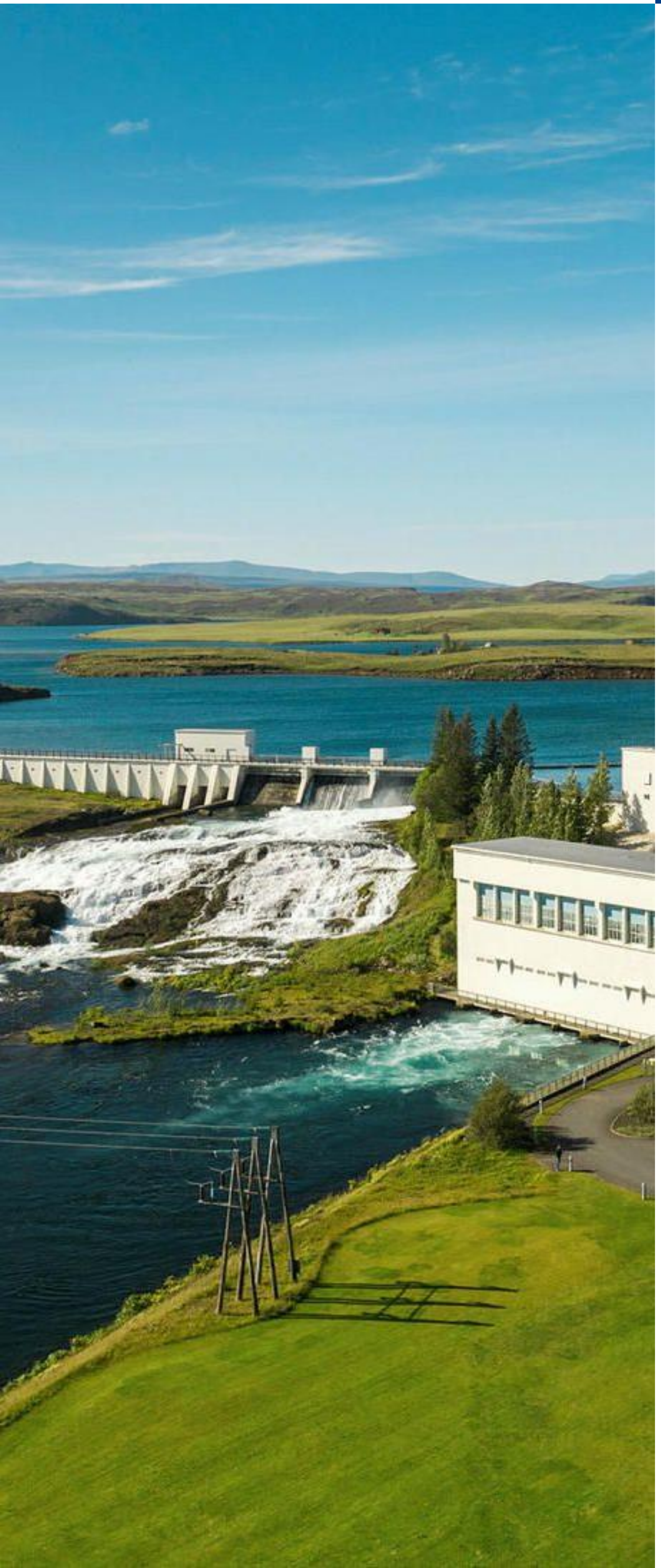

Umsóknir um leyfi hjá Orkustofnun

Nýtingarflokkur

Vatnsafl
Jarðhiti
Vindorka

Búið að sækja um leyfi

Virkjunarkostur	Framkvæmdar aðili	Uppsett afl, MW	Áfangi
Hvalárvirkjun	Vesturverk	55	2
Hvammsvirkjun	Landsvirkjun	93	2
Stóra-Sandvík	HS Orka	50	2
Sandfell, Krýsuvík	HS Orka	100	2
Sveifluháls	HS Orka	100	2
Austurgilsvirkjun	AV	35	3
Austurengjar	HS Orka	100	3
Búrfellslundur	Landsvirkjun	120	3

= 553 MW

Engin umsókn

Virkjunarkostur	Framkvæmdar aðili	Uppsett afl, MW	Áfangi
Veituleið Blönduvirkjunar	Landsvirkjun	31	2
Meitillinn	ON	45	2
Eldvörp (Svartsengi)	HS Orka	50	2
Bjarnarflagsvirkjun	Landsvirkjun	90	2
Kröfluvirkjun	Landsvirkjun	150	2
Hverahlíð II	ON	90	3
Þverárdalur	ON	90	3
Blöndulundur	Landsvirkjun	100	3

= 546 MW

4. Áfangi rammaáætlunar

nýtingarflokkur

Samtals MW í 4. áfanga

Vatnsafl	= 525 MW
Jarðhiti	= 100 MW
Vindorka	= 810 MW

Allir geta selt orku

Gagnatorg og snjallmælar munu leiða til betri nýtingar orku og möguleika til lægri orkureikninga heimila (ásamt hagkvæmara og skilvirkara orkukerfi)

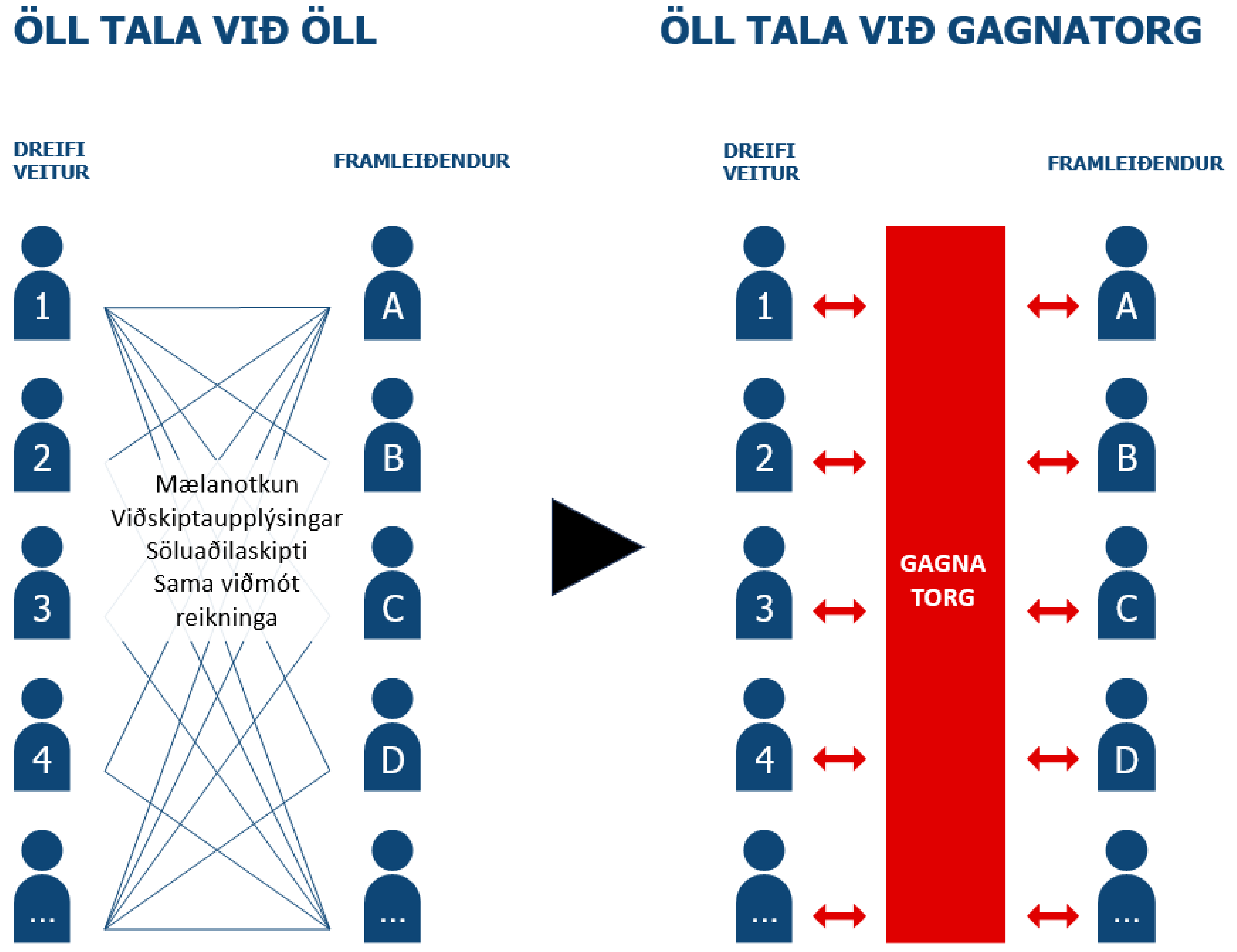

Aukið **samstarf** við sveitarfélög

- Viðaukasamningar við landshlutasamtök sveitarfélaga
- Reykhólahreppur – í átt að kolefnishlutleysi
- Markmið að fjölga störfum í landshlutanum
- Blámi – URN bakhjarl verkefnisins

Vestfjarðarskýrslan

15 tillögur sem URN fylgir nú eftir

Stofnun þjóðgarðs í undirbúningi

Kolefnishlutlausir Vestfirðir – fjárframlag frá URN

Vatnsdalsvirkjun

Erindi sent til umsagnar UST & NÍ

Núverandi staða

- 13 stofnanir
- 520 mannár (júní 2022)
- 45 starfsstöðvar
- Rekstrarkostnaður um 11,0 milljarðar kr.
- Skörun verkefna á ýmsum sviðum s.s.
  - Umsjón friðlýstra svæða
  - Vöktun á náttúru Íslands
  - Rannsóknir á náttúru Íslands
  - Kortagerð og mælingar
  - Gagnagrunnar og vísindasöfn
  - Miðlun upplýsinga um umhverfi og náttúru
  - Útgáfa leyfa og stjórnsýsla
  - Ráðgjöf og umsagnir

Stofnanir URN

UMHVERFIS STOFNUN

VATNAJÖKULSÞJÓÐGARÐUR

Úrskurðarnefnd umhverfis- og auðlindamála

ORKUSTOFNUN

LANDMÆLINGAR ÍSLANDS

Minjastofnun Íslands

Veðurstofa Íslands

ÚRVINNSLU SJÓÐUR

ÍSOR

Hvernig hefur mannfjöldi þróast

ÚRVINNSLU SJÓÐUR

STOFNUN VILHJÁLMS STEFÁNSSONAR AKUREYRI

Veðurstofa Íslands

ÍSOR

Úrskurðarnefnd umhverfis- og auðlindamála

VATNAJÖKULSÞJÓÐGARÐUR
ÞINGVELLIR ÞJÓÐGARÐUR
Minjastofnun Íslands
UMHVERFIS STOFNUN
Náttúruverndarvið

→ **Náttúruvendar- og minjastofnun**

NÁTTÚRUFRÆÐISTOFNUN ÍSLANDS
Náttúrurannsóknastöðin við Mývatn
LANDMÆLINGAR ÍSLANDS

→ **Náttúrufræðistofnun**

UMHVERFIS STOFNUN
ORKUSTOFNUN

→ **Loftslagsstofnun**

Nýtt stjórnfyrirkomulag þjóðgarða

Heimamenn verða að ráða för

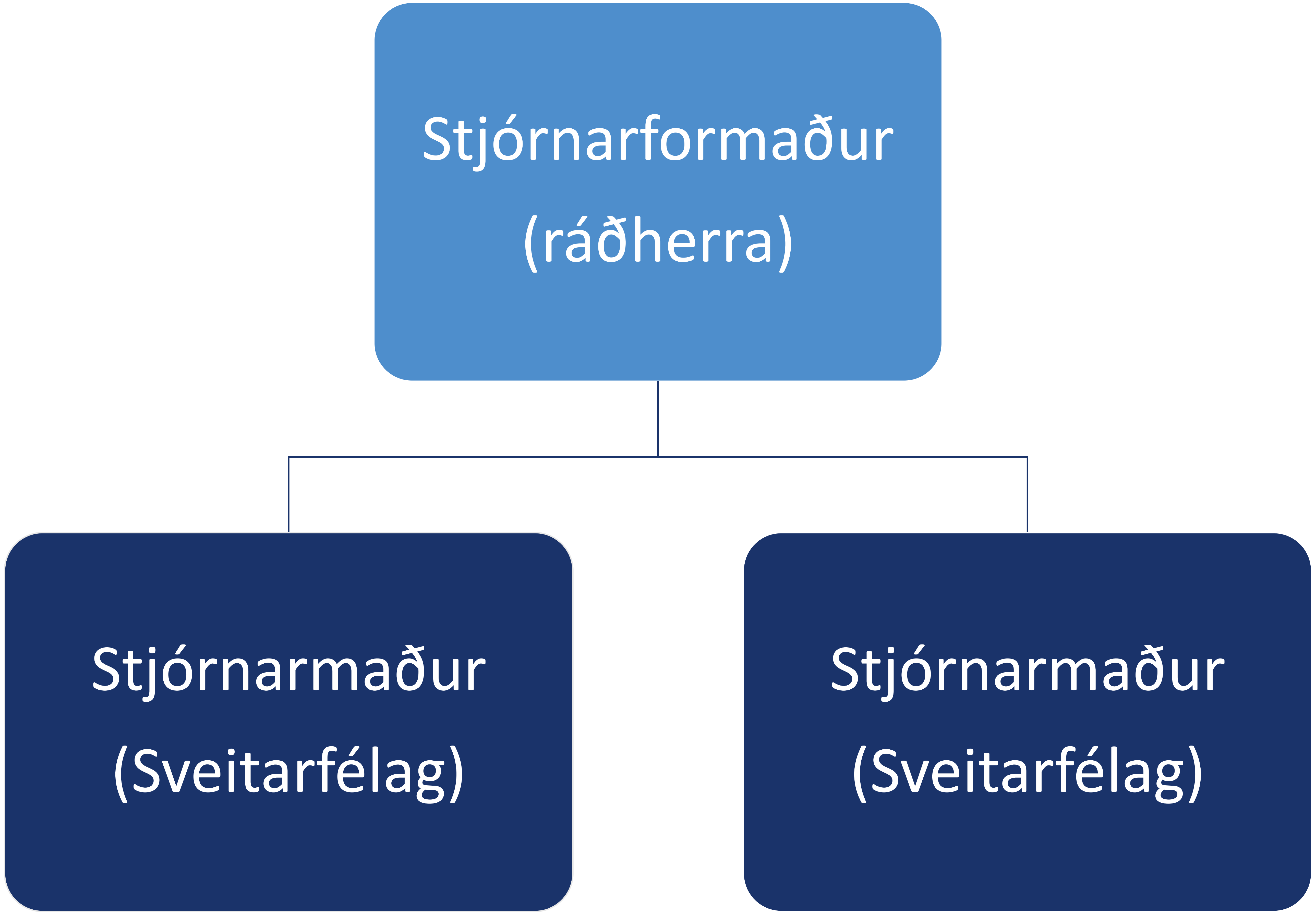

Vatnajökulsþjóðgarður

Sama stjórnfyrirkomulag – undir hatti nýrrar stofnunar

- Formaður (ráðherra)
- Varaformaður (ráðherra)
- Svæðisráð
- Svæðisráð
- Svæðisráð
- Svæðisráð
- Umhverfisverndarsamtök **(áheyrnaraðild)**
- Útivist (áheyrnaraðild)
- Ferðamálasamtök (áheyrnaraðild)

Niðurstöður starfshóps um fyrirkomulag eftirlits með hollustuháttum og mengunarvörnum og matvælum

Sögur sem hræða

Núverandi stofnanafyrirkomulag

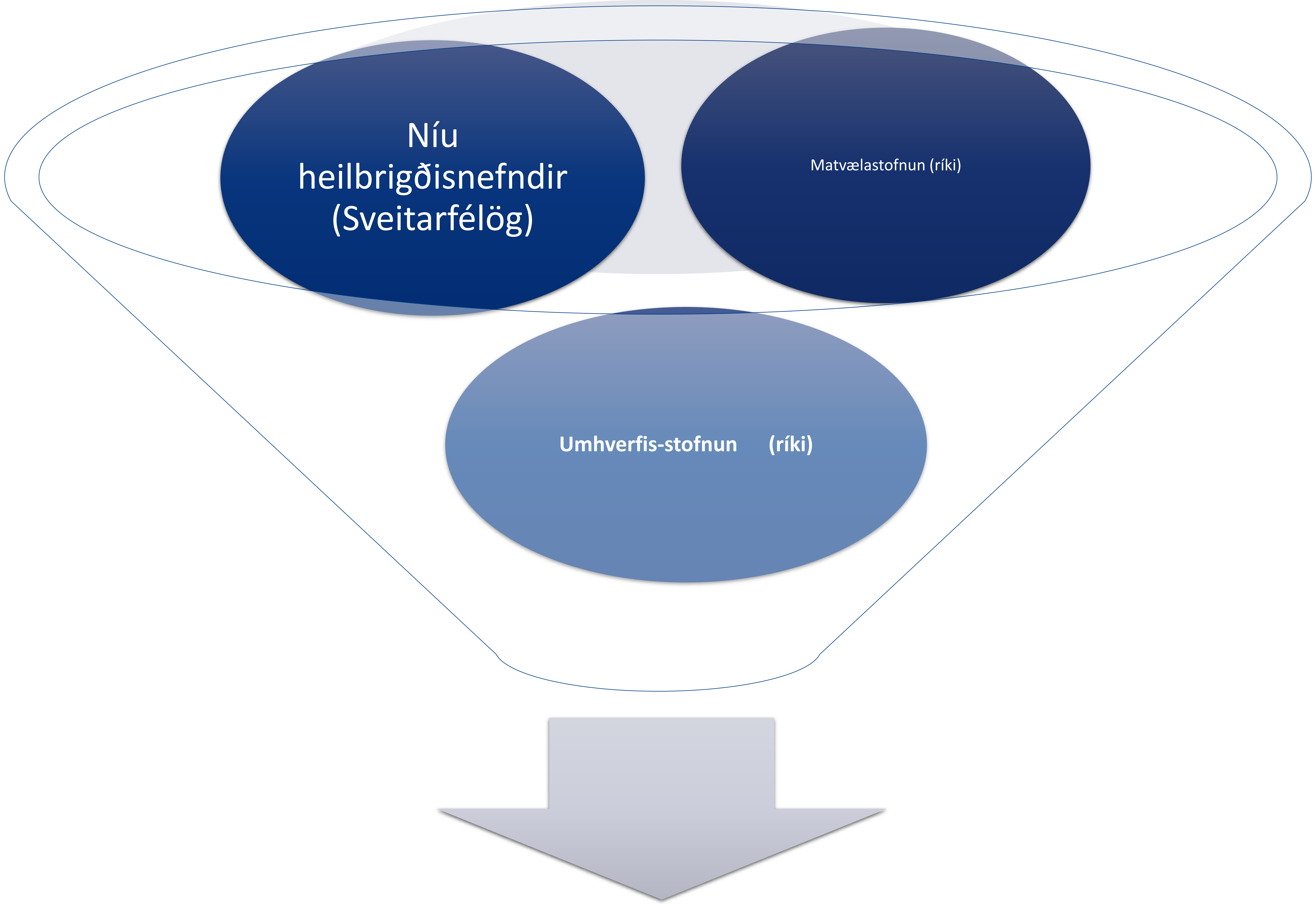

Níu heilbrigðiseftirlitssvæði

Sviðmyndirnar þrjár

1. Heilbrigðiseftirlitssvæðum fækkað
2. Matvælaeftirlit verði hjá einni stofnun
3. Allt eftirlit verði hjá stofnunum ríkisins

3

Allt eftirlit verði hjá stofnunum ríkisins

Niðurstaðan að sviðsmynd 3 uppfylli best kröfur erindisbréfs starfshópsins

- Kallar á markvisst samstarf hlutaðeigandi ráðuneyta og stofnana
- Kallar á tilfærslu á fjármunum og mannauð
- Miklar breytingar bæði í framkvæmd og löggjöf

Sjálfbært Ísland

Hver er ávinningurinn?

Efnahagsleg verðmæti í náttúrunni

89% ferðamanna segjast ferðast til Íslands til að sjá ósnortna náttúru

–Skoðannakönnun SAF

© 2023 KERECIS LIMITED | PROPRIETARY & CONFIDENTIAL

Efnahagsævintýrið á Vestfjörðum

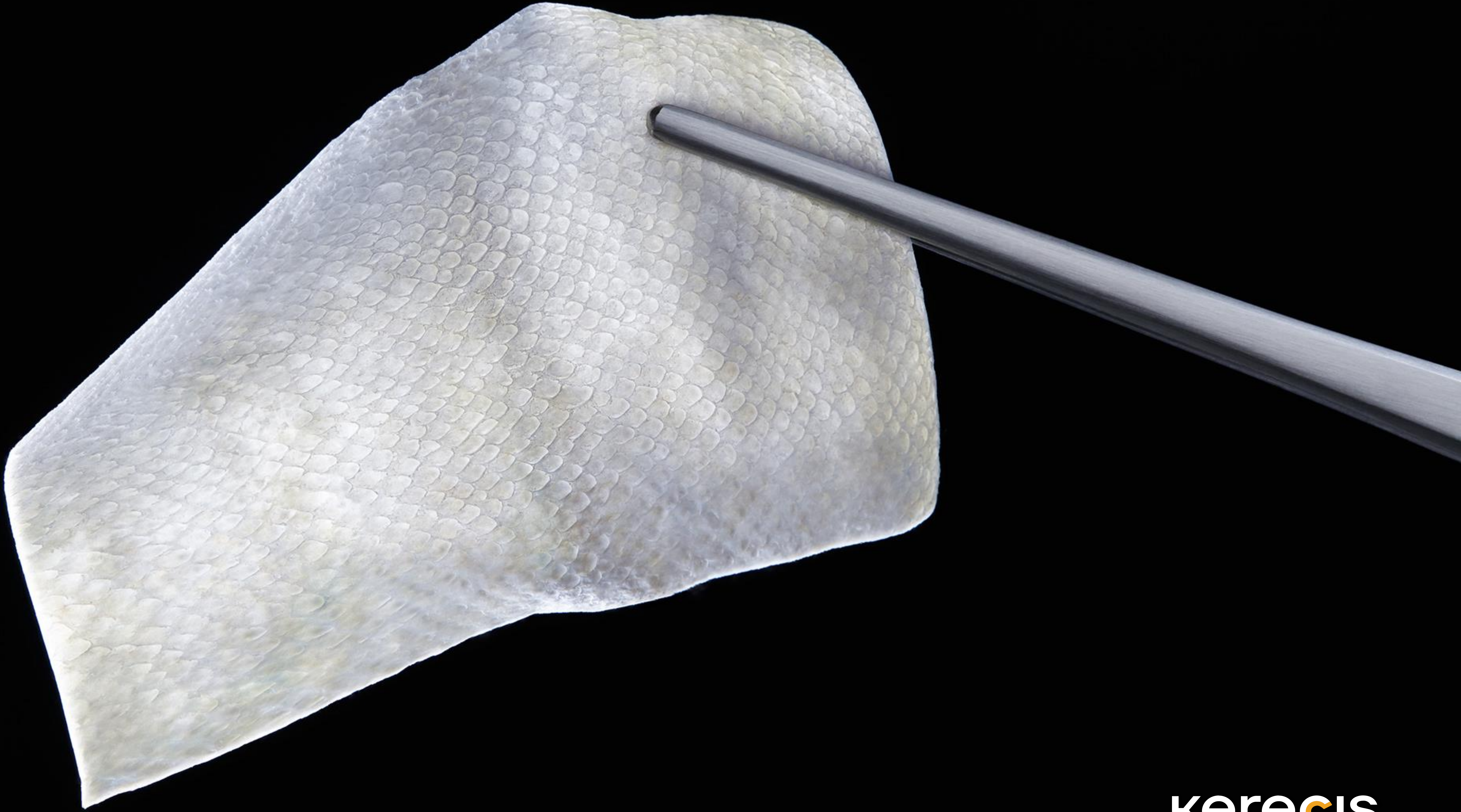

kerecis

© 2023 KERECIS LIMITED | PROPRIETARY & CONFIDENTIAL

550+

starfsmenn, þar af um helmingur sölumenn í USA

18,2

milljarða ISK tekjur á fjárhagsárinu

30+

þúsund einstaklingar meðhöndlaðir

450

stofur og sjúkrahús kaupa vöruna

5.2

milljón cm^2 framleiddir á reikningsárinu

20%

tekna komi ávallt frá nýjum vörum

Kerecis

© 2023 KERECIS LIMITED | PROPRIETARY & CONFIDENTIAL

MariGen

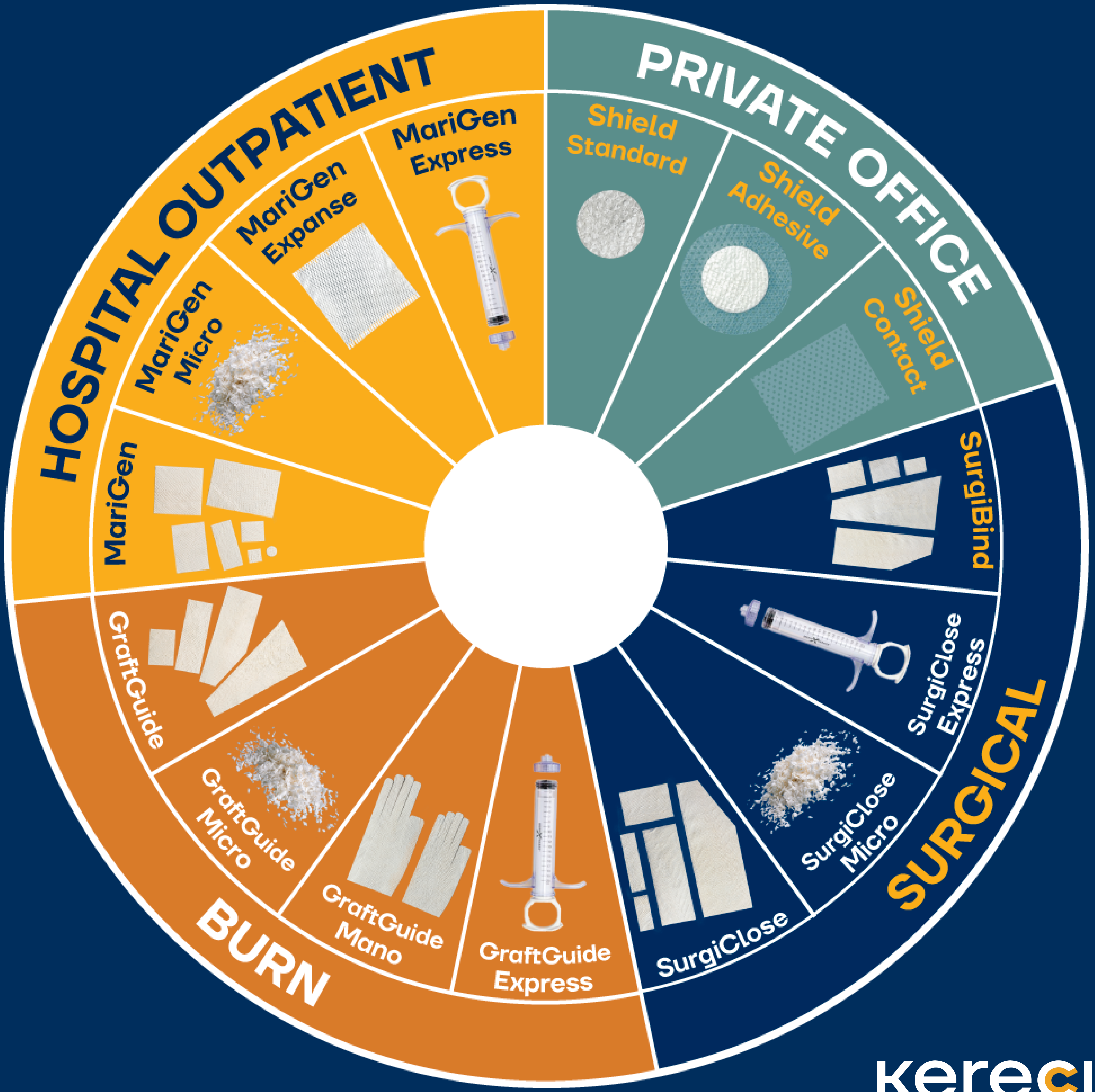

kerecis

© 2023 KERECIS LIMITED | PROPRIETARY & CONFIDENTIAL

Stöðugur vöxtur

Milljónir króna

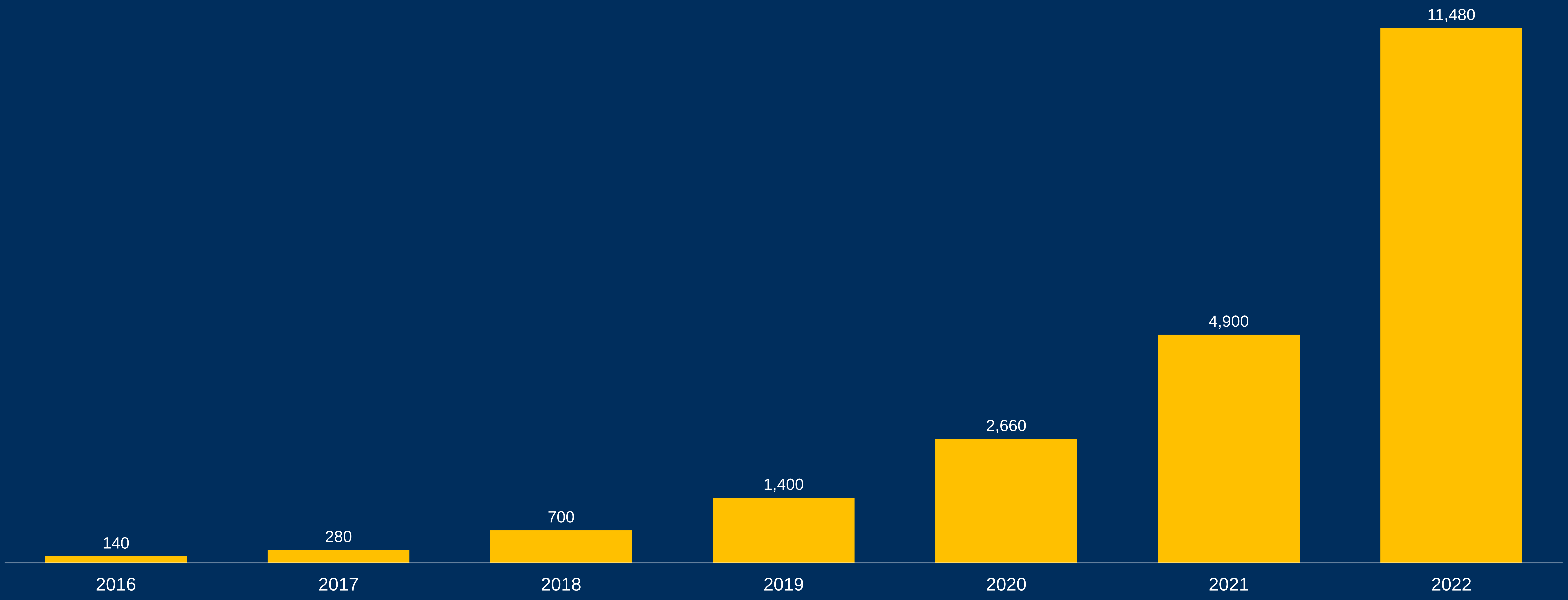

Almanaksár, ekki fjárhagsár

kerecis

+25%
kerecis

180 milljarða viðskipti handsöluð
Kristian Villumsen
forstjóri Coloplast
Guðmundur Fertram Sigurjónsson
forstjóri og stofnandi Kerecis

© 2023 KERECIS LIMITED | PROPRIETARY & CONFIDENTIAL

Hvað þarf til að efnahagsævintýrið haldi áfram

© 2023 KERECIS LIMITED | PROPRIETARY & CONFIDENTIAL

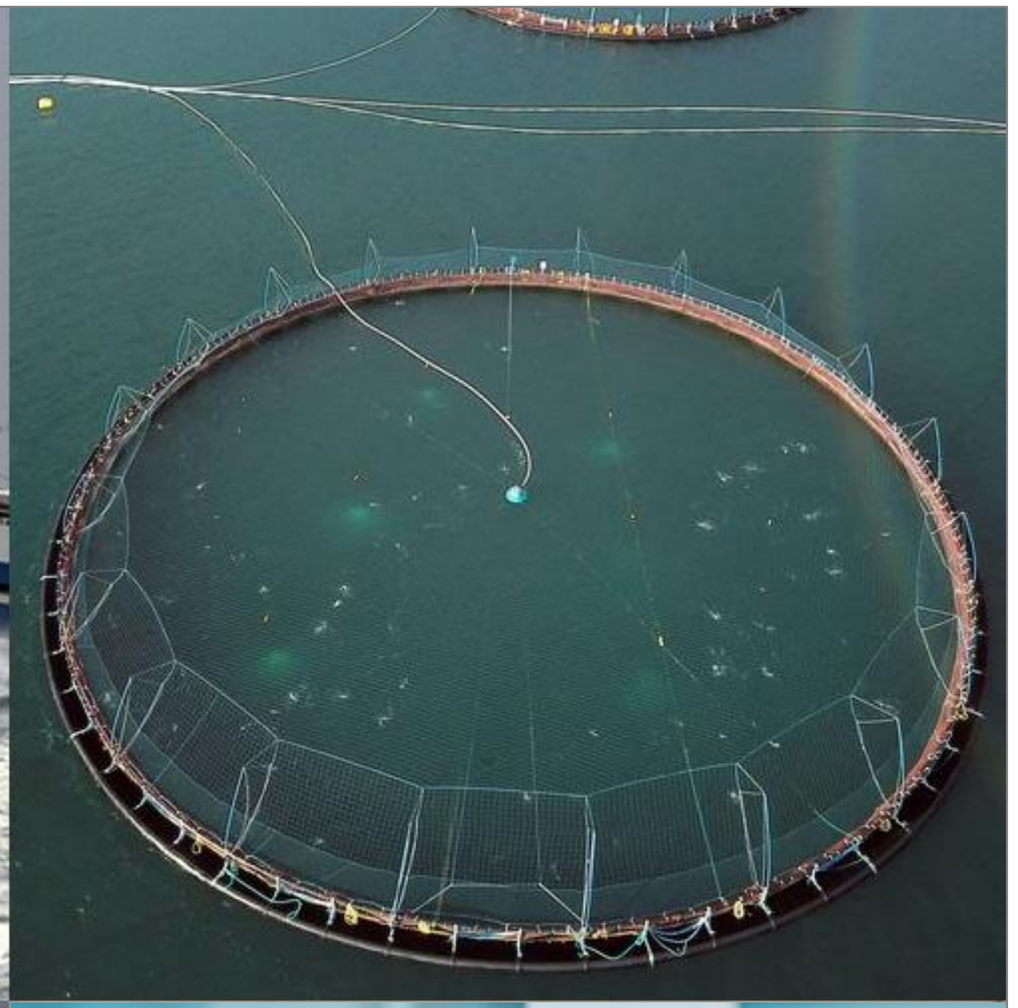

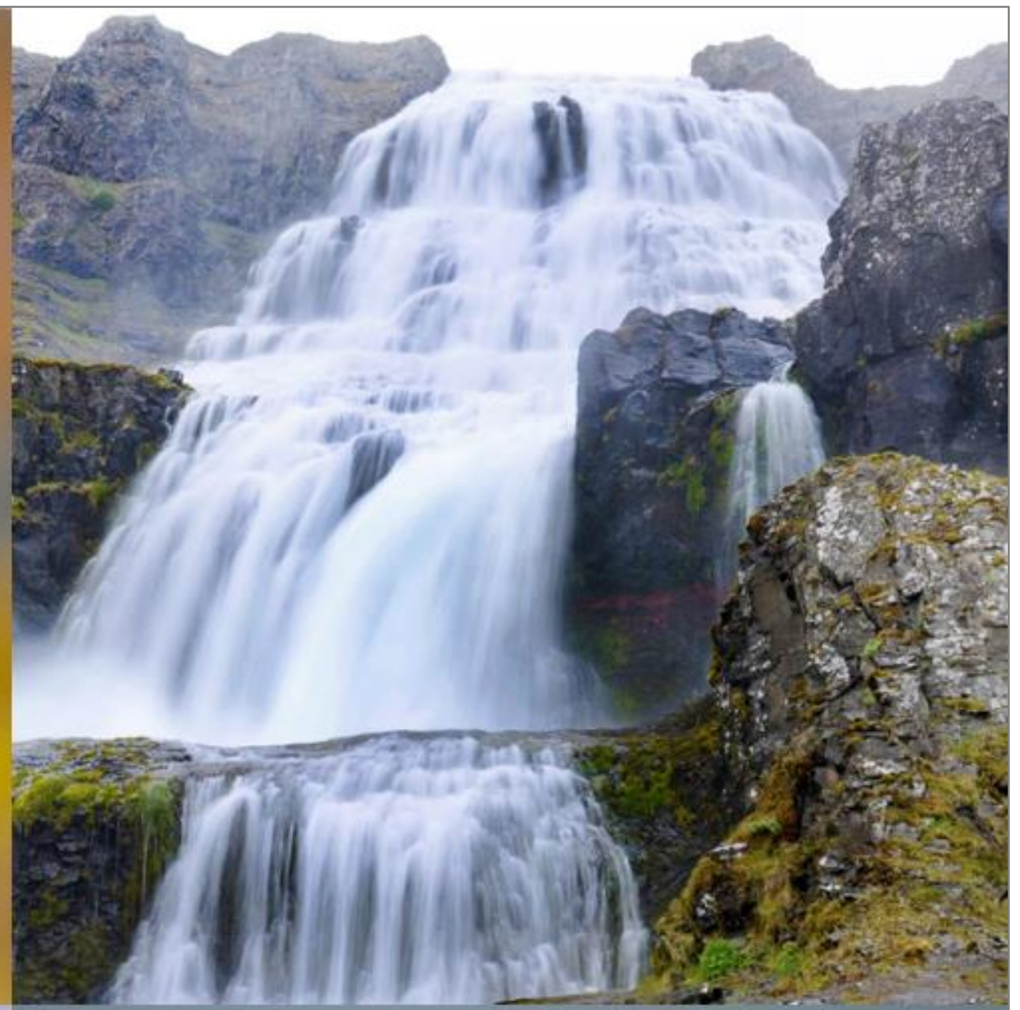

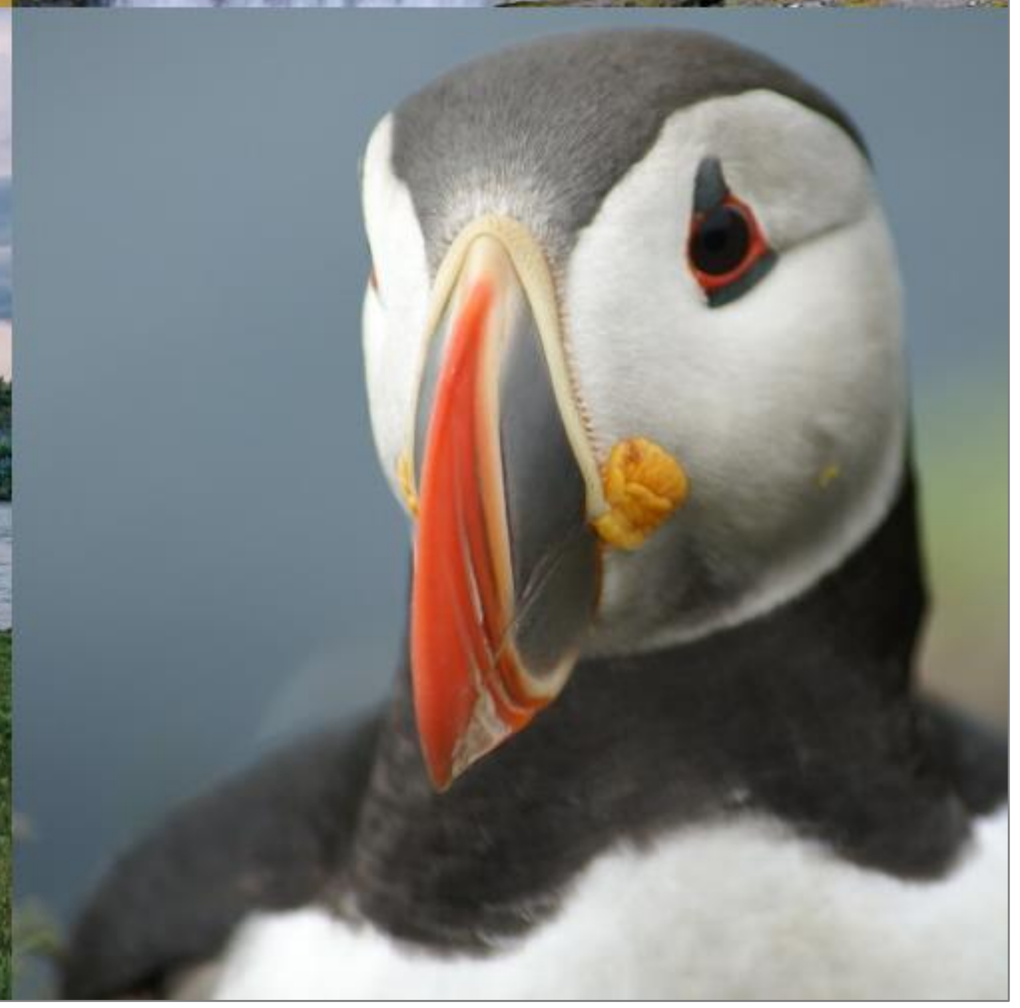

© 2023 KERECIS LIMITED | PROPRIETARY & CONFIDENTIAL

Íbúaþróun á Vestfjörðum

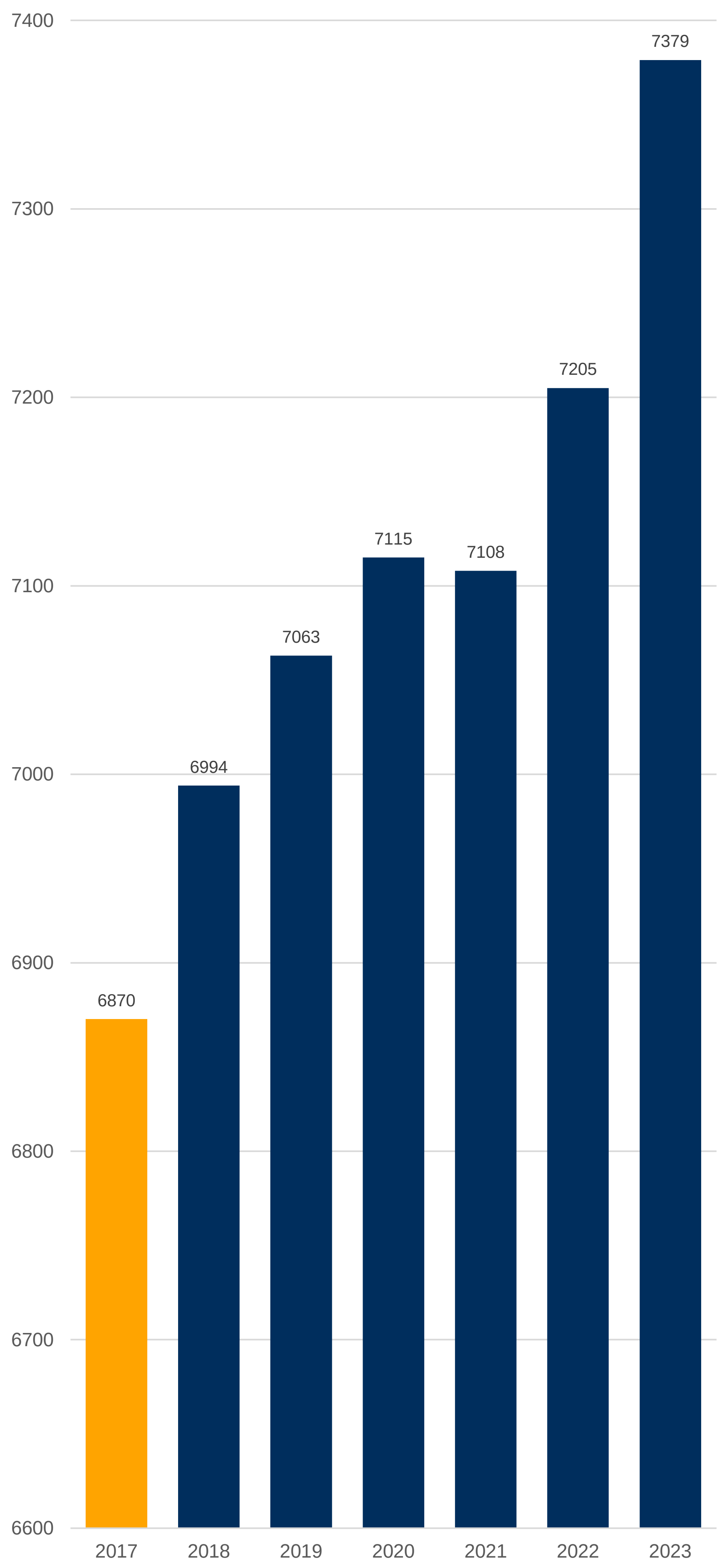

Meðalkaupverð íbúða á Ísafirði

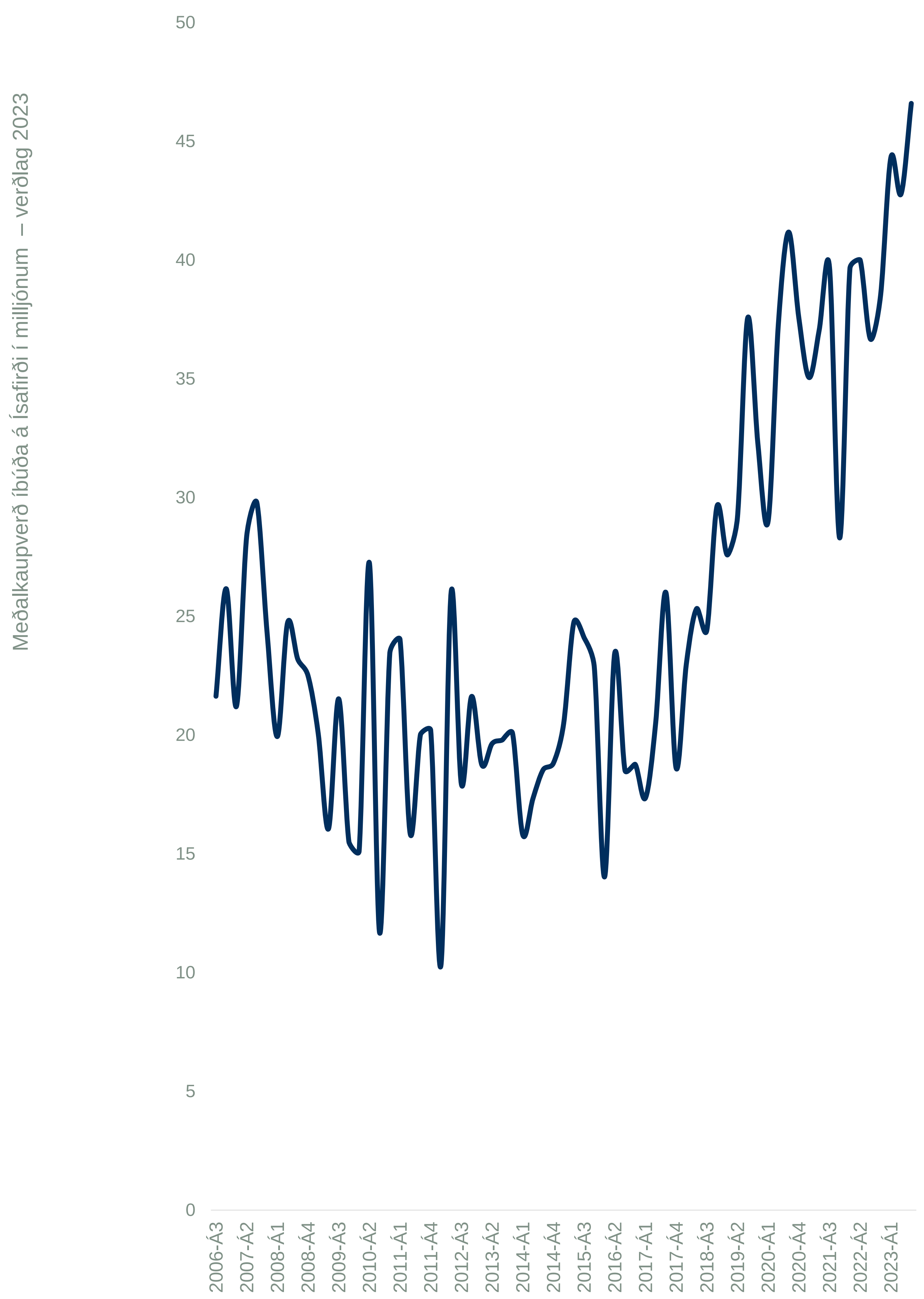

Margar jákvæðar fréttir

- **7,5% fjölgun íbúa frá 2017**
- **Öflugra atvinnulíf**
- **Kerecis**
- **Umsvifamikið fiskeldi**
- **Öflugur sjávarútvegur**
- **Verðhækkun fasteignir**
- **Aukin ferðaþjónusta**
- **Auknir fjármunir í umferð**

Kerecis

© 2023 KERECIS LIMITED | PROPRIETARY & CONFIDENTIAL

Hvað næst?

- Hugsum stórt og framkvæmum
- Fylkjum okkur bakvið fiskeldið og Kerecis
- Bendum á efnahagslegt mikilvægi
- Aukum skilning á þjóðhagslegri hagkvæmni

Myndir: Haukur Sigurðsson

© 2023 KERECIS LIMITED | PROPRIETARY & CONFIDENTIAL

Grunninnviðir

- Raforka, framleiðsla, dreifing
- Vegir, brýr og jarðgöng
- Nýjan flugvöll

© 2023 KERECIS LIMITED | PROPRIETARY & CONFIDENTIAL

Samfélagsinnviðir

- Listir og menning
- Afþreying
- Þjónusta, hótel, veitingastaðir o.fl.
- Sundlaugar og íþróttamannvirki

© 2023 KERECIS LIMITED | PROPRIETARY & CONFIDENTIAL

Atvinnu- og fjárfestingarinnviðir :

- Námsframboð
- Margir öflugir vinnustaðir
- Stuðningskerfi sem höfðar til allra
- Umhverfi fyrir einkafjárfesta

VESTFJARÐALÍNA

Gatnakerfi sem tengir Vestfirði við aðra landshluta allt árið um kring.

Skapar verðmæti fyrir þjóðina og stuðlar að jákvæðri íbúaþróun
Forsenda aukinna umsvifa, t.d. í ferðaþjónustu

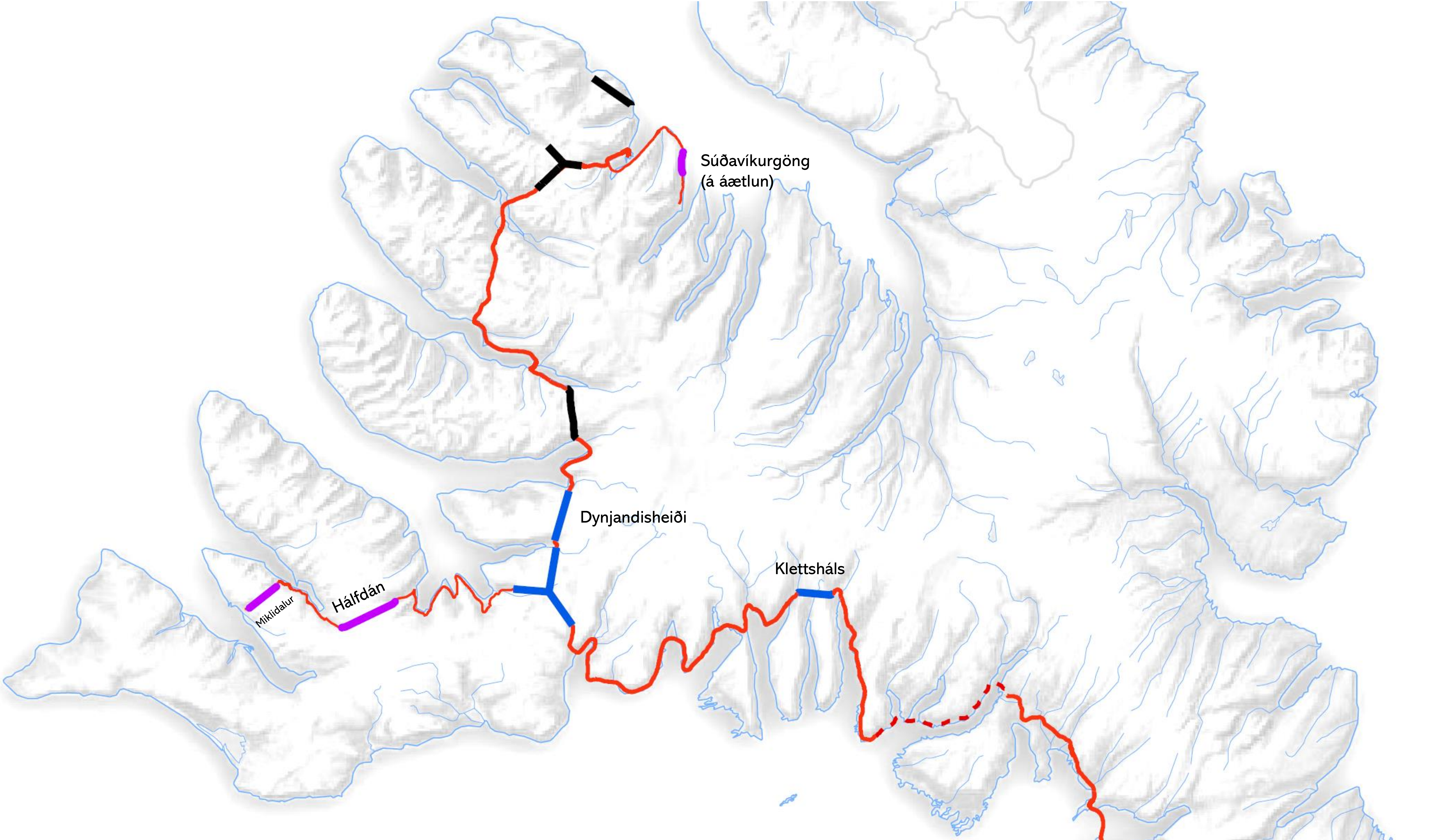
Súðavíkurgöng
(á áætlun)
Dynjandisheiði
Klettsháls
Hálfdán
Miklidalur

Færeyjar í dag:

- 1.117 km strandlengja
- 1.393 km2 flatarmál

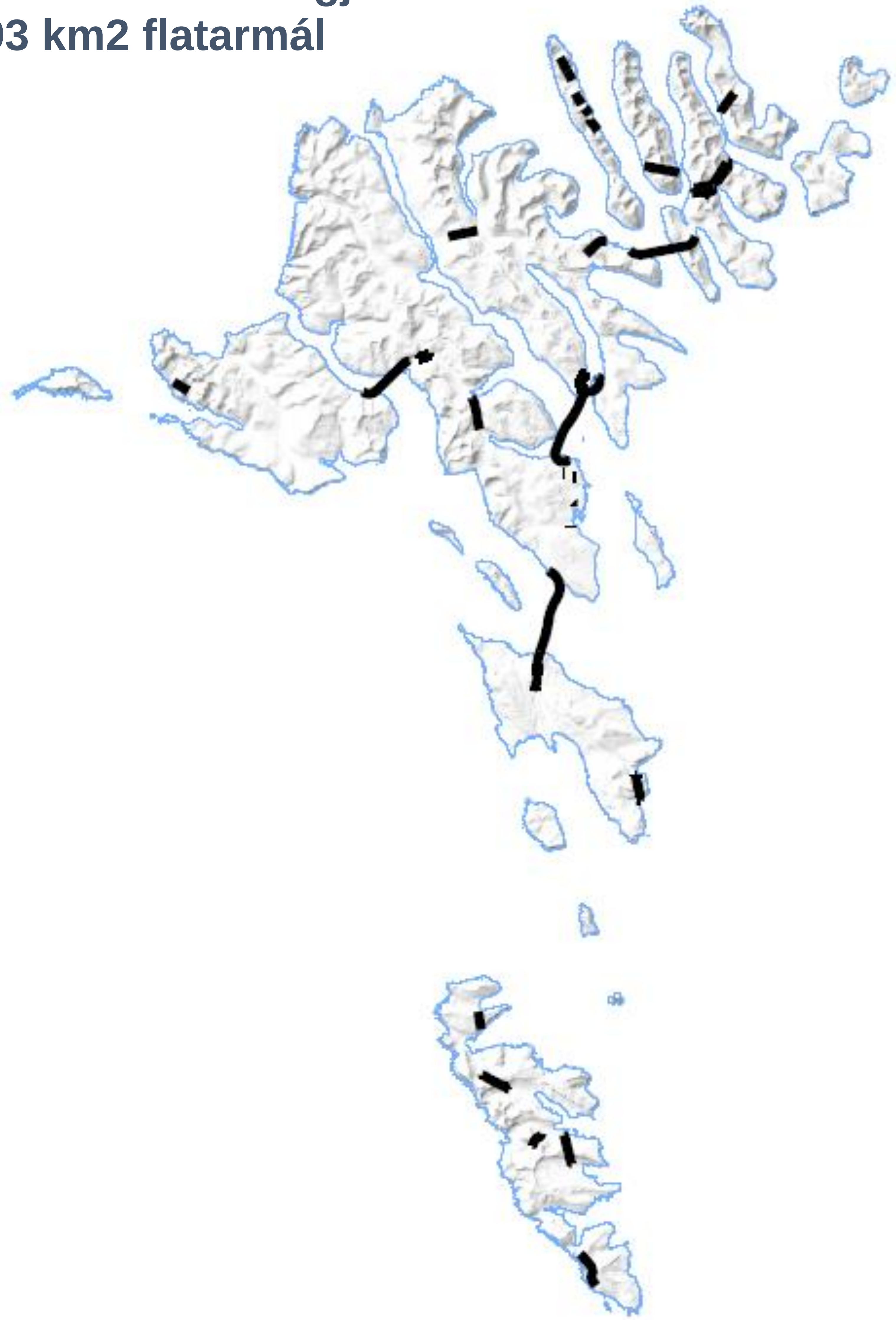

Vestfirðir eftir Vestfjarðarlínu:

- 2.000 km strandlengja
- 9.357 km2 flatarmál

© 2023 KERECIS LIMITED | PROPRIETARY & CONFIDENTIAL

Hvaðan kemur peningurinn?

Samgöngusáttmáli Vestfjarða

- Hugsum í lausnum - Jöfnum leikinn
- Sérstakur samgöngusáttmáli til að leiðrétta langvarandi innviðahalla
- Sáttmálinn verði viðbót við Samgönguáætlun, en ekki hluti af henni
- Fjármögnun tryggð með þátttöku t.d. EBRD, NIB og lífeyrissjóða

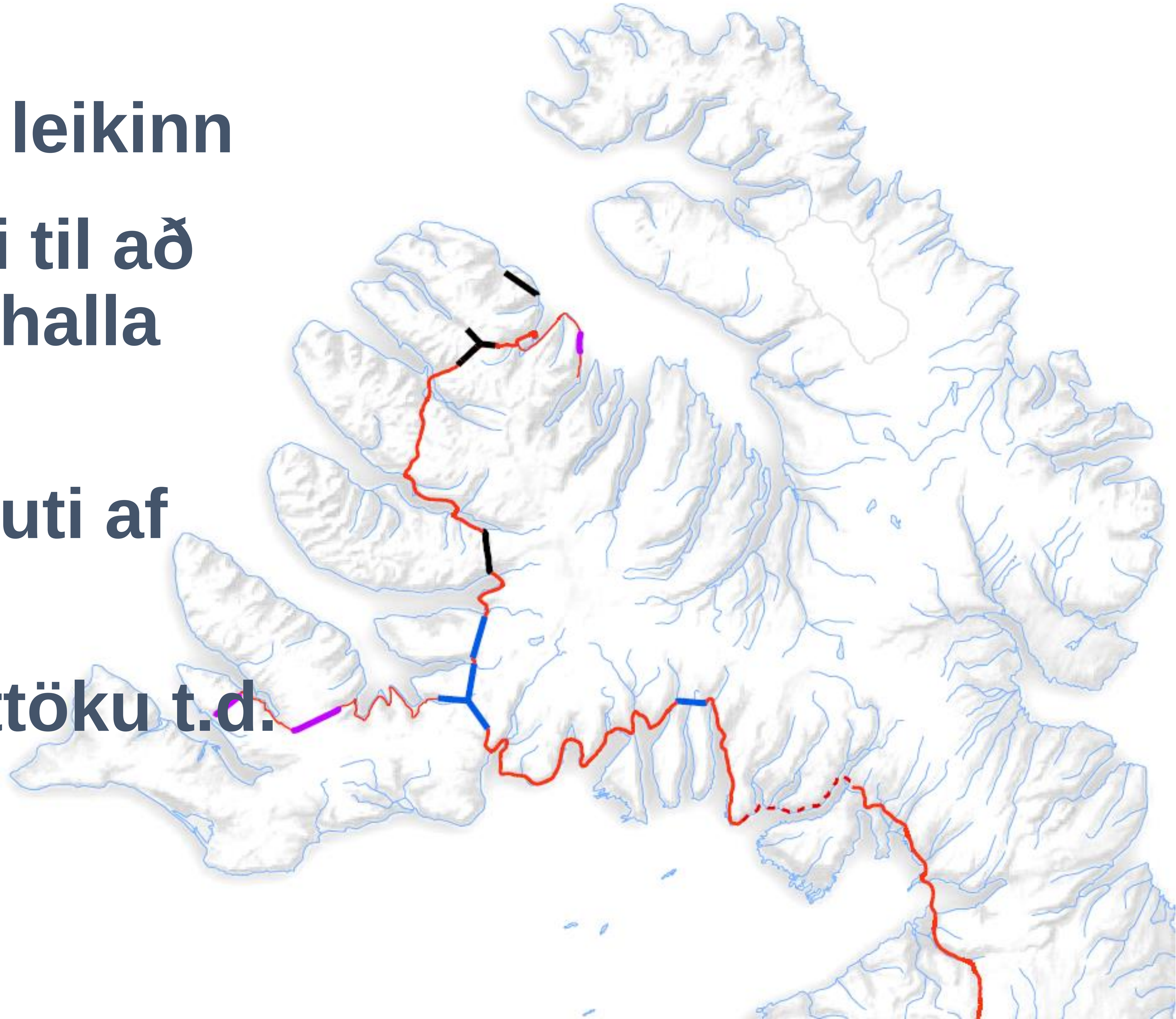

Yorth Group
Kynning á verkefnum

Fjórðungssamband Vestfjarða
Bolungavík 6. október, 2023

Yorth Group

<u>Yorth ehf</u>

- Mælikerfi fyrir hringrásarhagkerfið

- Iðnviðahönnun fyrir hringrásarhagkerfið

- Hringrásar viðskiptamódel

- Fjármögnunarleiðir fyrir hringrásarhagkerfið

- Menntun í hringrásarhagkerfinu

Teikning af auðlynda klasa sem var hannaður af Yorth fyrir borg í Bandaríkjunum.

Skilgreining á Hringrásarsamfélagi.

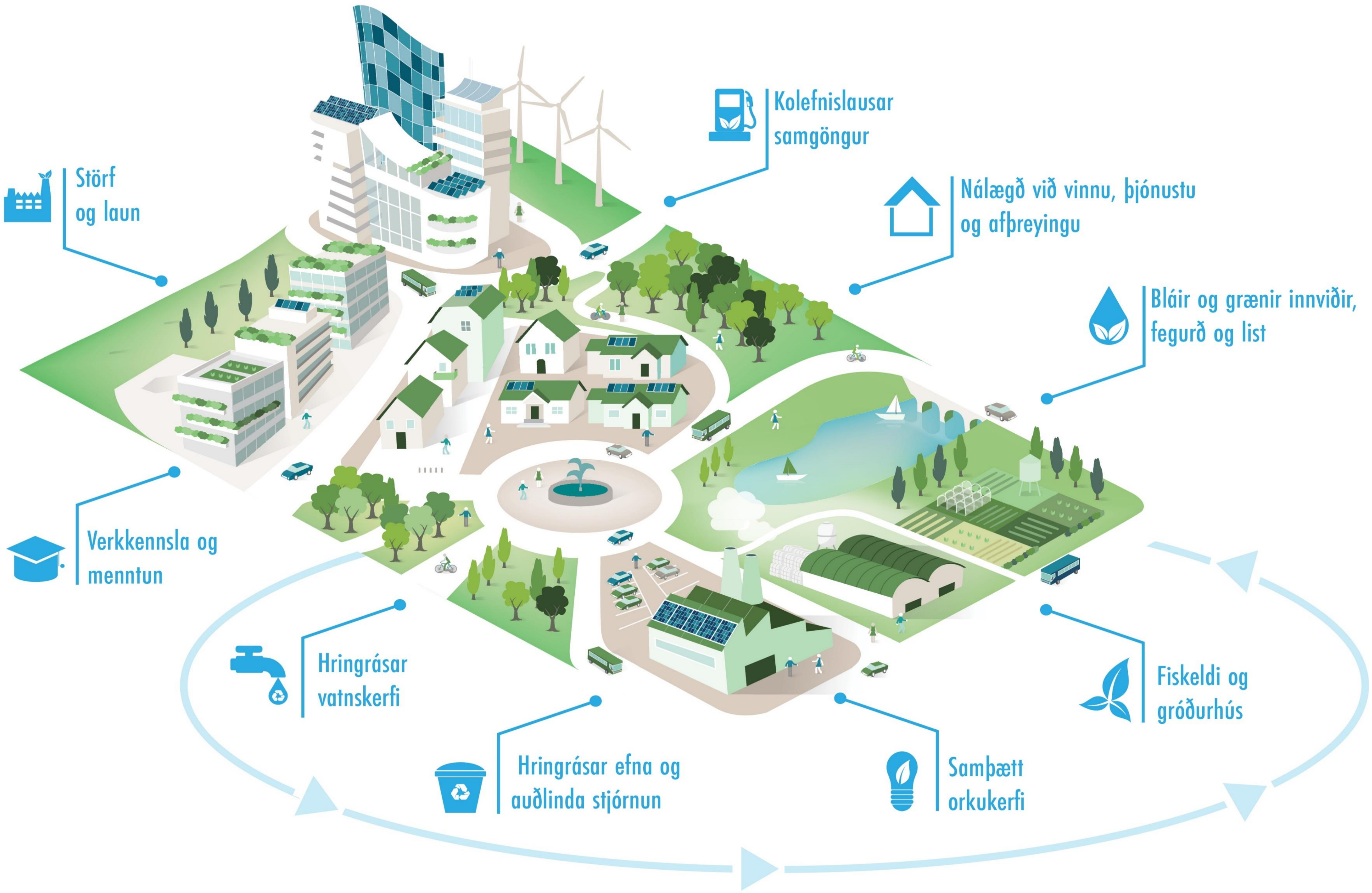

Skilgreiningar

Hringrásarhagkerfi eins og það er skilgreint í dag:
Minnka neyslu, endurnýting, endurvinnsla

Hringrás framtíðarinnar:
Hringrásarsamfélag

Skilgreining á árangri

Hringrásarsamfélagsleg þróun tryggir að möguleikum fyrir efnahagslega hagsæld er mætt með jafnri velmegun innan samfélagsins

-- og að aðgerðum í umhverfis og samfélagslegri heilsu sé mætt með efnahagslegri heilsu

Yorth Group 2022, allur réttur áskilinn

Stjórnsýsluleg þörf: „Yfirlit yfir aðgerðir“

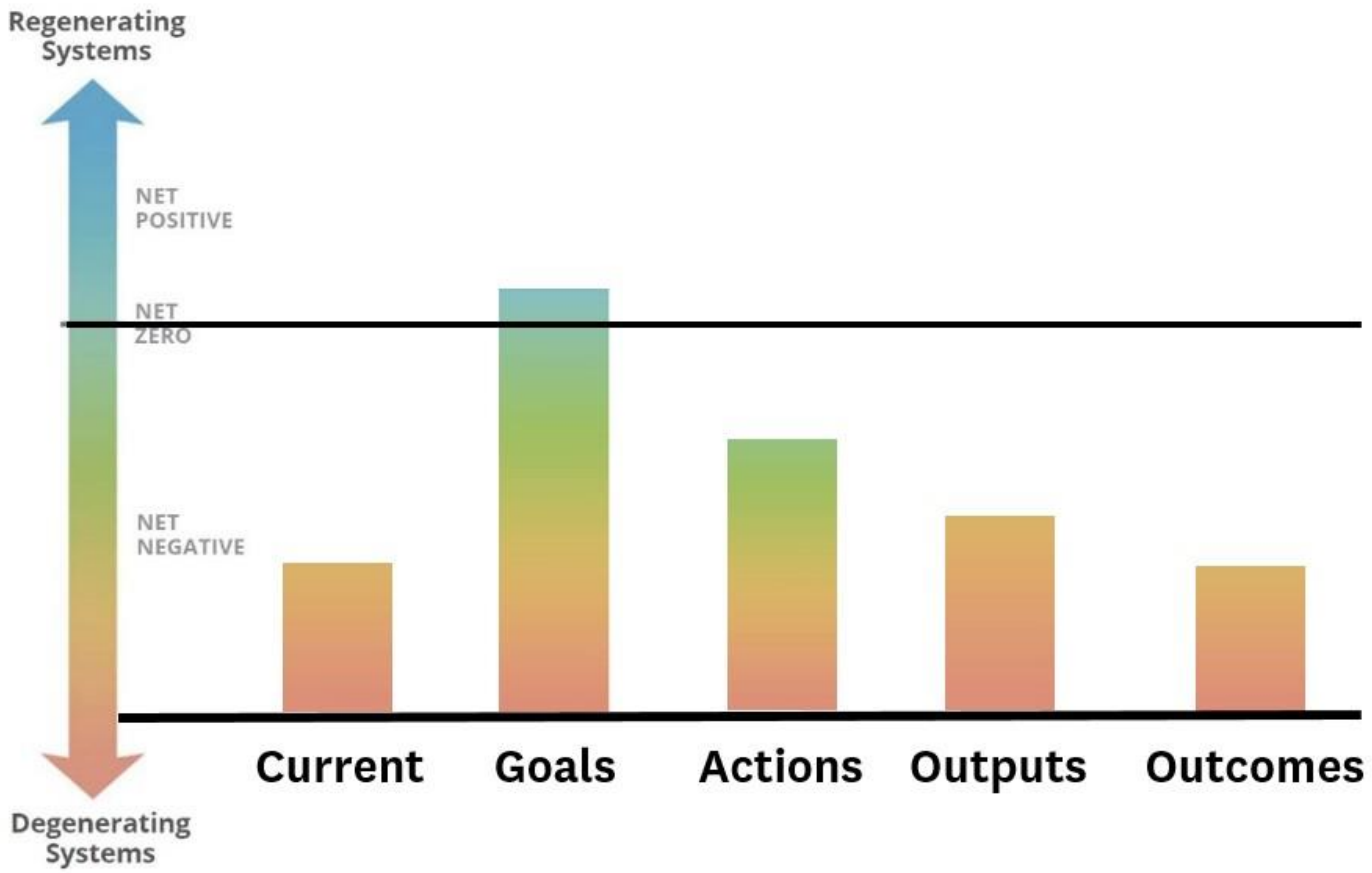

YORTH group

Skilgreiningar

Hringrásarhagkerfi:

Hringrásarhagkerfi er hagkerfi þar sem vörur, hlutir og efni halda verðmæti sínu og notagildi eins lengi og mögulegt er. Hönnun og framleiðsla vöru er þannig að hún endist lengi og auðvelt er að gera við hana og endurvinna. Deiliþjónusta er nýtt og neytendur endurnota vörur.

Hringrásarsamfélag:

Kerfisbundið hagkerfi þar sem umhverfisleg, samfélagsleg og efnahagslegar framkvæmdir eru samtvinnaðar og samverkandi. Árangur er mældur í „undirliggjandi stoðum auðs“. Þannig er auður ekki skapaður með því að færa hann frá einum stað til annars eins og tíðkast í hefðbundum hagkerfum.

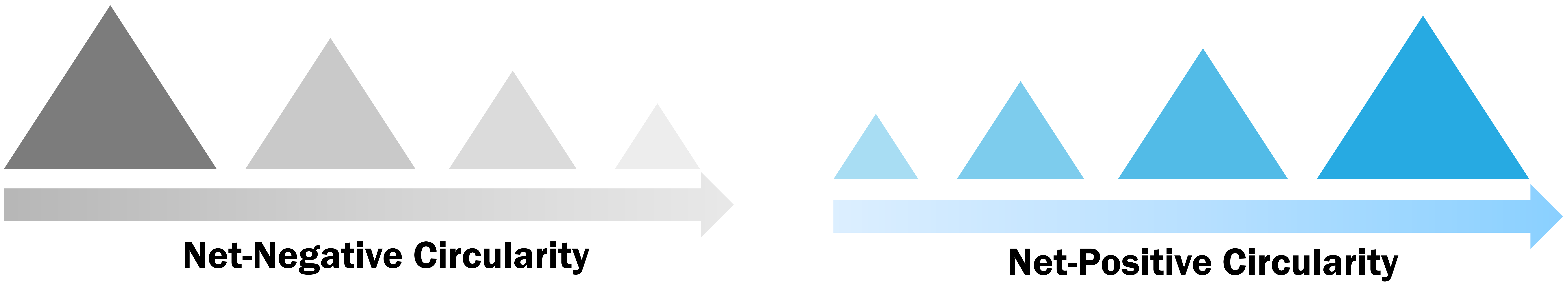

Hringrás í hefðbundnu hagkerfi leiðir til minnkandi auðs, lifsgæða og arðsemi.

Þegar “hringrásarsamfélagslegar” stoðir eru skapaðar getur hringrásarferli skapað aukinn auð á öllum sviðum.

Dæmi um aðferð að net-zero

Auðlindafyrirtæki í
sveitarfélagi í USA

YORTH group

The Challenge: NOx and SOx Reduction is Cost-Prohibitive

Baseline scenario

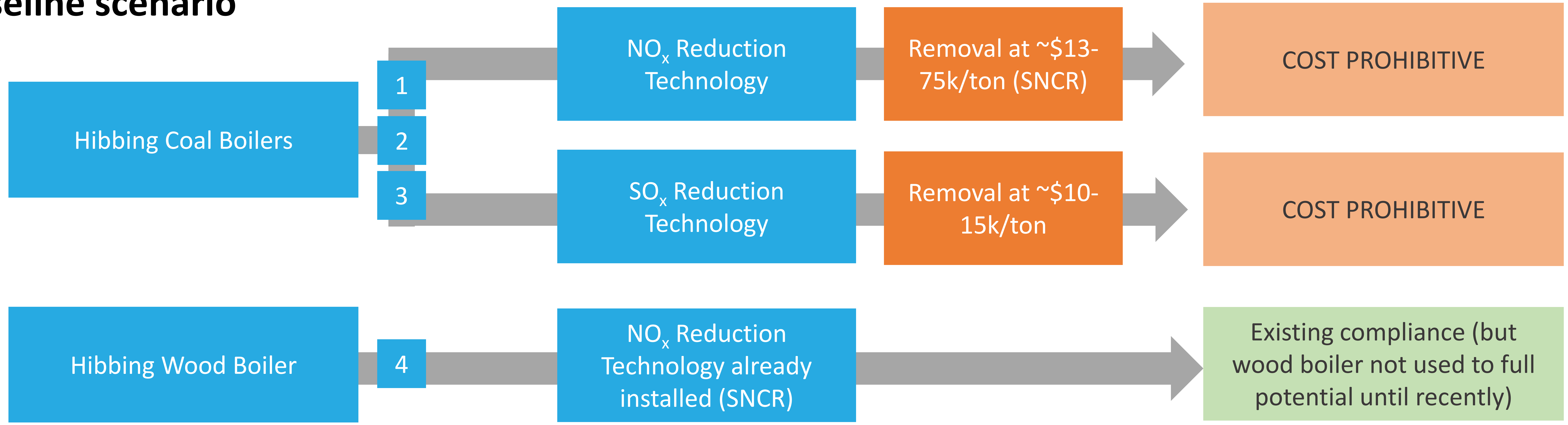

NO_x Reduction would have some benefits:	BUT, made in isolation, the investment risks:
+ Cleaner air and reduction of regional haze	- Sinking capital into retrofitting of equipment that is already past its expected lifespan.
+ MPCA compliance	- With only partial emission reduction achieved, investment does not contribute to future-proofing the utility for an eventual net-zero scenario
	- Further increasing "sunk costs" of coal operations, cementing in place fossil fuel use and stifling ability to innovate, revitalize local economy & create jobs through alternative means

Dæmi um aðferð að net-zero

Hverfi í borg í Bandaríkjunum

Negative Externalities in Rondo

Annual cost in 2020 dollars, derived from national averages and scaled linearly to Rondo's population.

Social Spending Projections in Rondo

Annual spending is adjusted for inflation, derived from national averages and scaled linearly to Rondo's population.

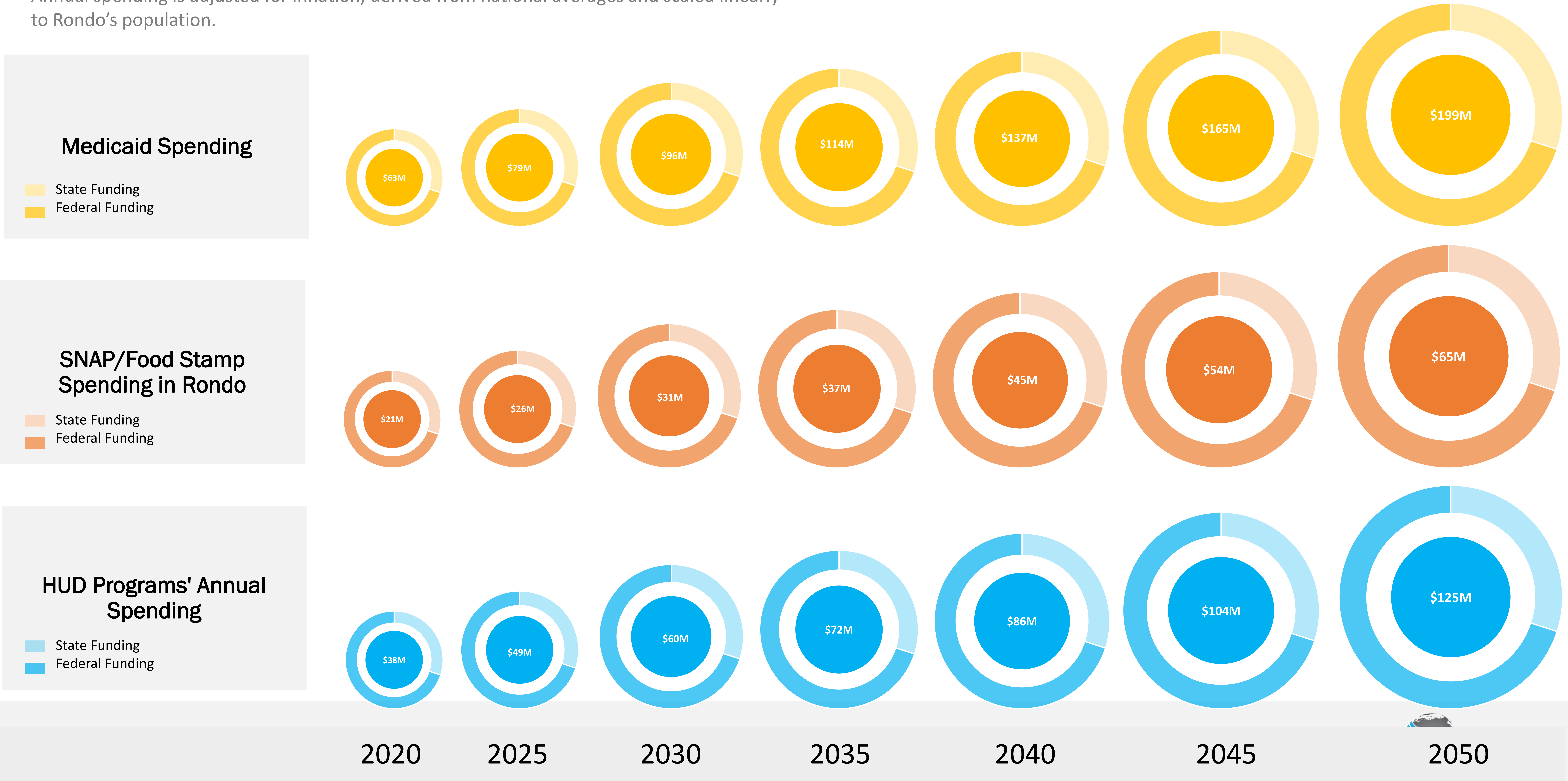

Progress towards goals through 11 KPIs

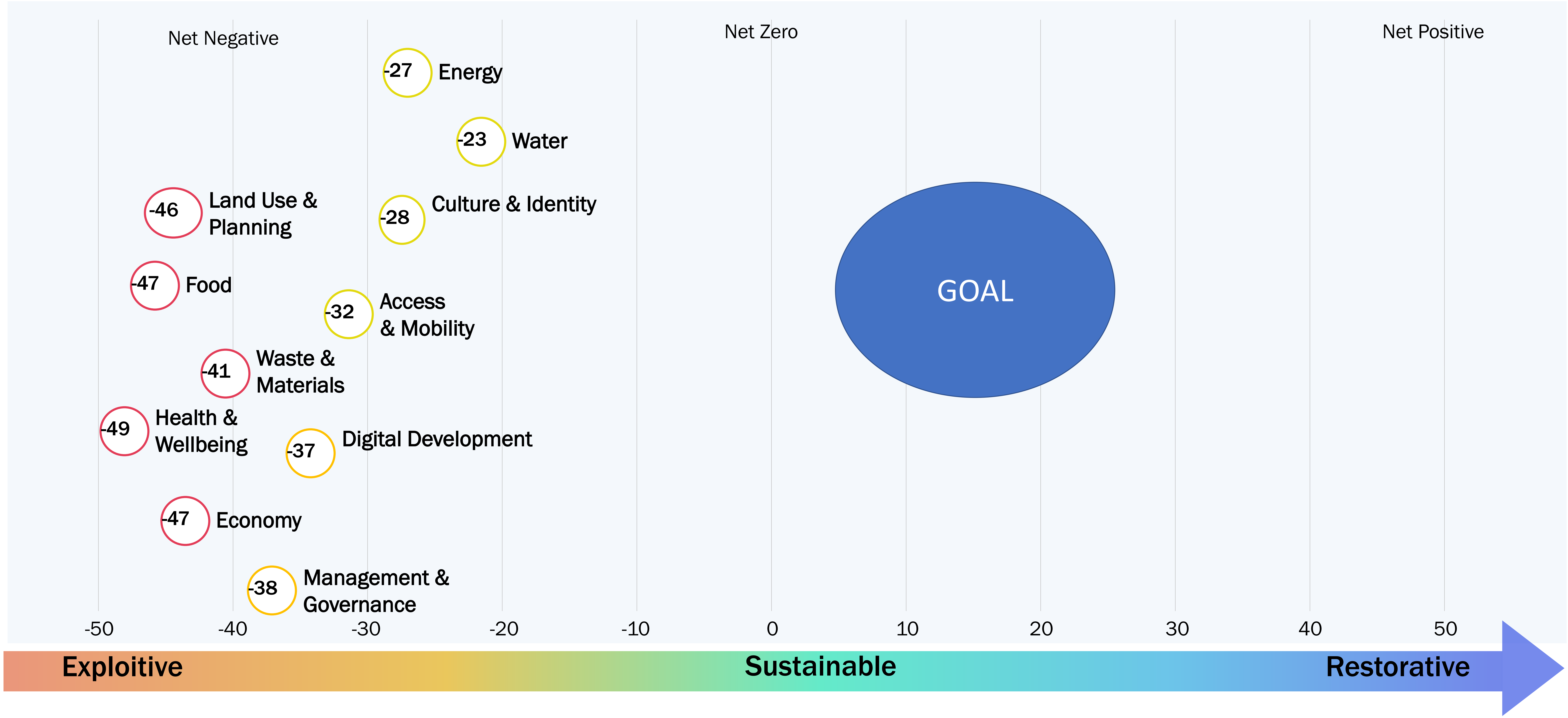

Dæmi um aðferð að net-zero

Alþjóðlegt stórfyrirtæki í Evrópu

Why is compliance not enough

EXAMPLE 1: Risks of minimum effort solutions for supply chain requests

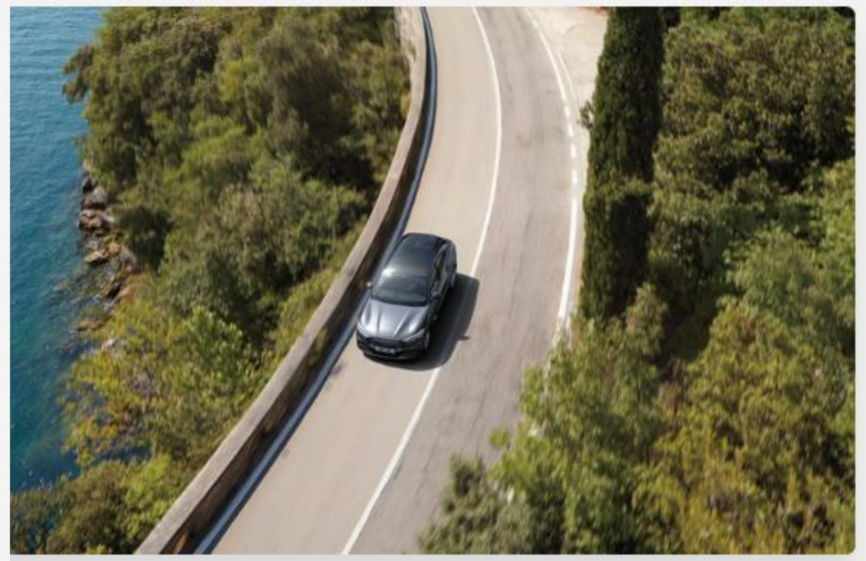

ACCELERATING OUR PROGRESS TO CARBON NEUTRALITY

INVESTING IN RENEWABLE ELECTRICITY

CREATING A CARBON NEUTRAL SUPPLY CHAIN

Ford requesting carbon neutral materials and services by 2050

<u>The risk of minimum effort solutions:</u>

- The customer asks for carbon-free products
- How do we respond?
- Is “compliance” enough?

Taxonomy Accounting and Risk Management

Annual turnover and costs per Taxonomy requirements

Total Turnover

- Qualified
- Non-qualified

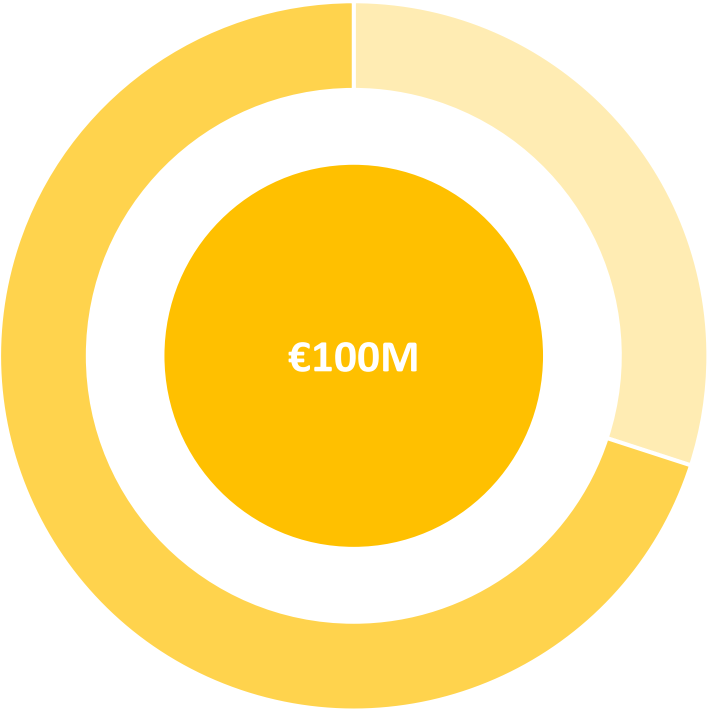

Total Spending

- Qualified
- Non-qualified

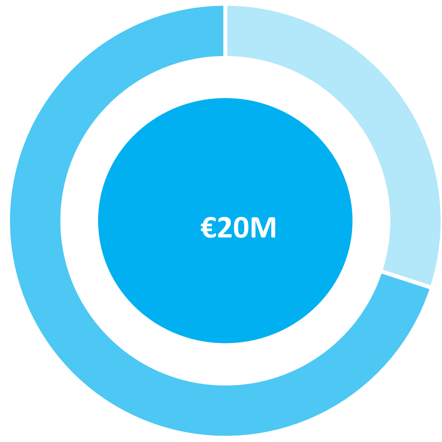

At-risk Spending

- High risk
- Medium risk

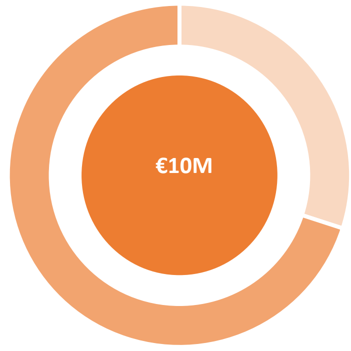

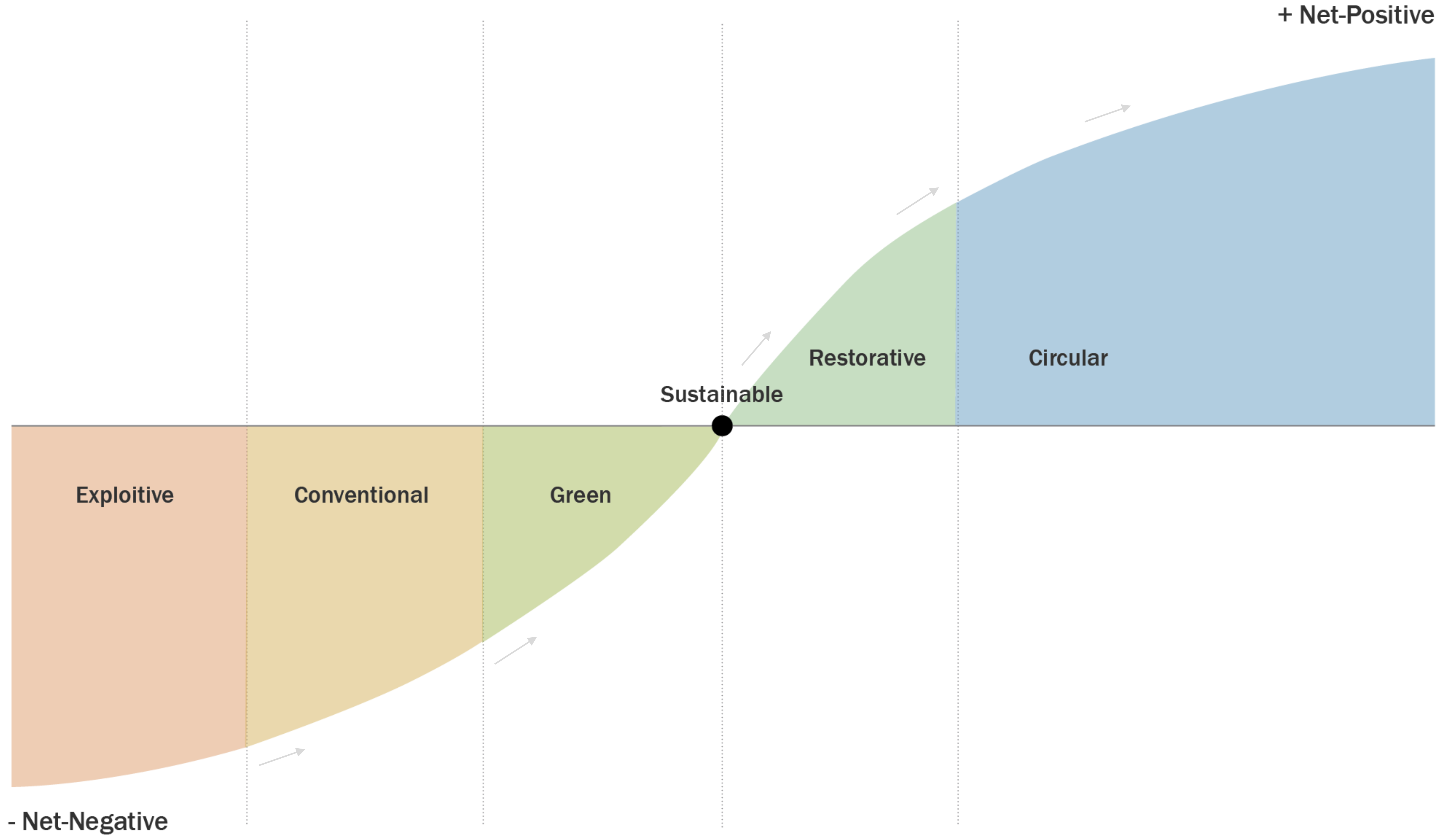

2020 2025 2030 2035 2040 2045 2050

Progress towards goals (<u>Example</u> of performance through 12 's)

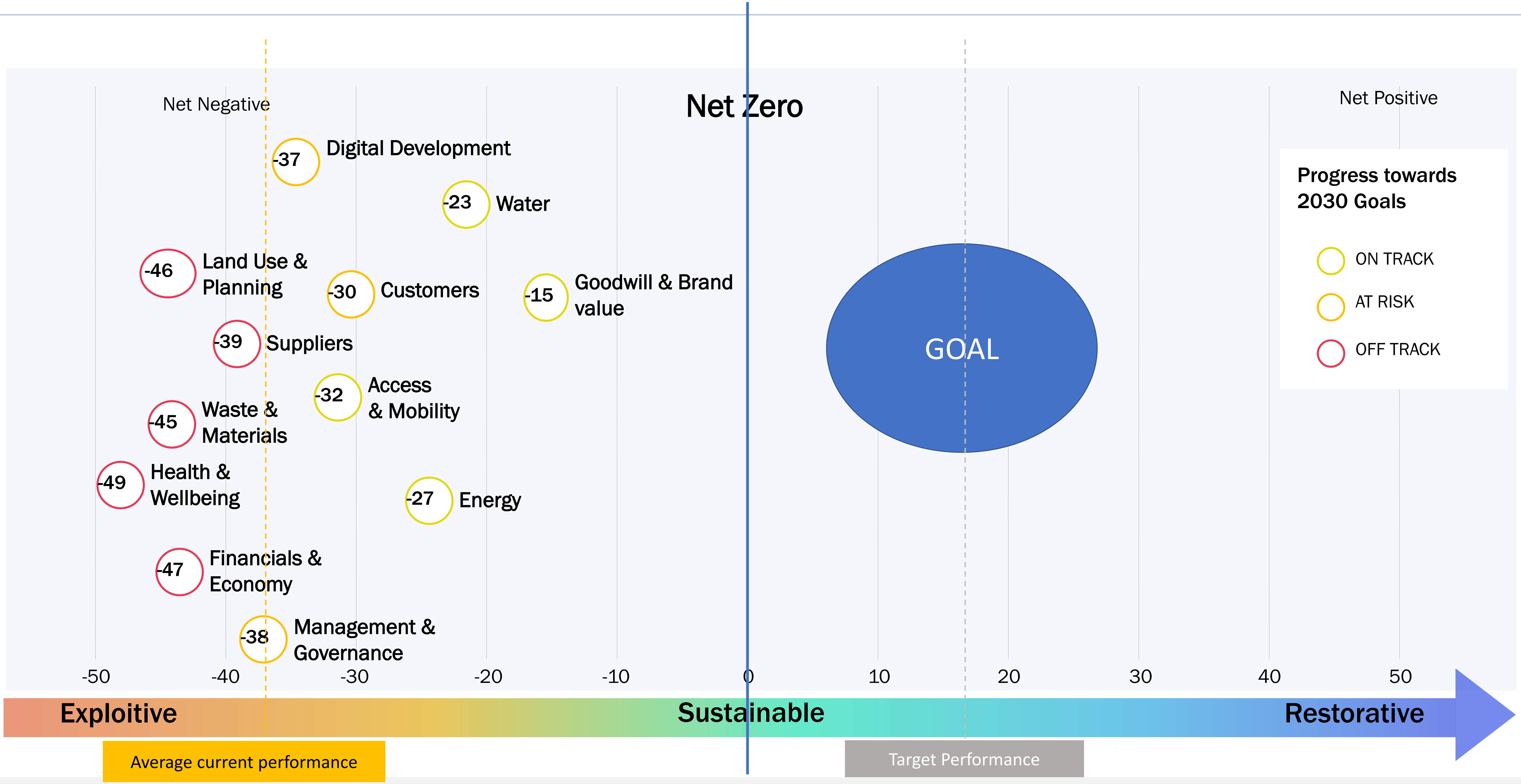

YORTH group

Progress towards goals (Current performance)

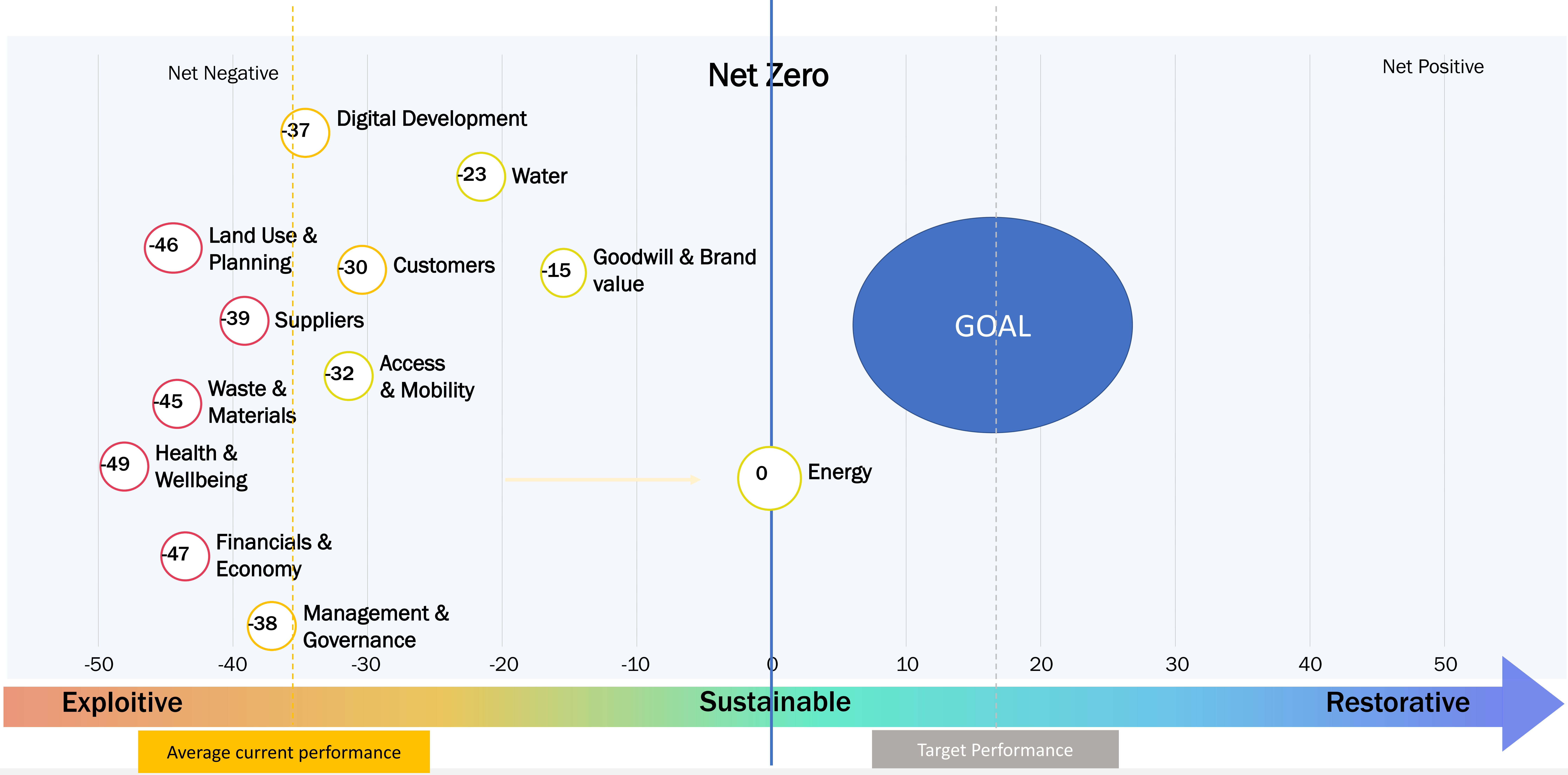

Dæmi um aðferð að net-zero

Hringrásarsamfélag á Reykhólum

Reykhólar. Bakgrunnur.

Af hverju er þetta svona mikilvægt?

Þróun á Íslandi:

- Fólksfjölgun
- Flóttafólk
- Innflytjendur
- Menntun
- Auðlindir

Tvö efnahagskerfi (höfuðborgin / Sveitafélögin) í óheilbrigðri samkeppni.

Reykhólar:

- Módel fyrir hringrásarsamfélag – tækifæri fyrir Ísland, gríðarleg þörf um allan heim.

Hvað þarf að gerast til að Reykhólar verði sjálfbært sveitafélag?

- Iðnviðir
- Framleiðsla
- Verslun
- Þjónusta
- Menntun
- Tenging við sveitina
- Nýting auðlinda

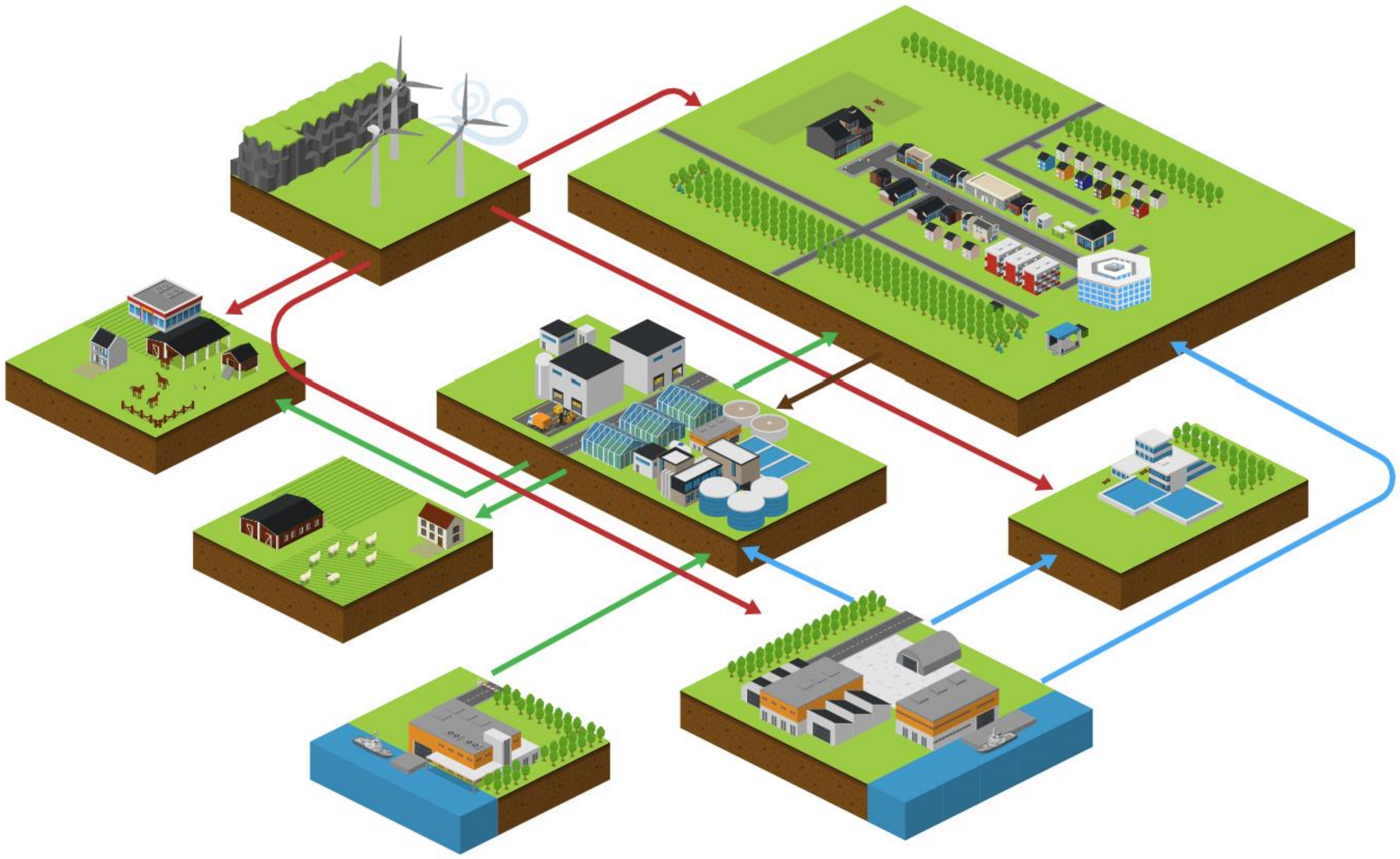

Takk!

Björgvin Sævarsson:

bjorgvin@yorthgroup.com

YORTH
group

Áskoranir í Umhverfismálum

Hjörleifur Finnsson

verkefnastjóri umhverfis- og loftslagsmála Vestfjarðastofu

Vestfjarðastofa

Rusl

Skítur

mengun

brenna

henda

sturta út í sjó

endurnýting
Lausaganga búfjár
Reglugerð nr 803/2023
ISO14001
Þjóðgarður
smávirkjun
endurvinnsla
orkuskipti
skólp
Rauði krossinn
fráveita
laxalús
Tölusett markmið
lúpína
minkur
dreifikerfi
mengun
erfðamengun
urðun
kolefniseiningar
þynningarhraði
Ágengar tegundir
Svæðisáætlun um úrgang
hamfarahlýnun
útblástur
loftgæði
Grænu skrefin
Svart vatn
Súrnun sjávar
umhverfisvottun
virkjanaskattur
förgun
samfélagsábyrgð
eftirlit
Lög nr. 55/2003
hreinsivirki
lúpína
Aðgengi að fjármagni
brennsluvirkjun

Líffræðileg fjölbreytni
Sértæk söfnun
Lífúrgangur – Lífrænn úrgangur
Friðuð svæði
hringrásarhagkerfið
Hnúðlax
Fylla í skurði
sjálfbærni
Grátt vatn
vatnsaflsvirkjun
vindorkuver
skógrækt
molta
jarðgerð
ofbeit
loftslagsstefna
seyra
Earth Check
Urðunarskattur
gróðurhúsalofttegundir
Endurheimt vistkerfa
kolefnisbinding
sjónmengun
rafeldsneyti
Stafafura
melta
aðgerðaáætlun
koldíoxíðsígildi
söfnunarstöð
kolefnisjöfnun

Úrgangsmál
Loftslagsmál
Umhverfismál
Fráveitumál

Svæðisáætlun um úrgang
Loftslagstefna
Umhverfisstjórnun arkerfi, t.d. Earth check
Fráveitur og losun seyru

Svæðisáætlun um úrgang

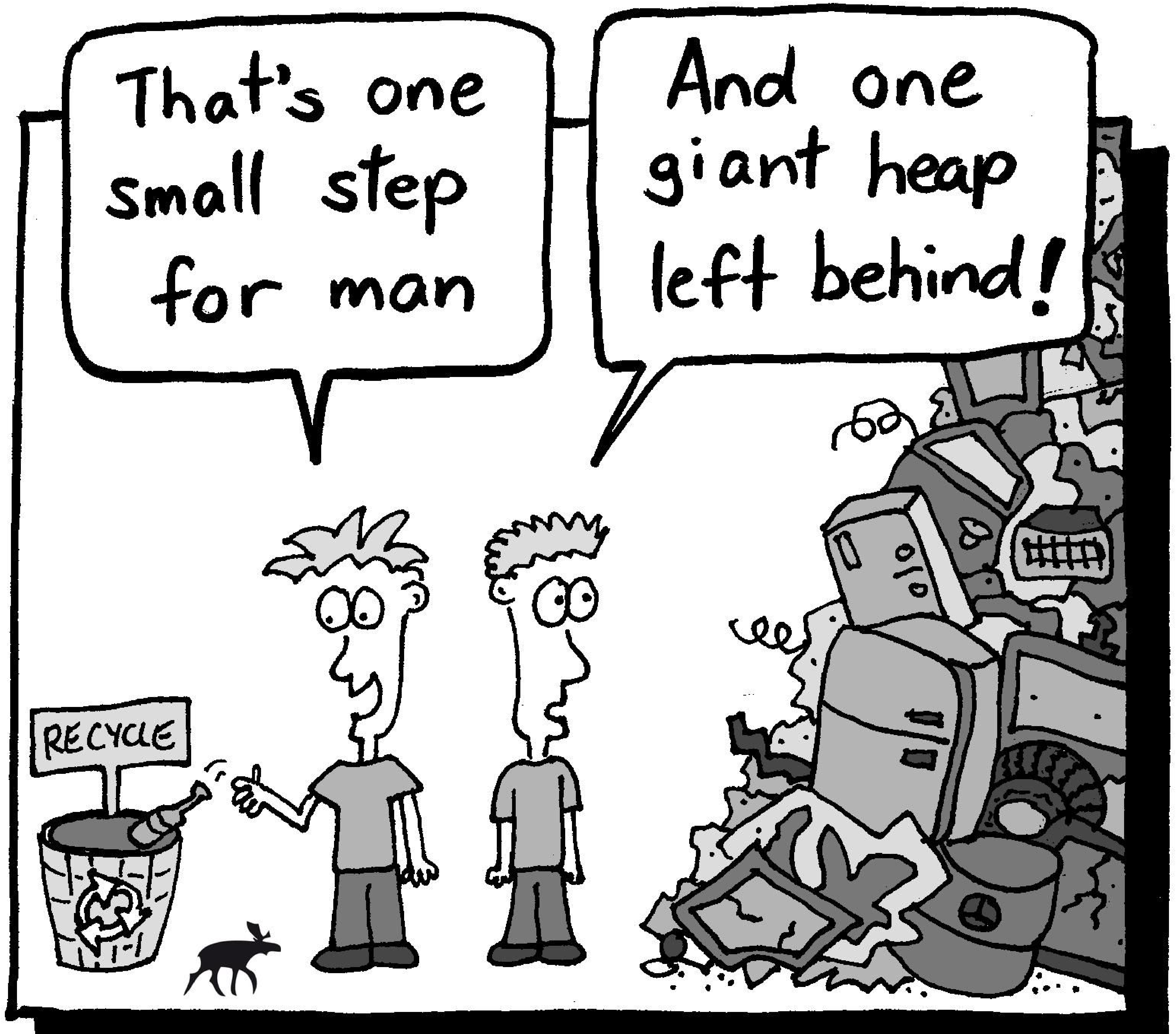

- 67unda Fjórðungsþing Vestfirðinga samþykkti að hefja undirbúning
- Lagaskylda síðan 2003 (Lög um meðhöndlun úrgangs nr. 55/2003). En viðamiklar breytingar gerðar á lögunum 2021 (hringrásarhagkerfið), sem margar tóku gildi í ársbyrjun 2023
- Sveitarfélögum ber að gera áætlun til 12 ára í senn
- Geta unnið þessa áætlun ein sér eða saman
- Ekkert sveitarfélag á Vestfjörðum hefur unnið slíka áætlun hingað til
- Nú ætla sveitarfélögin á vestfjörðum að fara sameiginlega í þessa vegferð. Búið er að festa ráðgjafa með verkefninu og fer vinna af stað í október

Svæðisáætlun um úrgang - ávinningur

- Ætti að minnka úrgang og lágmarka förgun og urðun, og því að leiða til sparnaðar til lengri tíma
- Vinnunni við svæðisáætlun er ætlað að leiða í ljós hvaða möguleikar eru til sameiginlegrar uppbyggingar á innviðum, t.d. í jarðgerð eða úrgangsbrennslu
- Ef sveitarfélögin gera svipaðar úrgangs-samþykktir, byggða á svæðisáætluninni, er forsenda fyrir sameiginlegum útboðum í framkvæmd úrgangsmála

Nokkur Ljón í veginum

- Fákeppni á sorpmarkaði
- Textílvandinn
- Kostnaðaraukning samfara aukinni flokkun
- Vandi heilbrigðiseftirlitsins (Kemst ekki yfir nema hluta af verkefnum sínum)

Loftslagsstefna

- „...sveitarfélög skulu setja sér loftslagsstefnu. Stefnan skal innihalda skilgreind markmið um samdrátt í losun gróðurhúsalofttegunda og kolefnisjöfnun starfseminnar ásamt aðgerðum svo að þeim markmiðum verði náð.“ (nr. 70/2012)
- 2019 voru gerðar breytingar á lögunum. M.a kveðið á um hertara eftirlit með stefnugerðinni.
- Ekkert sveitarfélag á Vestfjörðum hefur gert þessa stefnu.

Tilgangur Loftslagsstefnu?

- Að spara orkukostnað fyrir sveitarfélögin
- Að minnka losun (felst bæði í orkusparnaði og orkuskiptum)
- Auka kolefnisjöfnun (kolefnisbindingu t.d. með skógrækt eða endurheimt mýra)
- Svo að við njótum betra lofts,
- Ísland geti staðið við alþjóðlegar skuldbindingar sínar
- og spornum við hamfarahlýnun á heimsvísu

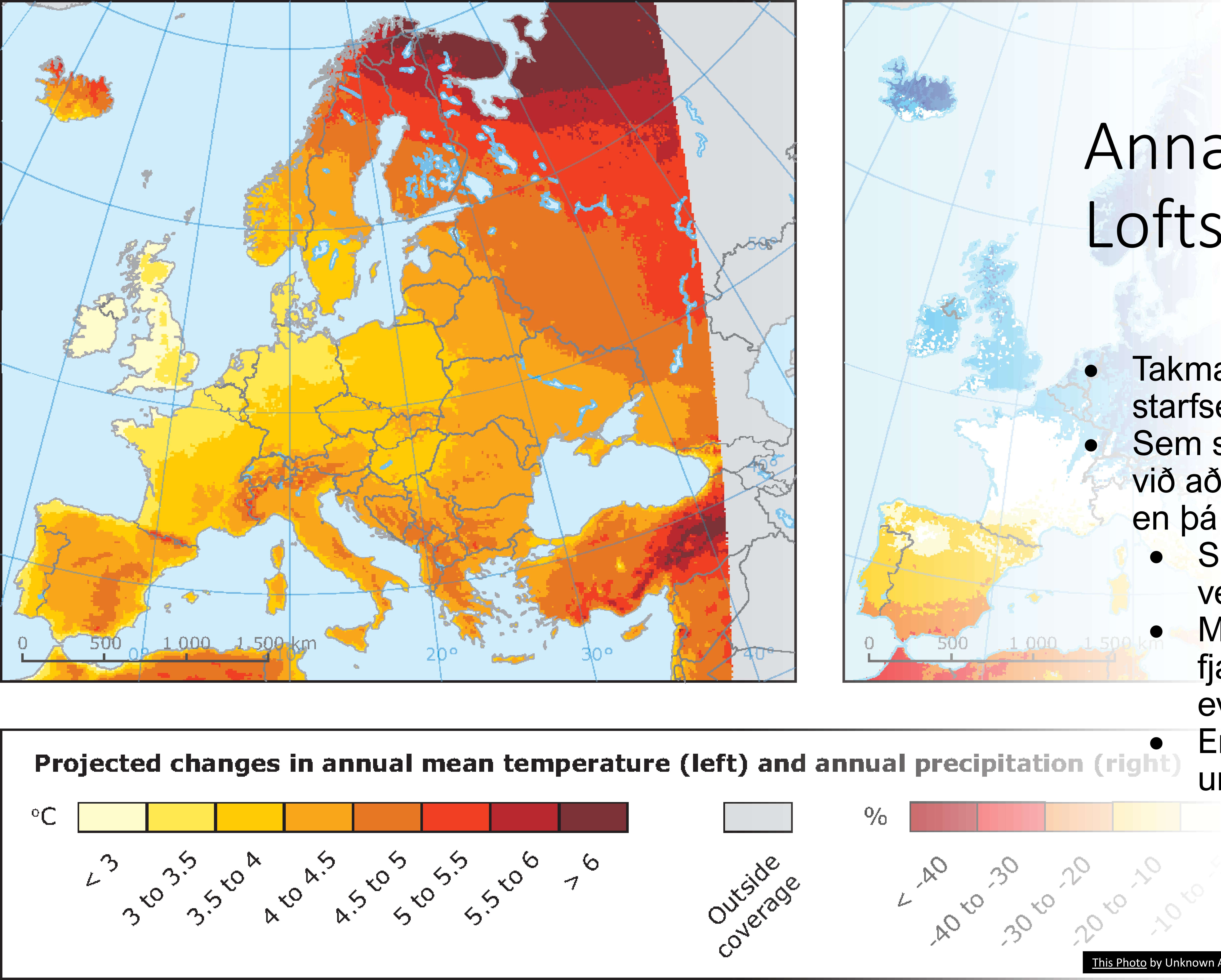

Annað um Loftslagsstefnu?

- Takmarkast þó við eigin starfsemi sveitarfélaganna
- Sem stendur eru engin viðurlög við að gera ekki loftslagsstefnu en þá má búast við:
  - Skertri samkeppnishæfni vegna neikvæðari ímyndar
  - Mismunun í aðgengi að fjármagni (t.d. Í styrkjakerfi evrópusambandsins)
  - Erfiðleikum að fá umhverfisvottun

This Photo by Unknown Author is licensed under CC BY

Fráveitur

- Sveitarfélagi ber að safna saman og hreinsa skólp skv. Fráveitulögum nr. 9/2009
- “Þrátt fyrir ákvæði 2. og 3. mgr. getur heilbrigðisnefnd heimilað að beitt sé öðrum lausnum en safnkerfi og sameiginlegu hreinsivirki þar sem losun er minni en 2.000 persónueiningar og ef ríkar ástæður mæla með, svo sem ef kostnaður er óvenjumikill miðað við umhverfislegan ávinning.” (5 málsl. 4. gr. 9/2009)

Fráveitur

- Undanþágan er reglan á Vestfjörðum
- Tengist úrgangsmálum, og svæðisáætlun um úrgang, þar sem “verðmætum” úrgangi sem mögulegt er að nýta er skolað út í sjó
- Má búast við því að undanþágum fækki í framtíðinni

Umhverfisstjórnunarkerfi

- Töluverð óánægja er með Earth Check á meðal sveitarfélaganna á Vestfjörðum
- Umhverfisstjórnunarkerfi sem gera ráð fyrir bættum árangri gera kröfu um grænt bókhald (t.d. Grænu skrefin)
- Ef svæðisáætlun um úrgang og loftslagstefna eiga að virka, verða gögn um árangur að vera gagnsæ og aðgengileg

EARTHCHECK

This Photo by Unknown Author is licensed under CC BY-NC

Ljós við enda gangnanna

- Vinna við svæðisáætlun um úrgang er að hefjast nú í október
- Spretthópar á sviði hringrásarhagkerfis, loftslagsbreytinga, landnýtingar, orkuskipta og úrgangsmála verða settir af stað á næsta ári af Vestfjarðastofu
- Vestfjarðastofa fékk nýlega styrk ásamt öðrum í verkekefnið *Rural Europe for the Clean Energy Transition (RECET)* sem á að stuðla að þekkingaruppbyggingu og gerð orkuskiptaáætlanna
- Aðrir landshlutar eru að glíma við mörg sömu verkefni – tækifæri í samlegð og samvinnu!
- Á Vestfjörðum er nýhafin vinna við svæðisskipulag og eru tækfæri til samlegðar einnig þar…

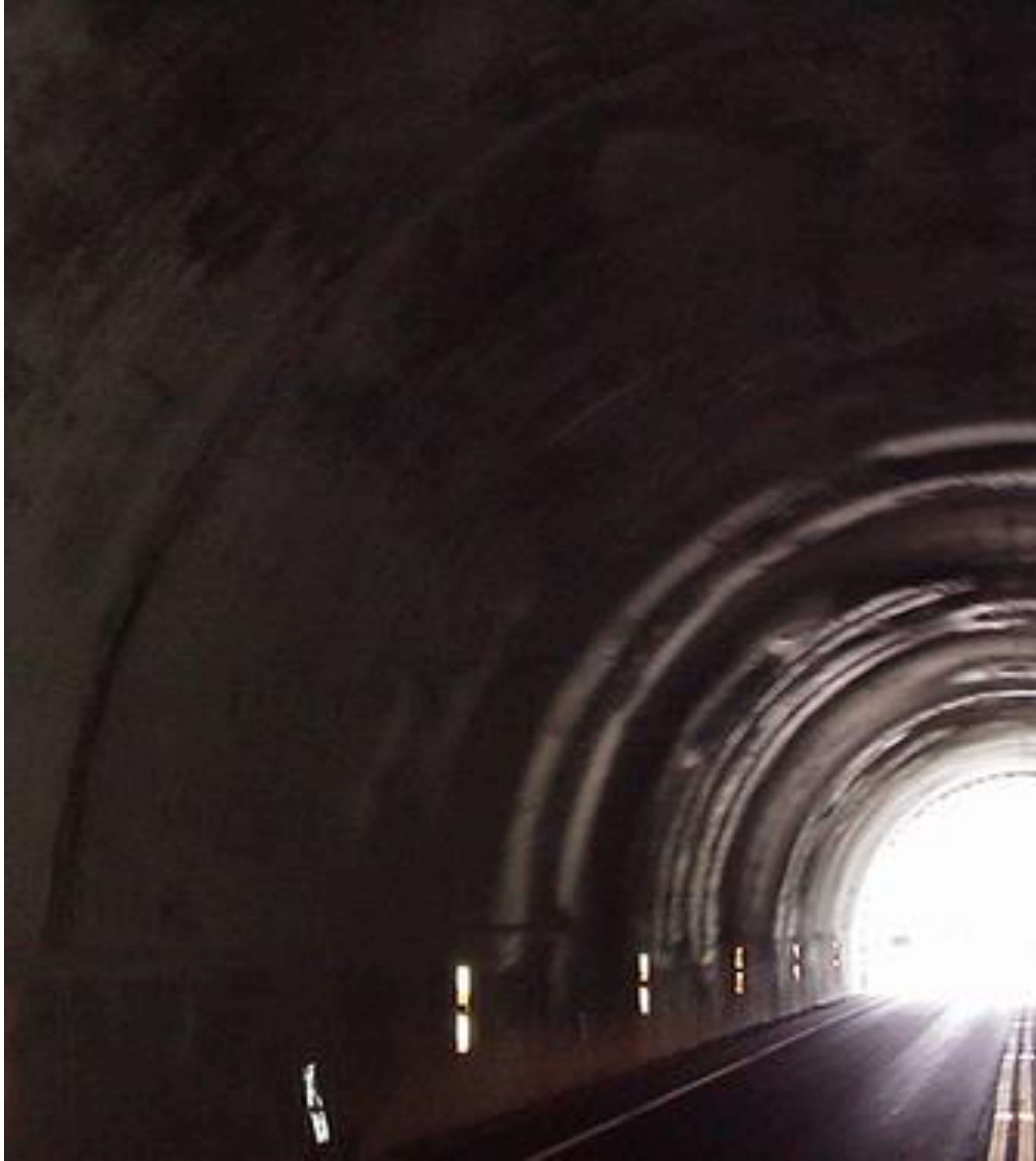

Takk fyrir

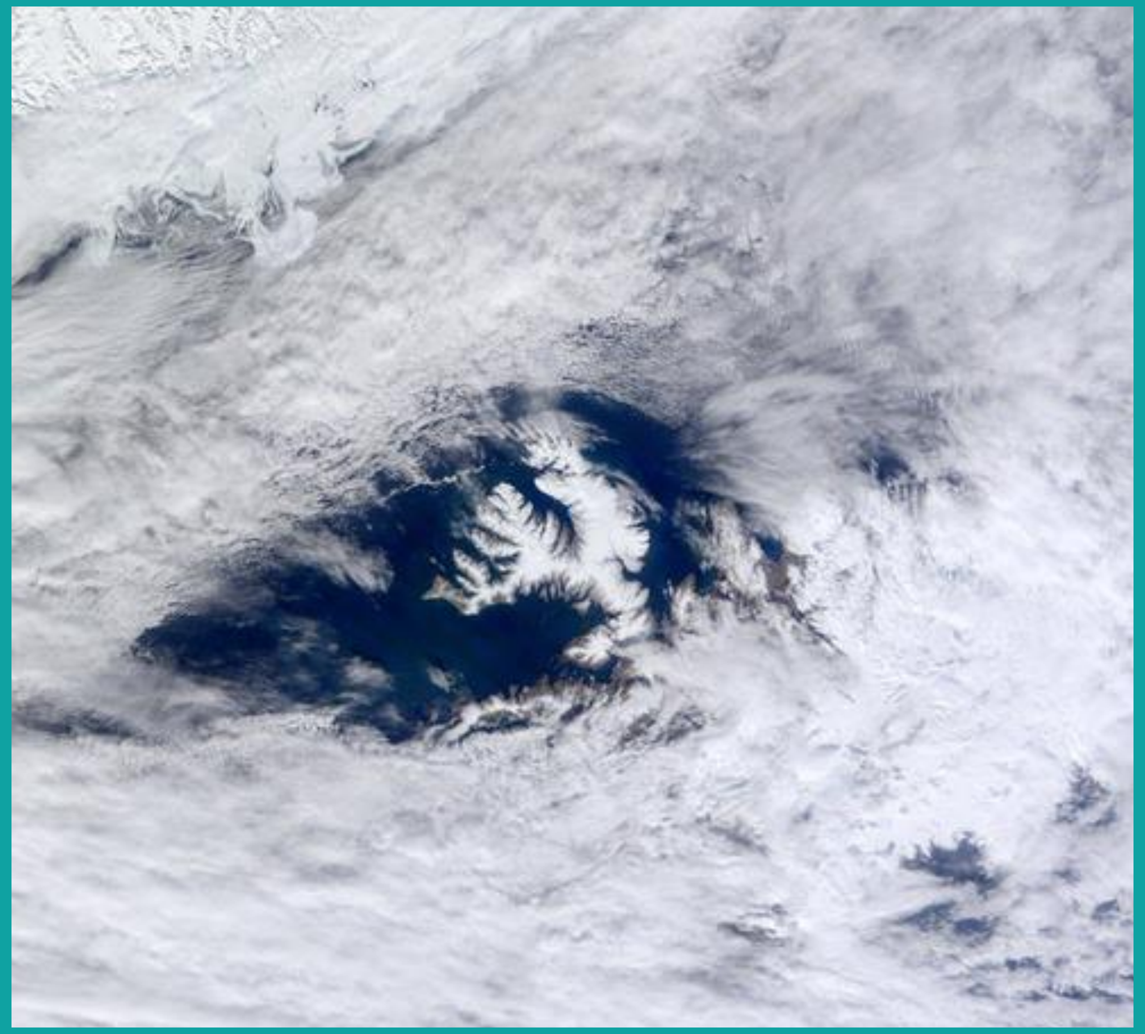

ÍMYND VESTFJARÐA

68.Fjórðungsþing Vestfrðinga

Anna Sigríður Ólafsdóttir

Fjórðungssamband Vestfirðinga

Vestfjarðastofa

HVAÐ ER ÍMYND STAÐA?

VÖRUMERKI

GREINANLEG ÁSÝND

ORÐSPOR

STAÐARVIRÐI

SJÁLFSMYND ÍBÚA

LYKILATRIÐI Í ÍMYND ER AÐ HÚN BYGGI Á SANNLEIKA OG EINLÆGUM SKILABOÐUM

HVERNIG BIRTIST ÍMYND VESTFJARÐA?

ímynd hreinnar náttúru:
einstök náttúra
ósnortin náttúra
svipmikil náttúra
sterk náttúruöfl
friðsæld, fámenni og kyrrð

HVERNIG SJÁ ÍSLENDINGAR OKKUR

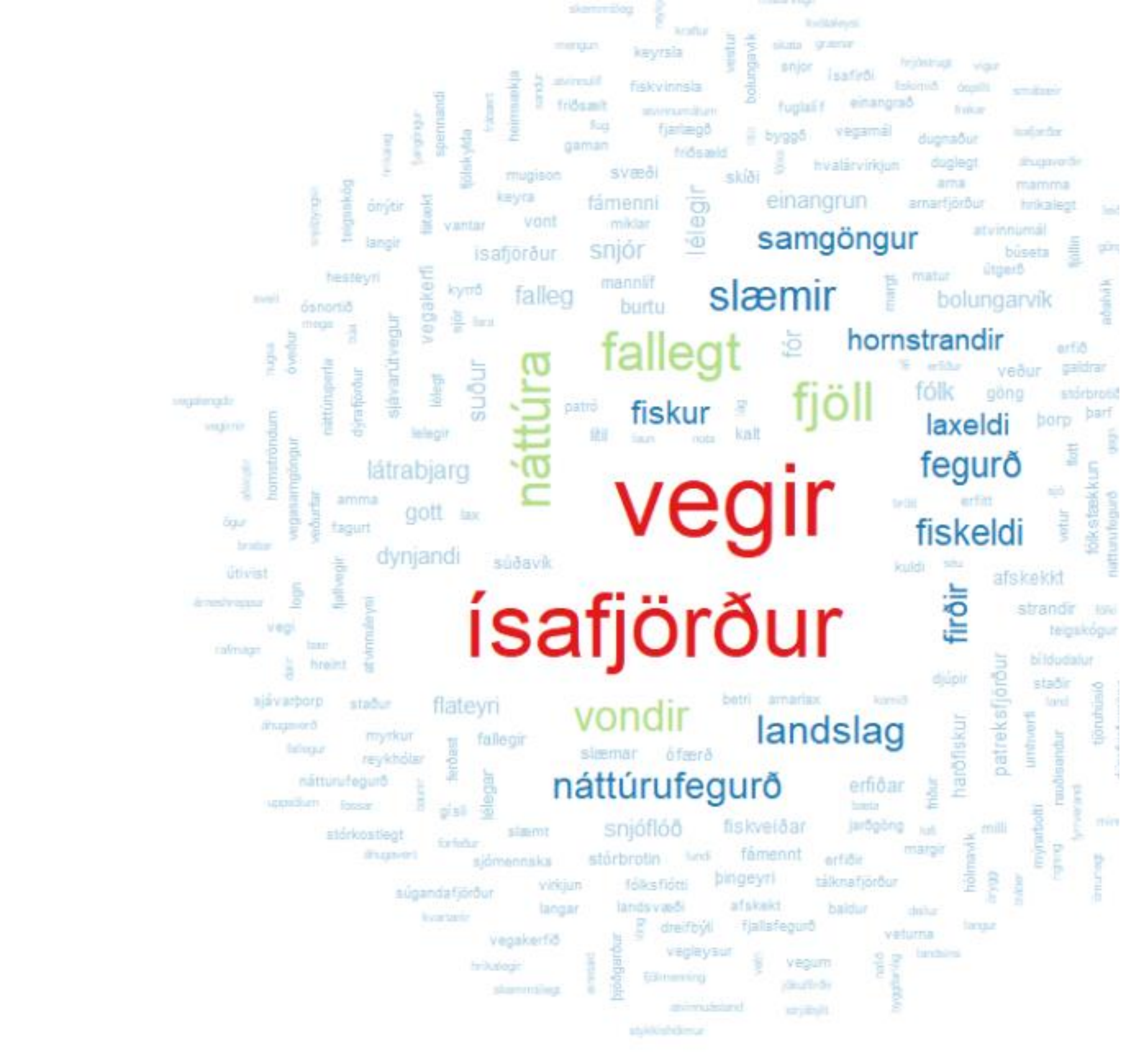

HVERNIG SJÁ AÐRIR OKKUR?

lonely planet

TOP REGION
Westfjords

BEST IN TRAVEL
2022

HVAÐ HÖFUM VIÐ AÐ SEGJA?

Framtíðarsýn

Vestfirðir eru **framúrskarandi svæði** til að búa, starfa, heimsækja og njóta **hreinnar náttúru** og kyrrðar. Þar er öflugt, vaxandi **alþjóðlegt þekkingarsamfélag** sem einkennist af kraftmikilli sköpun, sterkri sjálfsmynd og **umhverfisvitund**. Góðir innviðir, öflug samfélagsleg þjónusta og **fjölbreytt atvinnulíf** sem einkennist af virðingu fyrir umhverfi, samfélagi og auðlindum.

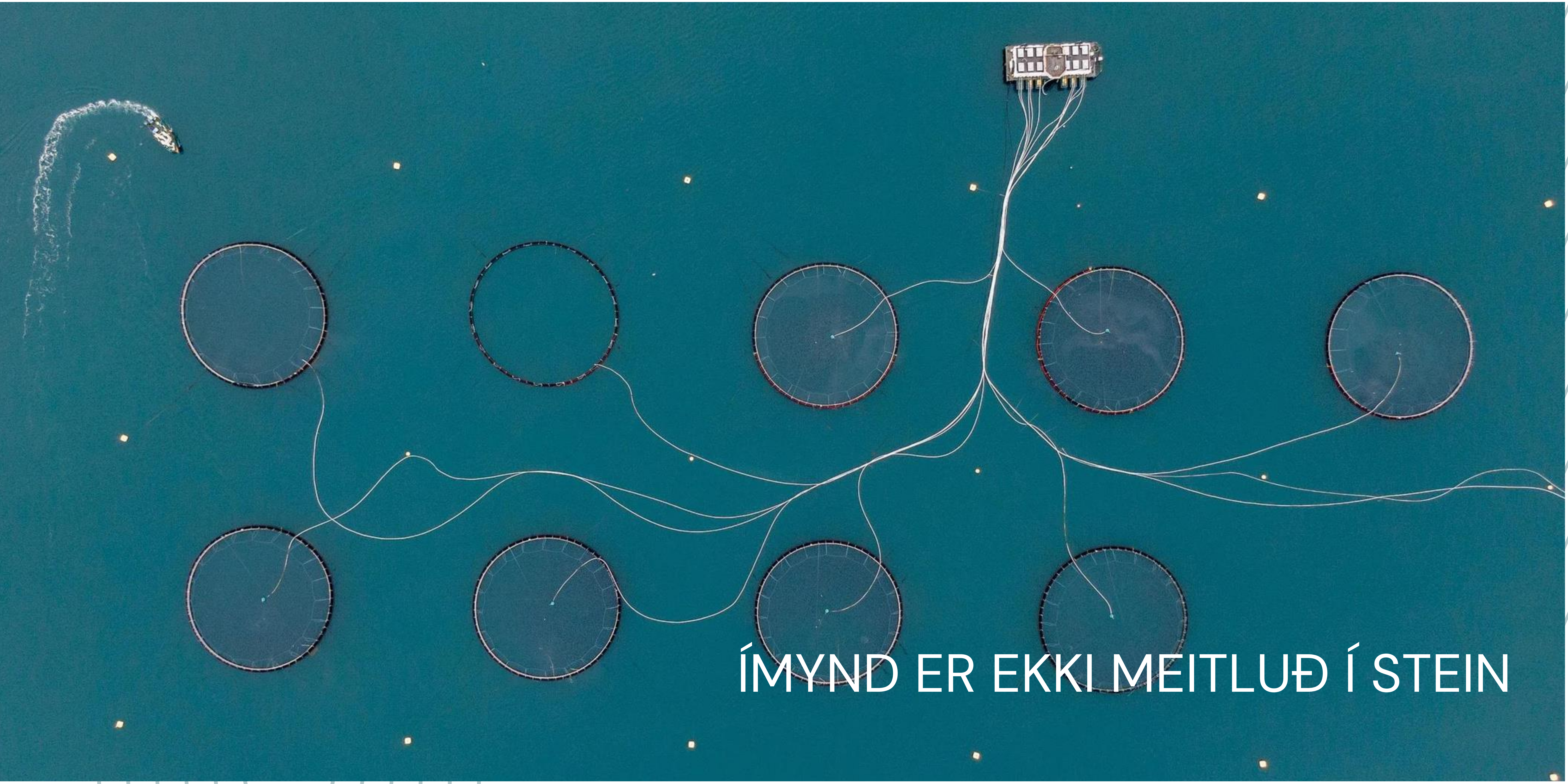

ÍMYND ER EKKI MEITLUÐ Í STEIN

LÁTUM SALINA ENDURÓMA RADDIR OKKAR!

Pallborð

Vinnustofu og nefndarstörf

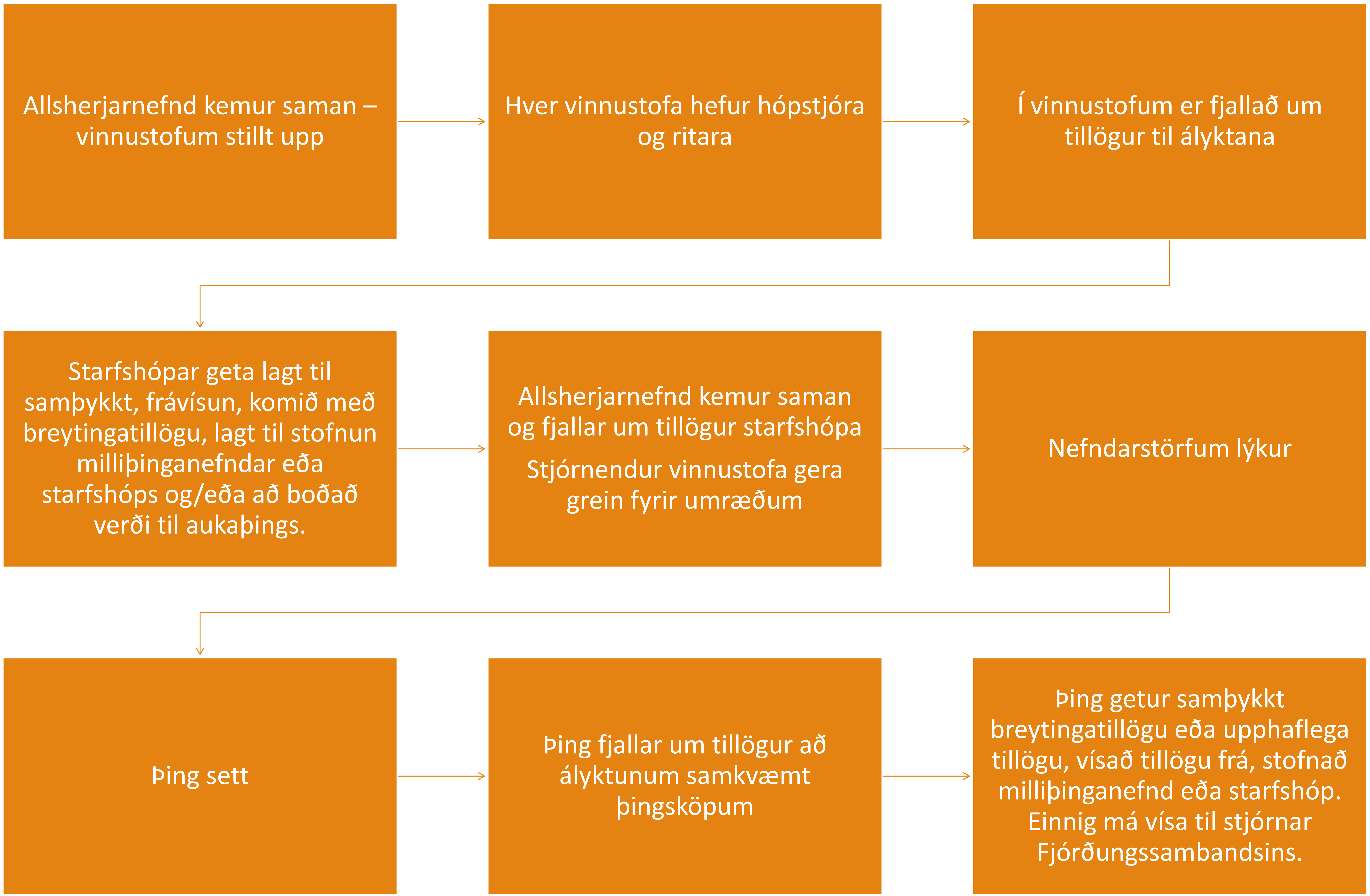
Allsherjarnefnd kemur saman – vinnustofum stillt upp
Hver vinnustofa hefur hópstjóra og ritara
Í vinnustofum er fjallað um tillögur til ályktana
Starfshópar geta lagt til samþykkt, frávísun, komið með breytingatillögu, lagt til stofnun milliþinganefndar eða starfshóps og/eða að boðað verði til aukaþings.
Allsherjarnefnd kemur saman og fjallar um tillögur starfshópa
Stjórnendur vinnustofa gera grein fyrir umræðum
Nefndarstörfum lýkur
Þing sett
Þing fjallar um tillögur að ályktunum samkvæmt þingsköpum
Þing getur samþykkt breytingatillögu eða upphaflega tillögu, vísað tillögu frá, stofnað milliþinganefnd eða starfshóp. Einnig má vísa til stjórnar Fjórðungssambandsins.

Allsherjarnefnd

Skipan vinnuhópa og hópstjórar

Samgöngur - Ingibjörg / Sirrý

Þingskjal 8 – Samgöngur

Þingskjal 13 – Súðavíkurgöng

Þingskjal 20 – Gjald í jarðgöng

Þingskjal 21 – Breytingatillaga við greinargerð

Þingskjal 24 – Suðurfjarðagöng

Umhverfi og innviðir – Jón Páll / Hjörleifur

Þingskjal 6 – Orkumál

Þingskjal 7 – Loftslagsstefna

Þingskjal 9 – Endurmat snjóflóðahættu

Þingskjal 14 – Ljósleiðaravæðing

Þingskjal 23 – Jöfnun kostnaðar vegna förgunar úrgangs

Samfélag – Ólafur / Annska

Þingskjal 10 – Samfélag, menning, menntun

Þingskjal 11 – Menntastefna

Þingskjal 15 – Heilbrigðisþjónusta

Þingskjal 16 – Fjarvera þingmanna

Lagareldi og heilbrigðiseftirlit – Þórdís / Magnús

Þingskjal 17 -Heilbrigðiseftirlit

Þingskjal 18 – Ályktun um fiskeldi

Þingskjal 19 – Skipting fiskeldisgjalds

Þingskjal 22 – Lagareldi

Þinghlé til morguns 09:00